जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

(District Disaster Preparedness & Response Plan)

२०८२

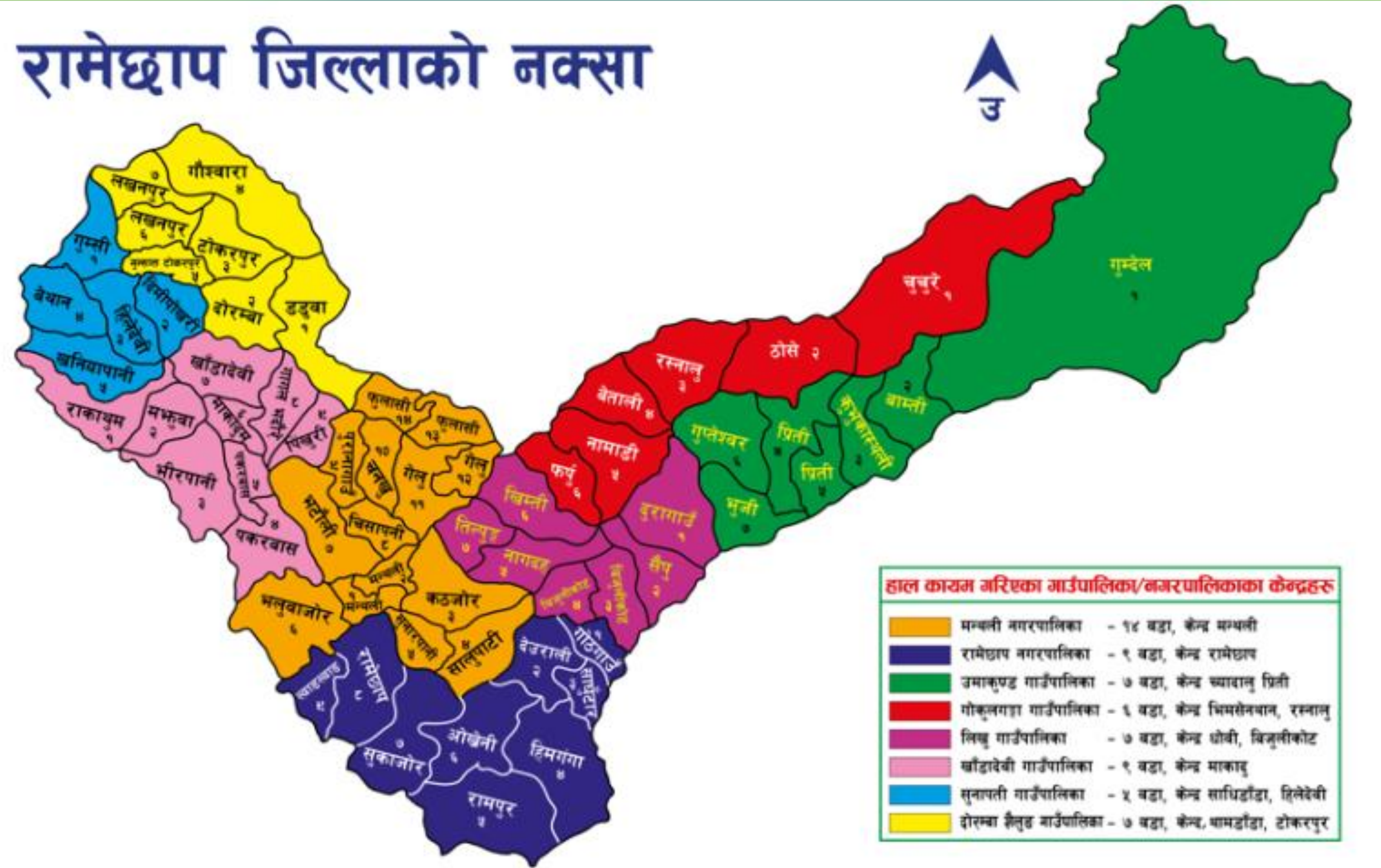

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

रामेछाप

प्रथम प्रकाशन मिति : २०६८
अध्यावधिक : २०८२ श्रावण
प्रकाशक : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रामेछाप

दस्तावेज : जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, -२०८२,रामेछाप
Disaster Preparedness and Response Plan (DPRP)

सर्वाधिकार : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रामेछाप

प्राविधिक तथा प्रकाशन सहयोगः

जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रामेछाप
(District Lead Support Agency-DLSA)

संक्षिप्त रूप

प्र.जि.अ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्र.अ.अ.	प्रमुख अनुसन्धान अधिकृत
प्र.प्र.अ.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
प्र.को.नि.	प्रमुख कोष नियन्त्रक
प्र.अ.	प्रशासकीय अधिकृत
स.अ.जि.प्र.	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्र.ना.उ.	प्रहरी नायब उपरीक्षक
स.प्र.ना.उ.	सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
आ.ब.	आर्थिक वर्ष
मे.सु.	मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट
प्र.स.नि.	प्रहरी सहायक निरीक्षक
प्र.ना.नि.	प्रहरी नायब निरीक्षक
प्र.ब.ह.	प्रहरी बरिष्ठ हवल्दार
प्र.ह.	प्रहरी हवल्दार
स.प्र.ह.	सहायक प्रहरी हवल्दार

CADRE	Community Action for Disaster Response
DDRT	District Disaster Response Team
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi –Sectoral Initial Rapid assessment
DEOC	District Emergency Operation Center
DIMS	Disaster Management Information System
DLSA	District Lead Support Agency
DPR	Disaster Preparedness and Response
DRR	Disaster Rapid Response
IRA	Initial Rapid Assessment
LEOC	Local Emergency Operation Center
NEOC	National Emergency Operation center
QRT	Quick Response Team
RRT	Rapid Response Team

विषयसूची

परिच्छेद
पृष्टभूमि

१.१. जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति: १
१.२. राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन: १
१.३. सिमाना १
१.४. उचाइ १
१.५. जनसांख्यिक विवरण २
१.६. प्रमुख जलाधार/उप-जलाधार क्षेत्रहरू ३
१.७. स्थानीय तहगत जनसांख्यिकविवरण ३
१.८. जिल्लामा यातायात पहँचको अवस्था ४

परिच्छेद-२
योजनाको समीक्षा तथा कानूनी व्यवस्था

२.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना,२०८१ को समीक्षा ७
२.२. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत वितरित आर्थिक सहायता ७
२.३. स्थानीय तहहरूबाट भए गरिएका राहत वितरण १०
२.४. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाकोराहत तथा क्षमता विकास कार्यक्रम ११
२.५. कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था ११

परिच्छेद-३
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१. योजनाको पृष्ठभूमि १७
३.२. योजनाको आवश्यकता र औचित्य १७
३.३. योजनाको उद्देश्य १८
३.४. रणनीति १८
३.५. योजना तर्जुमा विधि १८
३.६. योजनाको सीमा १९
३.७. अपेक्षित नतिजा १९

परिच्छेद-४
विपद् जोखिमको स्थिति तथा घटना विश्लेषण

४.१. विपद्जन्य जोखिमका सम्भावित स्थानहरू २०
४.२. नदी तथा खोलाको तटीय स्थानमा हुनसक्ने जोखिम क्षेत्रहरू: ३८
४.३. प्रकोपको मौषमी पात्रो विश्लेषण ३८
४.४. विगतका विपद्जन्य घट्नाहरूको विश्लेषण:- ४०

परिच्छेद- ५
क्षमता विश्लेषण, विषयगतक्षेत्र र जिम्मेवारी

५.१. विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनका लागि खुल्ला क्षेत्रहरू: ४४
५.२. स्वास्थ्य संस्थाहरू ४६
५.३. जिल्लाको क्षमता विश्लेषण ४६
५.४. स्थानीय तहहरूको जोखिम तथा संकटासन्नता विश्लेषण:- ४७

५.५. निकायगत भूमिका र जिम्मेवारी ४८
५.६. आपत्कालीन परिस्थितिमा पूर्वतयारी गतिविधि ५०
५.७ सूचना व्यवस्थापन ५१
५.८. आवश्यकताको लेखाजोखा र अन्तराल (ग्याप) पहिचानः- ५१
५.९ मानवीय सहायताको मापदण्ड ५२
५.१० गैरमानवीय सहायताको मापदण्ड ५५
५.११ आर्थिक श्रोत र उपलव्ध हुने विधि र संयन्त्र ५९

परिच्छेद-६

विषयगत क्षेत्र, समन्वय तथा लागत अनुमान

६.१. विषयगत क्षेत्रको परिचय ६०
६.२. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण ६१
६.३. जिल्लास्थित सरोकारवालाको स्रोत एवं क्षमता विश्लेषणः- ६२

परिच्छेद-७

कार्यान्वयन योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, जनशक्ति परिचालन र क्षमता विकास

७.१विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन योजना ६४
७.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यान्वयन योजना ७७
७.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई ७९
७.४ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र ८०
७.५ क्षमता विकास ८०
अनुसूचीहरू ८१
अनुसूची-१. जिल्लास्थित सरकारी कार्यालय तथा कार्यालय प्रमुखको सम्पर्क नम्बरः- ८१
अनुसूची-२. रामेछाप जिल्लाबाट संघीय सांसद तथा प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने सभासदहरूकोविवरणः- ८३
अनुसूची-३. जिल्ला समन्वय समिति, रामेछापका पदाधिकारी एवं सदस्यहरूको सम्पर्क नम्बरहरूः- ८४
अनुसूची-४. रामेछाप जिल्लास्थितस्थानीय तहका प्रमुख तथा उपप्रमुखहरूको विवरणः- ८४
अनुसूची-५.स्थानीयतहका वडा अध्यक्षहरूको सम्पर्क नम्बरसहितको विवरणः- ८४
अनुसूची-६.जिल्ला विपद् सम्पर्क व्यक्ति (फोकल पर्सन) तथा आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण ८५
अनुसूची-७.स्थानीय तहका विपद् फोकल पर्सन/(LEOC) का सम्पर्क व्यक्तिको विवरणः ८६
अनुसूची-८. जनस्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला अस्पताल/स्थानीय तहका स्वास्थ्य संयोजकहरूको सम्पर्क नम्बरू ८६
अनुसूची-९ भित्र संघ संस्थाहरू ८६
अनुसूची-१०. संचार माध्यम, संचारकर्मी तथा प्रतिनिधिहरू ८७
अनुसूची-११. राष्ट्रियस्तरका सञ्चारमाध्यमका जिल्लास्थितसम्वातदाताहरूको विवरणः ८७
अनुसूची-१२. सुरक्षा निकायहरूको विवरणः ८८
अनुसूची-१३ नेपाल प्रहरी र जिल्लाका विभिन्न स्थानमा रहेका यूनिटहरू ८८
अनूसूची-१६. जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रामेछापमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरूको विवरण ९१
अनूसूची-१७. सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल, आश्रित गुल्म, रामेछापमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरूको विवरणः ९१
अनूसूची-१८. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रामेछापमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरूको विवरणः ९२
अनूसूची-२०. डिभिजन बन कार्यालयमातहत रहेका (आगलागी एवम् डढेलो नियन्त्रण)सामाग्रीहरूको विवरणः ९३
अनूसूची-२१. प्रहरी चौकीहरूमा (आगलागी एवम् डढेलो नियन्त्रण) रहेका सामाग्रीहरूको विवरणः ९३
अनूसूची-२१. नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, रामेछापमा रहेका राहत सामाग्रीहरूको विवरणः ९५

अनूसूची-२२. रामेछाप जिल्लाभित्र स्थानीय तहहरूमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरू तथा कोषमा रहेका विवरणः. **९६**
अनूसूची-२४. जिल्लाभित्रका एम्बुलेन्स सञ्चालक र चालकको विवरण ९९
अनूसूची-२५. सवबहानको विवरण १०१
अनूसूची-२६. विभिन्न संघ संस्थाहरू **१०१**
अनूसूची-२७. विपद्मा HOT LINE नम्बर **१०१**
अनूसूची-२८. उद्दार तथा राहतको लागि नेपाली सेना (फौज) को योजना एवं सेलहरूको भूमिका १०१
अनुसूची-२९. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाले उपलव्ध गराएको बस्तुगत सहायता। **१०२**
अनुसूची-३०. विगतमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाले प्रदान गरेको तालिम विवरण.......................**१०२**
सन्दर्भ सामग्रीहरू १०८

परिच्छेद १
पृष्ठभूमि

१.१. जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति:

रामेछाप जिल्ला नेपालको पूर्वी भेगमा अवस्थित हिमाली जिल्लाहो।पूर्वमा ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बु, पश्चिममा काभ्रेपलाञ्चोक र सिन्धुपाल्चोक, उत्तरमा दोलखा र दक्षिणमा सिन्धुली जिल्लाको विचमा अवस्थित रहेको छ।यो जिल्ला नेपालको संविधानअनुसार बागमती प्रदेशमा अवस्थित रहेको छ।यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १५४६ वर्ग किलोमिटर रहेकोछ।विश्वमानचित्रमा यस जिल्लाको अवस्थिति २७ डिग्री २८ मिनेट उत्तरी अक्षांशदेखि २७ डिग्री ५०' मिनेटउत्तरी अक्षांशसम्मर८५ डिग्री ५० मिनेटपूर्वी देशान्तरदेखि ८६डिग्री ३५ पैतीस मिनेटपूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएकोछ

१.२. राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन:

प्रदेश: बागमती
जिल्ला: रामेछाप
जिल्ला सदरमुकाम : मन्थली
सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्र : १
प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र : २
साबिकमा ५५ वटा गाउँ विकास समितिहरू रहेको रामेछाप जिल्लामा सङ्घीय संरचनाअनुसार हाल ८ वटा स्थानीय तहका ६४ वडाहरूमा विभाजन गरिएको छ । ८ वटा स्थानीय तहहरूमा २ नगरपालिका; मन्थली नगरपालिका र रामेछाप नगरपालिका छन् भने ६ गाउँपालिका: उमाकुण्ड, खाँडादेवी, गोकुलगङ्गा, दोरम्बा शैलुङ्ग, लिखु तामाकोसीर सुनापति गाउँपालिकाहरू छन् । ८ वटा स्थानीय तहहरूम कुल वडा सङ्ख्याः ६४ रहेको छ ।

१.३. सिमाना

रामेछाप जिल्लालाई अन्य जिल्लाबाट छुट्याउने सिमानाको रूपमा नदी एवं खोलाहरू तथा डाँडाहरू रहेका छन् । यस जिल्लालाई पूर्वमा लिखु नदी, छिरिङ्खर्क, कालाडाँडा, नुम्बुर हुँदै पनायोटापा पर्वतले ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बुबाट छुट्याउँछ भने पश्चिममा सुनकोशी र चौंरी खोलाले क्रमशः दोलखा काभ्रेपलाञ्चोक र सिन्धुपाल्चोक जिल्लाबाट छुट्याउँछन् । यसैगरी जिल्लाको सुदूरपूर्वी उत्तरमा मिल्ती एवं खिम्ती खोलाको शिर गाकोशिर हिमालले दोलखासँग छुट्याउँछ भने पश्चिमोत्तरमा मिल्ती खोलाले दोलखा जिल्लासँग र दक्षिणमा सुनकोसी नदीले सिन्धुली नदीसँग छुट्याउँछ ।

पूर्व : ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बु
उत्तर : दोलखा
पश्चिम : काभ्रेपलाञ्चोक र सिन्धुपाल्चोक
दक्षिण : सिन्धुली

१.४. उचाइ

मध्यमहाभारतीय पहाडी शृङ्खलादेखि उच्च हिमालय शृङ्खलासम्म विस्तारित रामेछाप जिल्लाको भू-स्वरूप ४३९ मिटर उचाइको कोलोन्जोरघाट (लिखु र सुनकोसी नदीको सङ्गम) देखि ६,९५८ मिटरको नुम्बुर हिमचुलीसम्म फैलिएको छ । जिल्लाको कुल भू-भागमध्ये उच्च हिमाली क्षेत्रमा ११.९५ प्रतिशत,उच्च पर्वतीय क्षेत्रमा १६.०३ प्रतिशत र

मध्यमहाभारतीय इलाकामा ७२.०२ प्रतिशत जमिन रहेको पाइन्छ । यसरी समग्रमा हेर्दा रामेछाप जिल्लाको भूभाग पहाडी धरातलले ओगटेको पाइन्छ ।रामेछाप जिल्लाको अधिकांश भूभाग मध्यमदेखि अतितीव्र भिरालो जमिनहरूले ढाकिएको छ । यस्तो जमिनको क्षेत्रफल Land Resource Mapping Project द्वारा निर्मित नक्साहरूको आधारमा २३७ वर्ग किलोमिटर रहेको देखिन्छ । ती क्षेत्रहरूमा ३० डिग्रीभन्दा बढी भिरालो जमिन पाइन्छ । जिल्लाको विभिन्न भागमा बहने लिखु,तामाकोसी, सुनकोसी, भटौली, रणजोर, सुकाजोर आदि नदी/खोलाहरूको किनारमा १ डिग्रीभन्दा कम भिरालो AloamyBouldryयुक्त Alluvial Plains पनि पाइन्छ । यसबाहेक यस क्षेत्रका विभिन्न ठाउँमा साना ठुला टारसमेत रहेका छन् । (रामेछाप जिल्ला पार्श्वचित्र, २०८१)

१.५. जनसांख्यिक विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का अनुसार समग्रमा रामेछाप जिल्लाको संक्षिप्त जनसङ्ख्या विवरण देहायअनुसार रहेको छ ।

जिल्लाको कुल जनसङ्ख्या	१,७०,३०२
जिल्लामा कुल घरधुरी सङ्ख्या	४६,४८९
पुरुषको कुल जनसङ्ख्या	८०,८२४ (४७.४५%)
महिलाको कुल जनसङ्ख्या	८९,४७८ (५२.५४%)
लैंगिक अनुपात	९०.३३%
जिल्लाको जनघनत्व	११०
वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर	-१.६७%
जिल्लामा अनुपस्थित जनसङ्ख्या	९,८५३ (५.७८%)
अपाङ्गता भएको जनसङ्ख्या	५,५०२ (३.२३%)
५ वर्षमाथिको साक्षरता दर	६८.१२%
परिवारको औसत आकार	३.६६ जना
१४ वर्ष उमेरसम्मका बालबालिकाको जनसङ्ख्या	३९,८९५ (२३.४२%)
१५-५९ वर्ष उमेरसम्मको जनसङ्ख्या	१,०१,५८९ (५९.६५%)
६० वर्षमाथिको जनसङ्ख्या	२८,८१८ (१६.९२%)
आफ्नै स्वामित्वको घर हुने परिवार	४४,७५० (९६.३०%)
भाडाको घरमा बस्ने परिवार	१,५०९ (३.२३%)
संस्थागत घर परिवार	१०७ (०.२२%)
शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार	९८.७ %
स्मार्ट फोन प्रयोग गर्ने परिवार	४५%
इन्टरनेट प्रयोग गर्ने परिवार	७.४%
जग्गामा मात्र महिलाको स्वामित्व रहेको परिवार	१०.३%
घरमा मात्र महिलाको स्वामित्व रहेको परिवार	१.३ %
घर र जग्गा दुवैमा महिलाको स्वामित्व रहेको परिवार	८.१%
खाना पकाउन इन्धनका रूपमा काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार	४०,६५० (८७.४८%)
एलपी ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवार	५,५५५ (११.९५%)

बत्ती बाल्न बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार	४५,७१४ (९८.०२%)
बत्ती बाल्न सौर्य ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार	५४२ (१.१६%)
बत्ती बाल्न मट्टितेल प्रयोग गर्ने परिवार	९७ (०.२०%)
चर्पी नभएको परिवार	७७६ (१.६६%)
घरभित्रै धारा/पाइप भएको परिवार	२०,१३१ (४३.१६%)
घरबाहिर धारा/पाइप भएको परिवार	२२,२१० (४७.६२%)
खानेपानीको मुख्य स्रोत नदी/खोला भएको परिवार	५४७ (१.१७%)

स्रोत : रामेछाप जिल्ला पार्श्वचित्र, २०८१।

१.६. प्रमुख जलाधार/उप-जलाधार क्षेत्रहरू

क्र.सं.	जलाधारत्र	उपजलाधार क्षेत्रहरू
१.	सुनकोसी नदी	खानी खोला, चौंरी खोला, गोपी खोला
२.	तामाकोसी नदी	मिल्ती खोला, भटौली खोला, बफर खोला, तिल्पुङ्ग खोला, कठजोर खोला,रणजोर खोला
३.	खिम्ती खोला	दुदुले खोला, हलुवा खोला, दार्खा खोला, पँलाती खोला, च्यामला खोला, घ्याङ् खोला
४.	लिखु नदी	फुन्द्री खोला, फलाटे खोला, लोर्खु खोला, पोकु खोला, हिङ्गा खोला, चुलेपु खोला,साप्सु खोला, पिप्राङ्ग खोला, बिर्खे खोला, सुर्मा खोला, चरी खोला, रामदिङ्ग खोला,भुजी खोला

स्रोतः रामेछाप जिल्ला पार्श्वचित्र २०८१, जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय रामेछाप।

१.७. स्थानीय तहगत जनसांख्यिकविवरण

रामेछाप जिल्लाभित्र तल तालिकामा उल्लेख गरिएबमोजिम दुईवटा नगरपालिका र छवटा गाउँपालिका गरी जम्मा आठवटा स्थानीय तहहरू रहेका छन् ।

तालिका १.१ स्थानीय तहहरूको जनसांख्यिक विवरण

क्र.स.	स्थानीय तह	घरधुरी	महिला			पुरूष			जम्मा		जनघनत्व प्रतिवर्ग किमि
			जनसंख्या	प्रतिशत	प्रतिशत साक्षरता	जनसंख्या	प्रतिशत	प्रतिशत साक्षरता	जनसंख्या	साक्षरता	
१	मन्थली नगरपालिका	१०९९१	२१२१५	५३.४	६३	१८४८०	४६.६	८१.३	३९६९५	७१.५	१८७
२	रामेछाप नगरपालिका	६६२७	१३२१३	५२.९	५९.७	११७५८	४७.१	७८.२	२४९७१	६८.४	१२३
३	उमाकुण्ड गाउँपालिका	४११३	८४२७	५०.८	६६.१	८१६३	४९.२	८२.६	१६५९०	७४.२	३७
४	खाँडादेवी गाउँपालिका	५५०१	१०३१७	४६.६	५३.५	९८८५	५३.४	७२.२	१९३१२	६२.२	१२८
५	गोकुलगंगा गाउँपालिका	४६८३	९२४५	५१.९	६३.९	८५५३	४८.१	८०	१७७९८	७१.६	९०
६	दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका	५०६२	९३९८	५३.१	५०	८२८८	४६.९	६८.५	१७६८६	५८.६	१२६

क्र.स.	स्थानीय तह	घरधुरी	महिला			पुरूष			जम्मा		जनघनत्व प्रतिवर्ग किमि
			जनसंख्या	प्रतिशत	प्रतिशत साक्षरता	जनसंख्या	प्रतिशत	प्रतिशत साक्षरता	जनसंख्या	साक्षरता	
७	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	५२९६	९८२८	५३.६	६२.४	८४७६	४६.४	७९.४	१८३२५	७०.२	१४७
८	सुनापति गाउँपालिका	४१९३	७७१२	५२.६	५१.६	६९४६	४७.४	७३.६	१४६५८	६१.९	१६९
जिल्ला जम्मा		४६४६६	८९४७८	५२.५		८०८२४	४७.५		१७०३०२		११०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय ।

१.८. जिल्लामा यातायात पहँचको अवस्था

जिल्ला सदरमुकामबाट जिल्लाभित्रका सबै आठवटै स्थानीय तहको मुकाम तथा सबै चौसठ्ठीवटै वडकार्यालयहरूसम्मै यातायातको पहँच पुगेको छ ।

तालिका:१.२ जिल्लाभित्रको सडक सञ्जालको अवस्था

सि.नं.	स्थान		सडको किसिम र दूरी				कैफियत
	देखि	सम्म	कच्ची कि.मि.	पक्की (राजमार्ग) कि.मि.	पक्की (राजमार्गबाहेक) कि.मि.	जम्मा दुरी कि.मी.	
१	मन्थली	शिवालयहुँदै गुम्देल	६४	१४	१८	९६	
२	मन्थली	बाम्तीभण्डार	५२	१४	१८	८४	
३	मन्थली	ठोसे हुँदै कुबु	५६	१४	१८	८८	
४	मन्थली	प्रीति	४५	१४	१८	७७	
५	मन्थली	लाप्चाने	३४	१४	१८	६६	
६	मन्थली	सिंगटी	३१	१४	१८	६३	
७	मन्थली	टगम	२४	१४	१८	५६	
८	मन्थली	ठोसे	१९	१४	१८	५१	
९	मन्थली	गर्जाङ्ग	२९	१४	१८	६१	
१०	मन्थली	शिवालय	२२	१४	१८	५४	
११	मन्थली	गुप्तेश्वर/कैलेश्वर	३५	१४	१८	६७	
१२	मन्थली	भूजी/कोलडाडा	४०	१४	१८	७२	
१३	मन्थली	डिलखर्क	३४	१४	१८	६६	
१४	मन्थली	भित्तरी खानी	२४	१४	१८	५६	
१५	मन्थली	कालाचौतारा	२१	१४	१८	५३	
१६	मन्थली	खोलाखर्क विरौटा	१७	१४	१८	४९	
१७	मन्थली	रस्नालु भिमसेनथान	५	१४	१८	३७	
१८	मन्थली	बेताली	२	१४	१८	३४	
१९	मन्थली	नामाडी	०	१४	१४	२८	
२०	मन्थली	फर्पु	०	१४	६	२०	
२१	मन्थली	खिम्ती/शिवालय/विर्ता	१०	१४	०	२४	
२२	मन्थली	तिल्पुङ घुम्ती	६	९	०	१५	
२३	मन्थली	तिल्पुङ आरुबोटे	८	९	०	१७	
२४	मन्थली	नागदह	१४	९	०	२३	

सि.नं.	स्थान		सडकको किसिम र दूरी				कैफियत
	देखि	सम्म	कच्ची कि.मि.	पक्की (राजमार्ग) कि.मि.	पक्की (राजमार्गबाहेक) कि.मि.	जम्मा दुरी कि.मी.	
२५	मन्थली	धोवी	२०	९	०	२९	
२६	मन्थली	सैपु	२९	९	०	३८	
२७	मन्थली	दुरागाउँ	३४	९	०	४३	
२८	मन्थली	गोटगाउँ	२३	९	०	३२	
२९	मन्थली	पोकु (सैपु)	३०	९	०	३९	
३०	मन्थली	शिरिसे	३३	९	०	४२	
३१	मन्थली	ढाँडे	३६	९	०	४५	
३२	मन्थली	कटहरे घुम्ती	६	९	९	२४	
३३	मन्थली	साँघुटार	२७	०	११	३८	
३४	मन्थली	बसेरी	१९	०	११	३०	
३५	मन्थली	धारापानी	१४	०	११	२५	
३६	मन्थली	देउराली	८	०	११	१९	
३७	मन्थली	सालू	३	०	११	१४	
३८	मन्थली	गेलू/सिक्राल	१४	०	५	१९	
३९	मन्थली	चनखु	१४	०	२	१६	
४०	मन्थली	पुरानागाउँ	१४	०	२	१६	
४१	मन्थली	चिसापानी	८	०	२	१०	
४२	मन्थली	कठजोर/पाउनाघर	१३	०	३	१६	
४३	मन्थली	पकरबास/गोगनपानी	३	०	१९	२२	
४४	मन्थली	चुल्ठेपानी	७	०	१९	२६	
४५	मन्थली	गाल्पा	१६	०	१९	३५	
४६	मन्थली	दोरम्बा	२२	०	१९	४१	
४७	मन्थली	टोकरपुर	२७	०	१९	४६	
४८	मन्थली	बेथान भदौरे	८	०	१९	२७	
४९	मन्थली	पिडखुरी	४	०	१६	२०	
५०	मन्थली	रामेछाप	०	०	१७	१७	
५१	मन्थली	भालुखोप	४	०	१७	२१	
५२	मन्थली	ओखेनी	७	०	१७	२४	
५३	मन्थली	चिलाउने खर्क	१४	०	१७	३१	
५४	मन्थली	च्यास्कू	९	०	१७	२६	
५५	मन्थली	रामपुर	१२	०	१७	२९	
५६	मन्थली	चारघरे	१४	०	१७	३१	
५७	मन्थली	सेलेघाट	०	१६	०	१६	
५८	मन्थली	भिमसेनस्थान	१३	०	२	१५	
५९	मन्थली	घ्याङसिङ डाँडा	२१	०	२	२३	
६०	मन्थली	हिमगंगा बोलङबोलङ	२०	०	१५	३५	
६१	मन्थली	सालु-रातामाटा-सिरिसे	३३	०	३	३६	
६२	मन्थली	माकादुम	५	०	१९	२४	
६३	रामेछाप	सेलेघाट	१७	०	१	१८	

सि.नं.	स्थान		सडको किसिम र दूरी				कैफियत
	देखि	सम्म	कच्ची कि.मि.	पक्की (राजमार्ग) कि.मि.	पक्की (राजमार्गबाहेक) कि.मि.	जम्मा दुरी कि.मी.	
६४	रामेछाप	साँघुटार	३२	०	०	३२	
६५	मन्थली	खिम्ती	०	०	१४	१४	
६६	मन्थली	गेलू सावाडाँडा	८	०	६	१४	
६७	मन्थली	चनखु पोखरीडाँडा	१७	०	३	२०	
६८	सित्खा	साँधीडाँडा	५०	०	२	५२	
६९	मन्थली	सालु-गोठगाउँ	२१	०	३	२४	
७०	देविटार	पोखरी-कुखुरेआहाल	२०	०	२	२२	
७१	सित्खा	आपचौर	११	०	०	११	
७२	सित्खा	लुभुघाट-साँधीडाँडा	३१	०	०	३१	
७३	सित्खा	लुभु- गाल्वा	५०	०	०	५०	
७४	सित्खा	गोगनपानी	०	०	१०	१०	
७५	सित्खा	धुलेवेसी-महाङ्काल स्थान	२३	०	०	२३	
७६	सित्खा	धुलेवेसी-बेथान	२३	०	०	२३	
७७	सित्खा	गोगनपानी-गाल्वा	१४	०	१०	२४	
७८	सित्खा	गोगनपानी-दोरम्बा	२०	०	१०	३०	
७९	सित्खा	गोगनपानी-दोरम्बा-टोकरपुर	२५	०	१०	३५	
८०	सित्खा	निगालपानी (मझुवा)	१८	०	०	१८	
८१	सित्खा	गोगनपानी-धुलेबेसी-अदुवावारी (पिङ्खुरी)	१५	०	१०	२५	
८२	मन्थली	कठजोर-धोवी	२२	०	०	२२	
८३	पुँडिटार	थापागाउँ-डोप्ला	१२	०	०	१२	
८४	बिलापुल	पुङ्चेत-रिठ्ठे	१०	०	०	१०	
८५	चौरीखोला	रिठ्ठे-गुराँसे	१८	०	०	१८	

स्रोत: जिल्लास्तरीय सडक दुर्घटना न्यूनीकरण कार्ययोजना, २०८२

परिच्छेद-२
योजनाको समीक्षा तथा कानूनी व्यवस्था

२.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना,२०८१ को समीक्षा

क. प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षता रहने जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक त्रैमासिकरूपमा र आवश्यकतानुसार बस्छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यकोलागि गत आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको ८ (आठ) वटा बैठकहरू बस्यो।

ख. आ.ब. २०८१/०८२ मा बाढीपहिरोबाट मृत्यु एवम् वेपत्ता भएका १५ जनाको आश्रित एवम् हकवाललाई आर्थिक राहत रु २९ लाख ५० हजार रकम वितरण भयो ।

ग. बाढीपहिरोबाट घरगोठलगायतको क्षतिवापत सम्बन्धित २४ घरपरिवारलाई आर्थिक राहतस्वरूप रु ८ लाख ४५ हजार रकम वितरण गरिएको।

घ. अस्थायी आवासका निमित्त १५३ लाभग्राहीलाई प्रतिलाभग्राही पहिलो किस्तावापत रु २५ हजारका दरले रु ३८ लाख २५ हजार उपलव्ध गराइएको।

ङ. विगतवर्षहरूमा झै आ.ब.२०८१/०८२ मा बाढीपहिरोको घटनाहरूबाट प्रभावितकोलागि तत्काल राहत एवम् उद्धार गर्ने कार्यहरू सबै सरोकार निकायहरूको समन्वय एवम् सहकार्यमा सम्पन्न भयो ।

च. सम्भावित विपद्जन्य घटनाहको सम्बन्धमा तालुक निकायहरूबाट प्राप्त सचेतनामूलक जानकारीहरू कार्यालयको फेसवुक पेजमार्फत जानकारी गराउनुका साथै स्थानीय तहहरूमा प्रवाह गरिएको ।

छ. वन डढेलो नियन्त्रणसमेतलाई लक्षित गरी डिभिजन वन कार्यालय रामेछापबाट ४९ लाख लागतमा मन्थली नगरपालिका, रामेछाप नगरपालिका, उमाकुण्ड गाउँपालिका, लिखु तामाकोशी गाउँपालिका र सुनापति गाउँपालिकामा क्रमशः ४,२,१,३,१ र १ गरी जम्मा १२ वडा पुनर्भरण तथा संरक्षण पोखरी निर्माण सम्पन्न गरिएको। साथै, डढेलो नियन्त्रणका लागि जिल्लभित्रका बिभिन्न ८ प्रहरी इकाइहरूलाई सामग्री हस्तान्तरण भएको ।सोसम्बन्धी विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ।

ज. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँगको समन्वयमा २०८१ साल असोज १०, ११ र १२ गते गएको बाढीपहिरोबाट प्रभावित रामेछाप नगरपालिका, सुनापति गाउँपालिका र खाँडादेवी गाउँपालिकाका क्रमशः १००, ७२ र ५२ गरी जम्मा २२४ घर परिवारलाई बहुउद्देश्यी नगद सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत प्रतिपरिवार रु १५ हजारका दरले जम्मा रु. ३३ लाख ६० हजार नेपाल रेडक्रस सोसाइटी रामेछाप शाखाबाट नगद सहायता उपलव्ध गराईएको।

२.२. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत वितरित आर्थिक सहायता

विगत छ वर्षको समयावधिमा जिल्लाभित्र घटेको विपद्जन्य घटनाहरूबाट प्रभावितहरूलाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट उपलव्ध गराईएको आर्थिक सहायतालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ। साथै, आ.ब. २०८१/८२ मा अस्थायी आवास निर्माणका निमित्त प्रत्येक घरधुरीलाई पहिलो किस्तावापत पच्चीस हजारका दरले रकम उपलव्ध गराईएको छ । सोसम्बन्धी स्थानीय तहगत विवरण तालिका २.१.२ मा पनि प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २.१.१ जिल्लाबाट वितरित आर्थिक सहायता

(रु हजारमा)

विपद् घटना र क्षति		२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		जम्मा राहत रकम (रु हजारमा)
		क्षति संख्या	राहत रकम	क्षति संख्या	राहत रकम	क्षति संख्या	राहत रकम	क्षतिसंख्या	राहत रकम	क्षतिसंख्या	राहत रकम	क्षतिसंख्या	राहत रकम	
आगलागी	मृत्यु	-	-	१	-	३	७००	-	-	५	१०१५	-	-	१७१५
	घाइते	-	-	-	-	--	-	-	-		-		-	
	पशु चौपाय मृत्यु	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-
	पन्छी	-	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-
	घर	१२	-	-	-	२२३	३०२०	३६	६८०	१०४	१४९२	-	-	५१९२
	गोठ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	अन्नपात	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-
बाढिपहिरो	मृत्यु	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	१५	२९५०	-
	घाइते	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	पशु क्षति	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	पन्छी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	घर	-	-	१३		-		७३	१५३८	१८	२२३	२३	८४५	१७६१
	गोठ	-	=	-	-	-	-	-	-	-	-	२	२०	२०
	अन्नपात	-	=	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
चट्याङ	मृत्यु	-	-	-	-	-	-	१	२५०	-	-	-	-	२५०
	घाइते	-	-	-	-	-	-	१	३०	-	-	-	-	३०
	पशु क्षति	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	पन्छी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	घर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

विपद् घटना र क्षति		२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		जम्मा राहत रकम (रु हजारमा)
		क्षति संख्या	राहत रकम	क्षति संख्या	राहत रकम	क्षति संख्या	राहत रकम	क्षतिसंख्या	राहत रकम	क्षतिसंख्या	राहत रकम	क्षतिसंख्या	राहत रकम	
	गोठ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	अन्नपात	–	–		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
जम्मा		–	१६८५.९१	–	५८४	–	३७२०	१११	२४९८	१२७	२७३०	–	३४९५	१४४५८.९१

विगत छ आर्थिक वर्षमा विपद्बाट भएको मानवीय तथा गैरमानवीय क्षतिवापत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषबाट सम्बन्धित घरपरिवारलाई आर्थिक राहतस्वरूप १ करोड ४४ लाख ५८ हजार ९ सय १० रुपैँया प्रदान गरिएको छ।

तालिका २.१.२ अस्थायी आवासकालागि वितरित आर्थिक सहायता (रु हजारमा)

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	वडा नं.	सहायता प्राप्त गर्ने घरधुरी संख्या	रकम रु	कैफियत
१	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३	८	२००	
		४	७	१७५	
		५	७	१७५	
		७	१	२५	
	जम्मा		२३	५७५	
२	रामेछाप नगरपालिका	५	१	२५	
३	दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका	१	२७	६७५	
		३	१७	४२५	
		५	५	१२५	
		६	९	२२५	
		७	६	१५०	
	जम्मा		६४	१६००	
४	सुनापति गाउँपालिका	१	८	२००	
		२	४	१००	
		४	१२	३००	
		५	१४	३५०	
	जम्मा		३८	९५०	
५	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	१	६	१५०	

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	वडा नं.	सहायता प्राप्त गर्ने घरधुरी संख्या	रकम रु	कैफियत
		३	१	२५	
		५	७	१७५	
	जम्मा		१४	३५०	
६	खाँडादेवी गाउँपालिका	३	१२	३००	
		६	१	२५	
	जम्मा		१३	३२५	
कुल जम्मा			१५३	३८२५	

स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रामेछाप

२.३. स्थानीय तहहरूबाट भए गरिएका राहत वितरण

विगत पाँच आर्थिक वर्षहरूमा प्राकृतिक एवम् गैरप्राकृतिक विपद्बाट स्थानीय तहमा प्रभावितहरूलाई सम्बन्धित स्थानीय तहहरूबाट उपलव्ध गराईएको आर्थिक राहत सेवालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.१.२ स्थानीय तहबाट प्रदान गरिएको आर्थिक राहत विवरण (रु हजारमा)

स्थानीय तह	२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०		२०८०/८१		२०८१/८२		जम्मा	कैफियत
	घरधुरी	राहत रकम	घरधुरी	राहत रकम	घरधुरी	राहत रकम	घरधुरी	राहत रकम	घरधुरी	राहत रकम	घरधुरी	राहत रकम		
मन्थली नगरपालिका	२१	१०८	१५	१००	४	८८५	१३	६९५	४६	३६००			४५९१.५	०८०/८१ को विपद्बाट सडक क्षतिसमेतको।
रामेछाप नगरपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	
उमाकुण्ड गाउँपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	-
खाँडादेवी गाउँपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--			-	
गोकुलगंगा गाउँपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	-
दोरम्भा शैलुङ गाउँपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	
लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	-	--	-	-	-	-	१४	३७५	२२	३३१.५			७०६.५	
सुनापति गाउँपालिका	-	-	-	-	-	-	४	५८	२०	१३५			१९३	आगलागी पहिरो वर्षा हावाहुरी।
जम्मा	२१	१०८	१५	१००	४	८८५	३१							

स्रोत: *सम्बन्धित स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त जानकारीपत्र। आ.ब. २०८१/८२ को निमित्त माग भएको विवरण प्राप्त नभएको।*

२.३. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाको राहत तथा क्षमता विकास कार्यक्रम

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा रामेछापबाट आब २०८१/८२ मा जिल्लाभित्र स्थानीय तहहरूमा घटेका विपद्जन्य घटनाहरूबाट प्रभावित ३७३ तीनसय त्रीहत्तर परिवारलाई राहत सामग्री वितरण गरियो। त्यस्तैगरी आब २०७७/७८ मा क्रमश: Community Action for Disaster Response-CADRE र DDRTसम्बन्धी तालिम सुरक्षा निकाय सरकारी कार्यालय तथा गैरसरकारी निकाय एवम् स्थानीय व्यक्तिहरू क्रमश ४७ र २४ जनालाई प्रदान गरिएको पाइयो।बस्तुगत राहत तथा तालिमको विवरण क्रमश अनुसूची २८ र २९ मा उल्लेख गरिएको छ।

२.४. कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थानसम्बन्धी देहायबमोजिम नीतिगत व्यवस्थाहरू रहेका छन् ।

२.५.१ अन्तर्राष्ट्रिय कानूनी दस्तावेज

संयुक्त राष्ट्र संघको महासभाले सन् २०१५ को १८ मार्चमा स्वीकृत गरेको विपद् जोखिम न्यूनीकरणसम्बन्धी सेन्डाइ कार्यढाँचा (The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction, 2015-2030) विपद् जोखिम न्यूनीकरणका सम्बन्धमा मार्गदर्शन गर्ने महत्त्वपूर्ण अन्तर्राष्ट्रिय कानूनी दस्तावेज हो ।त्यस्तैगरी दिगो विकास लक्ष्यसम्बन्धी विश्वव्यापी घोषणापत्र (Sustainable Development Goals,2016-2030)अर्को कानूनी दस्तावेज हो।सेन्डाइ फ्रेमवर्कले विपद् व्यवस्थापनकालागि ४ वटा प्राथमिकताका क्षेत्रहरू निर्धारण गरेको छ।

Priority 1: Understanding Risk (जोखिमबारेको बुझाई)

Priority 2:Strengthening Disaster Risk Governance to manage disaster risk (विपद् जोखिम व्यवस्थापन गर्न विपद जोखिम प्रशासनको सवलीकरण)

Priority 3:Investing in Disaster Risk Reduction for Resilience (प्रवलीकरणका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा लगानी)

Priority4:Enhancing Disaster Preparedness, Effective Response to Build Back Better in Recovery, Rehabilitation and Reconstruction(विपद् पूर्वतयारी तथा अझ राम्रो अझ बलियो पुनर्लाभ, पुनस्थापना र पुनर्निर्माणसम्बन्धी प्रभावकारी प्रतिकार्यलाई बढाउने)

२.५.२. राष्ट्रियस्तर

२.५.२.१ संघीयस्तर

- **नेपालको संविधान** (२०७२): प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्नपूर्व सूचना, तयारी, उद्धार, राहत एवं पुनस्थापना गर्ने नीति लिएको छ । विपद् व्यवस्थापनसम्बनधी कार्यलाई स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीमा राखुका साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार सूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।
- **विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७४**
- **विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४**: विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारीरूपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपदबाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवम् साँस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले ऐन कार्यान्वयनमा रहेको ।
  - ऐनको दफा २ (घ) ले गैरप्राकृतिक विपद्बारे उल्लेख गरेको छ ।जसमा महामारी, अनिकाल, डढेलो, कीट वा सूक्ष्म जीवाणु आतङ्क, पशु तथा चराचुरुगीमा हुने फ्लू, प्यान्डामिक फ्लू, सर्पदंश, जनावर आतङ्क, खानी, हवाई, सडक, जल वा औद्योगिक दुर्घटना, आगलागी, विषाक्त ग्याँस, रसायन वा विकिरण चुहावट, ग्याँस विष्फोटन, विषाक्त खाद्य सेवन वातावरणीय प्रदूषण,वन विनाश वा भौतिक संरचनाको क्षति तथा प्रकोप उद्दार कार्यमा हुने दुर्घनटना वा यस्तै अन्य गैरप्राकृतिक विपद्बाट उत्पन्न विपद् रहेका छन् ।
  - ऐनको दफा २ (झ) ले प्राकृतिक विपद्बारे उल्लेख गरेको छ ।जसअन्तर्गत हिमपात, असिना, हिमपहिरो, हिमताल विस्फोटन, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, बाढी, पहिरो तथा भू-स्खलन, डुबान, खडेरी, आँधी,

हुरी बतास, शीतलहर, तातो हावाको लहर, चट् याङ्ग, भूकम्प, ज्वालामुखी बिस्फोट, डढेलो वा यस्तै अन्य प्राकृतिक विपद्‌बाट उत्पन्न जुनसुकै विपद् रहेका छन् ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, नियमावली, २०७६
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणराष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-२०३०
- राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, (प्रथम संशोधन २०७५)२०७०
- विपद् पश्चात्को शव व्यवस्थापन सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०६८
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन (पहिलो संशोधन २०७६), २०६७
- प्रकोप पीडित उद्धार र राहतसम्बन्धी मापदण्ड, छैठौं संशोधन २०७४
- जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन नीति, २०७२
- वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग निर्देशिका २०६९ (दोस्रो संशोधन २०७४) नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय
- **स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४** ले विपद् व्यवस्थपनका बिभिन्न कार्यजिम्मेवारी स्थानीय तहको हुने उल्लेख गरेको छ ।
- **सोह्रौ पञ्चवर्षीय योजना** (२०८१/८२-२०८४/८५): विपद् जोखिम न्यूनीकरणकालागि विपद् उत्थानशील कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने ।
- जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-२०३०कार्यान्वयनमा रहेको छ ।
- विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१

२.५.२.२ प्रदेशस्तर

- **विपद् व्यवस्थापन ऐन (पहिलो संशोधनसहित), २०७५**: प्रदेशभित्रप्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपदबाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवम् साँस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्नकालागि विपद्पूर्वको तयारी, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पीडितको उद्धार, राहत वितरण, पुर्नस्थापना र पुनर्लाभ तथा व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक एवम् प्रभावकारी कार्यान्वयनकालागि वागमती प्रदेश सरकारले ऐन कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।
- **प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन कार्यविधि, २०८०**
- **कृषिक्षेत्रमा विपद्‌बाट क्षति पुगेका कृषकलाई राहत वितरण कार्यविधि, २०८०**

२.५.२.३ जिल्लास्तर

- प्रत्येक वर्ष जिल्लास्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा एवम् अध्यावधिक गरी विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा कार्य गरिदैआएको छ ।
- हरेक वर्ष मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य जिल्ला कार्ययोजना अध्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।
- त्यस्तैगरी सडक दुर्घटनालाई न्यूनीकरण गर्न र सडक अवरोधलाई व्यवस्थापन गर्न प्रत्येक वर्ष जिल्लास्तरीय सडक दुर्घटना जोखिम न्यूनीकरण कार्ययोजना अध्यावधिक गरी लागू गरिएको छ ।
- जनस्वास्थ्य कार्यालयको रामेछाप जिल्लाको स्वास्थ्य आपतकालीन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ कार्यान्वयनमा रहेको।
- बिभिन्न प्रकारका विपद्‌जन्य घटनामा परी धनजनको क्षति हुने परिवारलाई नेपाल सरकारको विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१ तथा वागमती प्रदेश सरकारको प्रदेश विपद् व्यवस्थापन अनुरूप जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषबाट राहत वितरण हुने गरेकोछ।

- त्यसैगरी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने राहतसमेत सम्बन्धित परिवारलाई उपलव्ध गराइने गरेको छ ।

२.५.२.४ स्थानीयस्तर

विपद् जोखिम व्यवस्थपानका विषयमारामेछाप जिल्लास्थित स्थानीय तहहरूले बिभिन्न नीति एवम् कानूनी व्यवस्थाहरूमार्फत संबोधन गर्ने प्रयास गरेको पाइन्छ । तीकानूनी एवम् नीतिगत प्रावधानहरूलाई देहायबमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.२.१ स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापनका कानूनी व्यवस्था:

सि.नं	स्थानीय तहको नाम	स्वीकृत कानूनी दस्तावेज	कैफियत
१.	मन्थली नगरपालिका	विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७८	
		आर्थिक सहायतासम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	
२.	रामेछापनगरपालिका	रामेछाप नगर विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५	
		रामेछाप नगरपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि, २०७६	
		रामेछाप नगरपालिका विपन्न सहायता कोष स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६	
		रामेछाप नगरपालिकाको आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापना तथा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि,२०७६	
३.	उमाकुण्ड गाउँपालिका	गाउँपालिका विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४	
		आर्थिक सहायता कोष संचालन तथा व्यवस्थापनकार्यविधि, २०७६	
		विपद् व्यवस्थापन कोष (संचालन) कार्यविधि, २०७५	
४.	खाँडादेवी गाउँपालिका	गाउँ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका ऐन, २०७६	
		विपद् व्यवस्थापन कोष (संचालन) कार्यविधि, २०७७	
		आपतकालीन कार्यसञ्चालन विधि २०७७	
५.	गोकुलगंगा गाउँपालिका	गोकुलगंगा गाउँपालिका विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०७४	
		गोकुलगंगा गाउँपालिकाबाट अनुदान राहत दिने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको नियमावली, २०७७	
६.	दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका	वेवसाइटमा नभेटिएको ।	
७.	लिखु तामाकोसी गाउँपालिका	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७७	
		लिखु तामाकोशी गाउँपालिका आपतकालीन कार्यसञ्चालन कार्यविधि २०७७	
		स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि २०८०	
८.	सुनापति गाउँपालिका	सुनापति विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८	

स्रोत: सम्बन्धित स्थानीय तहहरूको वेवसाइट ।

विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा प्रभावकारी कार्य गर्न संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहसम्म बिभिन्न प्रकारका संरचनाहरूको व्यवस्था गरेको छ ।

संस्थागत तथा समितिगतः

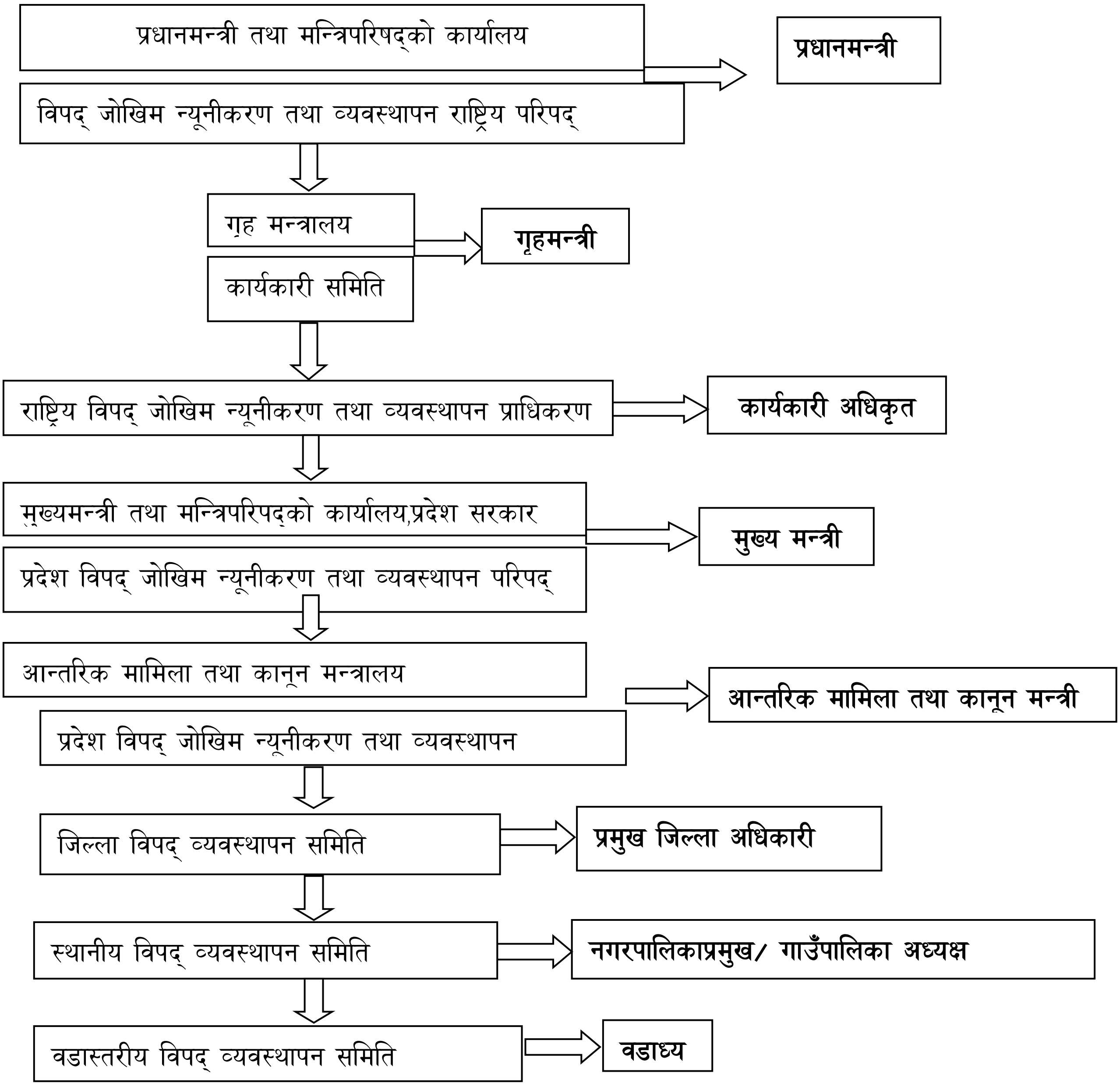

जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समिति: विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम जिल्लास्तरमा विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यका लागि देहायवमोजिमजिल्ला विपद् वयवस्थापन समिति रहनेछ

क. प्रमुख जिल्ला अधिकारी	अध्यक्ष
ख. जिल्ला समन्वय समिति प्रतिनिधि	सदस्य
ग. जिल्लाभित्रका स्थानीय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	सदस्य
घ. स्वास्थ्यसम्बन्धी विषय हेर्ने जिल्लास्थित कार्यालय प्रमुख	सदस्य
ङ. जिल्लास्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू	सदस्य
च. जिल्लास्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कार्यालयका प्रमुखहरू	सदस्य
छ. राष्ट्रियमान्यताप्राप्त दलका जिल्लास्थित प्रमुख तथा प्रतिनिधि	सदस्य
ज. नेपाल रेडक्रस ससाइटीकोजिल्लास्थित प्रमुख	सदस्य
झ. गैरसरकारी महासंघको जिल्लास्थित प्रमुख	सदस्य
ण. नेपाल पत्रकार महासंघको जिल्लास्थित प्रमुख	सदस्य
ट. उद्योग बाणिज्य महासंघको जिल्लास्थित प्रमुख	सदस्य
ठ. प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत	सदस्य

तालिका: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका हालका पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नं.	जिम्मेवारी
१.	श्याम कृष्ण थापा	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५४०५७७७७	अध्यक्ष
२.	श्री चिना खड्का कार्की	प्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति	९८५१०९०५१९	सदस्य
३.	श्री लव श्रेष्ठ	प्रमुख	मन्थली नगरपालिका	९८५१०४९३६९	सदस्य
४.	श्री लवश्री न्यौपाने	अध्यक्ष	रामेछाप नगरपालिका	९८५११५७२४४	सदस्य
५.	श्री शेर बहादुर सुनुवार	अध्यक्ष	उमाकुण्ड गाउँपालिका	९८५४०४३२३८	सदस्य
६.	श्री ज्ञान कुमार श्रेष्ठ	अध्यक्ष	खाँडादेवी गाउँपालिका	९८५४०३०२६१	सदस्य
७.	श्री काजीबहादुर खड्का	अध्यक्ष	गोकुलगंगा गाउँपालिका	९८४००७३३५२ ९८५१०७४८७०	सदस्य
८.	श्री मैन कुमार मोक्तान	अध्यक्ष	दोरम्वा शैलुङ्ग गाउँपालिका	९८६०८३९८६६	सदस्य
९.	श्री केशव महत	अध्यक्ष	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	९८५४०४०९३२	सदस्य
१०.	श्री ठूलोकान्छा तामाङ	अध्यक्ष	सुनापति गाउँपालिका	९८५१०७५८०८	सदस्य
११.	श्री विभु कुमार झा	प्रमुख	जनस्वास्थ्य कार्यालय	९८५४०४४३५५	सदस्य
१२.	श्री प्रमोद पौड्याल	प्रमुख सेनानी	खड्ग दल गण रामेछाप	९८६०३८२११५	सदस्य
१३.	श्री भोला कुमार भट्ट	प्रहरी नायव उपरीक्षक	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	९८५४०५५५५५	सदस्य
१४.	लक्ष्मण खडका	शसस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक	शसस्त्र प्रहरी वल, नेपाल आश्रित गुल्म		सदस्य
१५.	श्री निर्मल पौडेल	प्रमुख अनुसन्धान अधिकृत	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	९८५४०५५५५६	सदस्य
१६.	श्री सुमन सालिके	प्रमुख	सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	९८५४०४०५१८	सदस्य
१७.	श्री हेराकाजी मर्हजन	प्रमुख	सङ्घीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	९८५४०४०२८५	सदस्य
१८.	गोविन्द प्रसाद भुर्तेल	प्रमुख	जलस्रोत तथा सिंचाई डिभिजन कार्यालय	९८५४०४३१६०	सदस्य

क्र.सं.	नाम	पद	कार्यालय	सम्पर्क नं.	जिम्मेवारी
१९.	सुरेश दहाल	प्रमुख	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	९८५४०५३३८८	सदस्य
२०.	ज्यानेन्द्र प्रसाद पुन	नि प्रमुख	पूर्वाधार विकास कार्यालय	९८५४०४०३७५	सदस्य
२१.	श्री दुर्गा प्रसाद घिमिरे	प्रमुख	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	०४७-५२११३८	सदस्य
२२.	नविन अधिकारी	प्रमुख	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	९८५४०४०२५३	सदस्य
२३.	नेत्र प्रसाद गजुरेल	प्रमुख	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	९८५४०४३१३७	सदस्य
२४.	डम्वर नारायण दहाल	प्रमुख	कृषि विकास कार्यालय	९७४१६६९२४६	सदस्य
२५.	प्रकश थापा	प्रमुख	पशुसेवा केन्द्र	९८४४४२७५८९	सदस्य
२६.	दिपेन्द्र बुढाथोकी	प्रमुख	नेपाल विद्युत प्राधिकरण रामेछाप वितरण केन्द्र	९८५१२७३७१९	सदस्य
२७.	कविराम थापा	प्रमुख	नेपाल टेलिकम	~~९८५१२१२५६३~~	सदस्य
२८.	श्री उमा शंकरप्रसाद जैसवाल	प्रमुख	डिभिजन वन कार्यालय	९८५४०४००६८	सदस्य
२९.	श्री लेख बहादुर कार्की	उप-सभापती	नेपाली कांग्रेस	९८५११७०३४४	सदस्य
३०.	श्री पुरुषोत्तम कडरिया	अध्यक्ष	नेकपा एमाले	९८५१०५६८७३	सदस्य
३१.	श्री मैन कुमार मोक्तान	प्रमुख	नेकपा माओवादी केन्द्र	९८६०८३९८६६	सदस्य
३२.	श्री विकास पुलामी	प्रमुख/प्रतिनिधि	नेकपा एकीकृत समाजवादीपार्टी	९८५४०४००९२	सदस्य
३३.	श्री शिवजी घिमिरे	उपाध्यक्ष	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पाटी	९८४९१४६६२०	सदस्य
३४.	श्री रमेश रायमाझी	अध्यक्ष	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पाटी	९८५१०५३३३७	सदस्य
३५.	शिव कुमार कार्की	सभापती	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८४४२३४३४३	सदस्य
३६.	रत्न प्रसाद कँडेल	अध्यक्ष	गैरसरकारी संस्था महासंघ	९८५४०४०२८७	सदस्य
३७.	दिपक घिमिरे	सभापती	नेपाल पत्रकार महासंघ	९८४०२६२२१२	सदस्य
३८.	नविन थापामगर	अध्यक्ष	उद्योग बाणिज्य संघ रामेछाप		सदस्य
३९.	गंगा बहादुर क्षेत्री	स.अ.जि.प्र.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५४०५६६६६	सदस्य

स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रामेछाप।

परिच्छेद-३

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१. योजनाको पृष्ठभूमि

रामेछाप जिल्ला बाढी, पहिरो, हावाहुरी, चट्याङ, खडेरी, तथा भूकम्पजस्ता प्राकृतिक प्रकोपको उच्च जोखिममा रहेको छ । अर्कोतर्फ बन डढेलो, आगलागी, महामारी तथा सडक दुर्घटनाजस्ता गैरप्राकृतिक विपद्बाट उच्च जोखिममा रहेको छ। यस्ता विपद्बाट जोगाउन र प्रकोप सिर्जित विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न सम्बन्धित निकायहरूको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। आपत्कालमा गरिने प्रभावकारी मानवीय प्रतिकार्यमा संलग्न निकायहरूको पूर्वतयारीकोस्तर र उनीहरूको क्षमता तथा सबै तहमा उपलब्धस्रोत साधनको ठूलो प्रभाव पर्दछ।तसर्थ,प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्काघटनाबाट हुन सक्ने जीउधनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि र विपद्को समयमा मानवको जीवनरक्षाकालागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो। यसले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्ने र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील गराउने कार्यमा मद्दत पुऱ्याउँदछ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनकोलागि कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेपाल सरकारले समयानुकूल परिमार्जन गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, राष्ट्रिय, प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तहमा तर्जुमा गरी कार्यन्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य बनाएको छ। यस्ता कानुनी व्यवस्थाहरूमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६,विपद् जोखिम न्यूनिकरण राष्ट्रिय रणनीति,२०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना,२०७५ लगायतका कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरू रहेका छन्।

यसै सन्दर्भमा नेपाल सरकार,गृह मन्त्रालयले तयार गरेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनातर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ को आधारमा विपद्को न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्न तत्कालीननजिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति,रामेछापले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ तर्जुमा गरी सोयोजनालाई मितिः २०६८, २०७३, २०७४ र २०७५ मासमेत समयसापेक्ष परिमार्जन र अध्यावधिक गरेर कार्यान्वियन गर्दैआएको थियो। सोही योजनालाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गर्ने क्रममा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन, २०७६) ले निर्धारण गरेका विधितथा प्रक्रिया पूरा गरी परिमार्जनसहित विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२ तर्जुमा गरी लागू गरिएको छ।

विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणमा गरिने कार्यहरूमध्ये विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाविपद् जोखिम व्यवस्थापनको एक महत्वपूर्ण भाग हो। यसले विपद्पूर्व पूर्वतयारी र विपद्को समयमा प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिन्छ। विपद् पूर्वतयारी कार्यले विपद्पूर्व गरिने पूर्वतयारी कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको हुन्छ । पूर्वतयारी यस योजनाको मुख्य कार्य हो।पूर्वतयारीविना प्रभावकारी प्रतिकार्य गर्न असम्भव हुनाले पूर्वतयारीलाई यस योजनाले विशेष महत्व दिन्छ। विपद्बाट उत्पन्न हुनसक्ने असहज परिस्थितिलाई प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी मानव जीवनको रक्षागर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य रहेकोछ।

रामेछाप जिल्लामा हुनसक्ने भूकम्प,आगलागी,महामारी,अविरल वर्षाको कारणबाट हुने डुबान तथा बाढी पहिरो जस्ता प्राकृतिक प्रकृतिका प्रकोपका घटनाहरूबाट हुनसक्ने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न,घाइतेहरूलाई तत्काल उद्दार गर्न तथा भएका विस्थापितहरूलाई राहत वितरणको लागि सम्बन्धित सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको समन्वयमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार पारिएको छ।

३.२. योजनाको आवश्यकता र औचित्य

विपद्जन्य घटनाहरूको पूर्णरूपमा आङ्कलन एवम् पूर्वानुमान गर्न नसकिने, आकस्मिकरूपमा घट्ने र ठूलो मात्रमा जनधनको

क्षति हुनगई घर परिवार, समाज तथा समग्र राष्ट्रलाईनै आर्थिक, सामाजिक तथा राजनीतिक एवम् मनोवैज्ञानिक हिसाबले नकारात्मक प्रभाव पार्ने गर्दछ । त्यस्ता घटनाहरूको पूर्वानुमान, घटना घट्ने अवस्थालाई मनन गरी शीघ्ररूपमा संबोधन गर्नेगरी पूर्वतयारीको अवस्थामामा रहने। घटना घटेको स्थितिमा उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना तथा पुर्निमार्णसम्बन्धी कार्यहरूलाई उपलव्ध स्रोतसाधनको अधिकतम व्यवस्थित तवरले समन्वयात्मक किसिमले सम्पन्न गर्दै विपद्जन्य घटनाबाट हुने र हुनसक्ने जनधनको क्षतीलाई न्यूनीकरण गरी समाजमा सुख र शान्ति कायम गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता महसुस गरिएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय, राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा क्षेत्रीय नीतिगत मापदण्डका आधारमा जिल्लाको स्थानविशेषरूपमा हुने तथा हुनसक्ने विपद्जन्य घटनाहरूको सम्बन्धमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूलाई दिशानिर्देश गर्दै विपद्जन्य घटनाहरूबाट जनधन तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको क्षतीलाई न्यून गर्न योजना तर्जुमा गर्नु नै यस्को औचित्य रहेको छ । विपद्पछिको मानवीय सहयोगलाई व्यबस्थित तथा प्रभावकारी बनाउँन पूर्वतयारी दस्तावेजको रूपमा यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना,२०८२ तयार गरिएको हो |

३.३. योजनाको उद्देश्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मुख्य उद्देश्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्नु रहेको छ भने अन्य उद्देश्य तपशिलबमोजिम रहेको छ ।

- सम्भावित विपद् जोखिमक्षेत्रको पहिचान गरी तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्नु,
- सम्भावित विपद्जन्य घटनाका बारेमा समुदाय एवम् सबै सरोकारवालालाई सुसूचित गर्नु
- विपद् व्यवस्थापनमा सबै सरोकारवाला निकायहरूको क्षमता पहिचान गरी क्षमता विकास गर्नु,
- स्थानीय तह, सबै सरोकारवाला निकाय, क्षेत्र, वर्ग तथा समुदायसँगको समन्वय र सहकार्यमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभ सम्बन्धी कार्य सम्पन्न गर्नु।

३.४. रणनीति

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाकोरणनीति देहायबमोजिम रहने छ ।

- जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमार्फत विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ,
- विपद् व्यवस्थापनका सूचना तथा जानकारी प्राप्त गर्न सूचना सञ्जाल विकास गरिनेछ,
- विपद् व्यवस्थापनका सबै गतिविधिहरू जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत एकद्वार (**One Door policy**) नीतिअनुरूप सञ्चालन गरिनेछ।
- विपद् व्यवस्थापनका लागि सरकारी, गैरसरकारी, निजीतथा सामुदायिकक्षेत्रको समन्वय तथा सहकार्यमा विशिष्टिकृत विषयगत क्षेत्रहरू तोकिनेछ,।
- विपद् व्यवस्थापनकालागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलगायतका अन्य सरोकारवाला निकायहरूको क्षमता अभिबद्धि गरी अधिकतमरूपमा परिचालन गरिनेछ ।
- विपद् उत्थानशील पूर्वाधार विकासलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- विपद्पश्चातको राहत तथा पुनर्स्थापनमा हुने आर्थिकभारलाई न्यूनीकरण गरिनेछ।

३.५. योजना तर्जुमा विधि

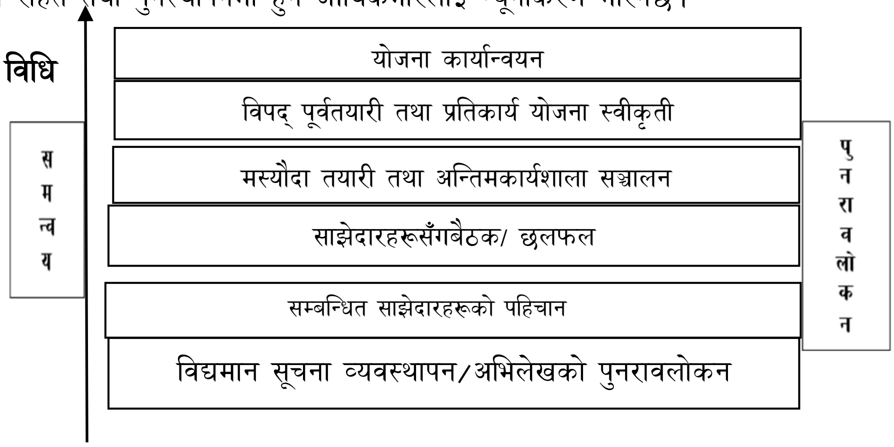

३.६. योजनाको सीमा

यो योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामूलक प्रक्रियाका माध्यमबाट तयार गरिएको छ । यस प्रक्रियामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरू, सरकारी कार्यालय, स्थानीय तह र जिल्लामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको क्षेत्रमा कार्यरत गैरसरकारी संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागितामा रहेको थियो। योजना तर्जुमा गर्दा देखिएका केही सीमाहरू निम्नानुसार छन् ।

- स्थानीयतहहरूको संकटासन्नताको स्तर निर्धारण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा, विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिबिधिहरू स्थलगतरुपमा अध्ययन अन्तरक्रिया नभई विगतका अभिलेख, तथा सरोकारवालाहरूसँगको छलफलका आधारमा तय गरिएको छ,
- यो योजना तयारी गर्दा स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त भएका तथ्याङ्क एवम् जानकारीहरूलाई समावेस गरी तयार गरिएको छ ।

३.७. अपेक्षित नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारीसम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई सङ्गठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्यमार्फत सम्भावित क्षति न्यूनीकरण गर्नु हो । साथै विपद्को समयमा प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय श्रोत साधनको अधिकतम् उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यबस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीरूपमा सम्बोधन गर्न प्रस्तुत कार्ययोजना कार्यान्वयनबाट निम्न नतिजा हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ।

- जिल्लाको सम्भावित प्रकोप तथा जोखिम क्षेत्रको पहिचानसहितको नक्साङ्कन हुनेछ,
- मानवीय सहायतामा संलग्न सबै निकायहरूको पहिचान तथा परिचालन हुनेछ,
- विभिन्न क्षेत्रसँग सम्बन्धित निकाय, संघ सस्था र व्याक्तिहरूको पहिचान, भूमिका र जिम्मेवारी निर्धारण हुनेछ,
- माग एवम् आवश्यकताको पहिचान भै श्रोत साधनको यथोचित व्यवस्था हुनेछ,
- विपदजोखिम न्यूनीकरणको अवधारणालाइ विकास योजनाहरूमा मूलप्रवाहीकरण गर्न सहयोग पुग्नेछ,
- प्रस्तुत योजनाअनुरूप कार्य गर्दा सम्भावित जोखिम न्यूनीकरण गर्न मद्दत पुग्नुका साथै प्रभावित परिवारले पुनर्लाभ प्राप्त गर्न सक्नेछन ।

परिच्छेद-४

विपद् जोखिमको स्थिति तथा घटना विश्लेषण

४.१. विपद्जन्य जोखिमका सम्भावित स्थानहरू

जिल्लाका बिभिन्न स्थानीय तहभित्र हुने बाढी, पहिरो एवम् सुख्खाको कारण हुने आगलागी तथा सुख्खा पहिरो तथा डुवानका सम्भावित जोखिमक्षेत्रहरू रहेका छन् ।ती क्षेत्रहरूलाई तालिका देखाइएको छ ।

तालिका ४.१ बाढीपहिरो एवम् डढेलो जोखिम स्थानहरू

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
१	मन्थली नगरपालिका	बाढी पहिरो	१	खाँदवारी बस्ती, भैसेश्वर बस्ती,	-	-	हाटेचौर खण्ड मन्थली घाट	-	-	-	-	-	९०	३००	
			२		-	-	करमबोट कठजोर खोला आसपास	-	-	तल्लो बस्तीहरू	-	-	३०	१००	
			३	अर्चले खण्ड	-	-	राल्टार हाँडीस्वार गैरीगाउँ टोल	-	-	मुख्य सडक खण्ड	-	-	११०	३५०	
			४	घ्याप्चेको पहिरोबाट	-	-	गैराथोक खण्ड	-	-	तल्लो बस्तीहरू	-	-	११०	३५०	

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
				अर्चले खण्ड											
			५	कार्कीटार तल्लो रणजोर भेग	-	-	-	-	-	तल्लो बस्तीहरू	-	-	१००	२५०	
			६	-	-	-	गैराथोक खण्ड।	-	-	कुनौरी हात्तीटार नबुघाट बस्ती	-	-	१५०	४००	
			७	गैराफाँट माडीमुहान	-	-	भटौल आसीखेत साठीमुरे बस्तीहरू	-	-	-	-	-	१७५	३५०	
			८	गाईखुरा जखनीटार	-	-	सानीबेंसी	-	-	तल्लो बस्तीहरू	-	-	१००	३००	
			९	खुरबेंसी बाहुनचुरा	-	-	-	-	-	मन्थली खुर्कोट सडक खण्ड।	-	-	७५	२००	
			१०	सल्लेनी पाथरबुटा	-	-	भष्मे ज्यामिरे बस्तीहरू	-	-	पारिटार बस्ती	-	-	२००	५००	
			११	जुधार बस्ती	-	-	जल्किनी बस्ती	-	-	-	-	-	५०	२००	
			१२	अम्बास	-	-	साउने बस्ती	-	-	-	-	-	२००	५००	

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	वडा नं	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									प्रभावित		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
			१३	देवीटार मिल्ती फुलासी मुख्य सडक खण्ड	-	-	किर्नेबारी बस्ती	-	-	पाथरबुटा खण्ड	-	-	२००	५००	
			१४	खड्कागाउँ	-	-	रोक्ताली बस्ती	-	-	साँखे आसपास बस्ती।	-	-	५०	१५०	
जम्मा				-	-	-	-	-	-	-	-	-	१६४०	४४५०	
२	रामेछाप नगरपालिका	बाढी	१	-	-	-	-	-	-	गोगने खोला	-	-			
			२	-	-	-	-	-	-	फलाटेखोला	-	-			
			३	साँघुटार	-	-	-	-	-	-	-	-			
			४	धारापानी बसेरी कुसबसेरी जलजले पाम्ती			गिजनटार बसेरी			फुनद्रीबेशी खोला					
			५	कोलन्जोरघाट	-	-	लिखु दोभान	-	-	-	-	-			
			७	-	-	-	विर्ताटार	-	-	सुकारजोर खोला	-	-			
			८	भोटेटार	-	-	-	-	-	सुकारजोर खोला	-	-	८		
			९	हर्देनी सुहारा मरिघाट	-	-	राताटाहार	-	-	-	-	-	८५	४२५	
			१	सापकोटाटोल गोगने	-	-	ढाँडखोला ढोडेनी	-	-	-	-	-			

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	वडा नं	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									प्रभावित		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
		पहिरो		धारापानी रातुडाँडा थापाटील सेरा सिम्ले लर्खु।			सेताघर आपखोला								
			२	लाम्टे	-	-	कार्तिके	-	-	-	-	-	-		
			३	थाक्लेडाँडा	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			४	हिमगंगा	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			५	रामपुर	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			६	ओख्रेनी	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
			७	सुकाजोर	-	-	-								
			८	कात्तिके लामागाउँ आम्बोट टुनिबोट	-	-	-	-		-	-	-	-		
			९	भिरपानी सुहारा सिउरीखोला मुहान धारापानी मुहान शान्दाखोला सिंचाइ तथा खानेपानी	-	-	राताटाहार विक बस्ती	-	-	-	-	-			

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	वडा नं	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									प्रभावित		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
				मुहान											
		बाढीपहिरो	१	सिम्ले लर्खु	-	-	-	-	-	-	-	-	६	३०	
			२	भिरकोट कमेरेटार कार्तिके सिरुबारी	-	-	-	-	-	-	-	-	११	५५	
			३	महलगाउँ बस्ती थाक्ले आहालडाँडा	-	-	-	-	-	-	-	-	७०	२३६	लक्ष्मीबास पल्लोढाँडटोल बस्ती
			४	बोलङबोलङ झराप्दी फुन्द्रिबेंसी	-	-	-	-	-	-	-	-	२७	१४४	
			५	धुसेनी खानीडाँडा ज्यामिरेबोट छतिवने बेंसी	-	-	-	-	-	-	-	-	११४		
			६	दारिम्बोट फलाटे होदिल तिलबारी गोल्माटार मुख्यटोल बिसौली साहुटोल	-	-	-	-	-	-	-	-	११३		

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
			७	बिर्ताखर्क मुडाजोर दमाईंटोल	-	-	-	-	-	-	-	-	४७		
			८	टुनिबोट लामाटोल आम्बोट लामागाउँ	-	-	-	-		-	-	-	८४		पहिरो
		नदीखोला डुवान र कटान	३	साँघुटार बजार	-	-	-	-	-	-			३०	१५०	
		चट्याङ	३	बाँकीमैरी र चण्डिडाँडा	-	-	-	-	-	-	-	-	५०	१६७	
		डढेलो आगलागी	२	लाम्टे मगरटोल सिरुबारी	-	-	-	-	-	-	-	-	९२	३६८	
			३	ढिकुरे दैले सिमपानीटोल चिलाउनेबोट टोल थाक्ले र पसलटोल ढाडा बँगुवाबेंसीटोल भदौरे मगर	-	-	-	-	-	-	-	-	१०	४०	

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
				सुवेदी सार्की गणपानी टोल गैरीगाउँ											
			४	चिलाउने देवीथान बोलङबोलङ	-	-	बसेरी चिलाउने	-	-	धारापानी मगर चिलाउने	-	-	६७	३७५	
			५	साईटार खानीडाँडा	-	-	-	-	-	-	-	-	१४३		
			६	धमिनोछाप डान्सिटार	-	-	भालुखोप गाईटार	-	-	-	-	-	१००		आगलागी
			७	रजायछाप	-	-	सुकाजोर सिम्ले	-	-	-	-	-	१८		आगलागी
			८	तिलखोरिया कार्तिके लामागाउँ वादी पोखराटोल	-	-	भोर्ले भंगरी बाबियाखर्क डुम्रीखर्क	-	-	-	-	-	८५		आगलागी
			९	उन्तिरिङ गोल्मटार लाम्दाने सुहारा	-	-	सिमन्ति भिरपानी	-	-	-	-	-	६०		आगलागी
३	उमाकुण्ड गाउँपालिका		१	वाल्दिङ पहिरो, पेकरनास पहिरो	-	-	कोरेम, बच्छी	-	-	ठाडोखोला	-	-			

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	वडा नं	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									प्रभावित		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
		पहिरो	२	थाप्रा पहिरो, गोरूण्डा	-	-	पाँगा गैराघर पहिरो	-	-	साविक बाम्ती गाविस	-	-			
			३	गोल्मे सिस्थली (लिखु खोला आसपास	-	-	खहर, नेका, साप्सुखोला	-	-	लाफ्रा, कोरन्दु	-	-			
			४	कंकारू पहिरो	-	-	बसेरी, सुईरे तिलौरी खोला	-	-	बलखी	-	-			
			५	गिद्दे पहिरो	-	-	मानलहरे, फाती, भेडाखो र थुम्की	-	-	केलपु सिसाखानी	-	-			
			६	-	-	-	खुर्दे खोला पहिरो	-	-	-	-	-			
			७	भुजी पहिरो	-	-	भुजी	-	-	- लिखु कोरिडोर	-	-			
		बाढी	१	ठाडोखोला, गुम्देलखोला	-	-	-	-	-	पत्तरीखोला, चरीखोला	-	-			
			२	ठाडोखोला	-	-	बाम्ती खोला	-	-	-	-	-			
			३	साप्सु खोला	-	-	बाँसखोला	-	-	गैरामाने	-	-			

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	वडा नं	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									प्रभावित		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
			४	महाभिरखोला	-	-	तिलौरी खोला	-	-	सुईरे	-	-			
			५	साप्सुखोला, खोरालु, सुईरे	-	-	रास्दिम	-	-	डाँडाखर्क	-	-			
			६	दुम्जाखोला	-	-	महाभिरखोला	-	-	खुर्देखोला	-	-			
			७	फास्तुखोला	-	-	लेसु खोला	-	-	-	-	-			
		खडेरी डढेलो	१	चामरू	-	-	भोर्जुङ	-	-	क्यामा	-	-			
			३	एकाङचौरी	-	-	अजम डाँडा	-	-	-	-	-			
			४	दशडाँडा सामुदायिक वनक्षेत्र	-	-	सोलावन सामुदायिक वन क्षेत्र	-	-	-	-	-			
			५	-	-	-	लैरू चित्रे सामुदायिक बनक्षेत्र	-	-	चौरीखर्कसामुदायिक वनक्षेत्र	-	-			
			६	-	-	-	तामेडाँडा आसपासक्षेत्र	-	-	-	-	-			
			७	-	-	-	डेलिभरी सामुदायिक बनक्षेत्र	-	-	प्यूना निराजन सामुदायिक वनक्षेत्र	-	-			

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
		हिमपात													
४	खाँडादेवी गाउँपालिका	बाढी	१	कोथवे, लुभु,बेलघारी,	-	-	-	-	-	-	-	-	१५०	३००	
			३	सित्खा, डब्खा	-	-	-	-	-	-	-	-	१००	२७५	
			४	रजगाउँ र पुछिघाट	-	-	-	-	-	-	-	-	१५०	३००	
			५	धारापानी फलाटे	-	-	सल्लेरी गोगनपानी	-	-	-	-	-	३०	७९	
			६	आँगेटार कुवापानी	-	-	गोगने	-	-	-	-	-	३०	१२०	
			७	ताल्दुङ/ सुनडाँडा टिमु दमैटोल मरन्थली बेंसी रसकाँडा खरिडाँडा खरिढुङ्गा	-	-	च्रोपाङ लिस्पाटी धुस्कोट	-	-	बसेरी थामी वस्ती र च्यासिन्टार	-	-	१८८	१०९०	खरिडाँडा बस्ती पूरै।
		पहिरो	२	मझुवा दलितबस्ती	-	-	-	-	-	-	-	-	१५	६५	
			३	खोक	-	-	-	-	-	-	-	-	१०	४५	
			४	सान्ने सिम्ले खोक	-	-	-	-	-	-	-	-	५०	१००	
			५	धारापानी	-	-	-	-	-	-	-	-	१५	४५	

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	वडा नं	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									प्रभावित		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
				फलाटे											
			६	गोगने आँगिटार	-	-	-	-	-	-	-	-	३०	१२०	
			७	थानसिङ च्यासिन्टार रसगाडा	-	-	गुन्डुगोल	-	-	बसेरी	-	-	१२०	१७५	
			८	गागल दियाले	-	-	कैचले भदौरे धुले	-	-	-	-	-	५७	९५	
			९	गोगने बेसिटोल राम्चे	-	-	अदुवाबारी	-	-	-	-	-	७५	१२०	
		डढेलो आगलागी	३	लाप्का चिसापानी खोक	-	-	-	-	-	-	-	-			
			४	सान्ने राम्चे खोक	-	-	-	-	-	-	-	-			
			५	सल्लेनी गोगनपानी	-	-	-	-	-	-	-	-			
			६	कुवापानी	-	-	-	-	-	-	-	-			
			९	गोगने बेसिटोल	-	-	राम्चे			अदुवाबारी	-	-			
	जम्मा														
५	गोकुलगंगा गाउँपालिका	पहिरो	-	फर्पू, ठोसे	-	-	नामाडी, चुचुरे	-	-	रस्नालु, बेताली	-	-			

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
		बाढी	-	चुचुरे, ठोसे	-	-	रस्नालु, बेताली	-	-	नामाडी, फर्पु	-	-			
		डढेलो	-	फर्पू, नामाडी	-	-	बेताली, ठोसे	-	-	रस्नालु, चुचुरे	-	-			
जम्मा															
६	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	पहिरो	१	खापिङ काली खोला	-	-	होपादी पाखा	-	-	-	-	-			
			२	पुलु, ढाडे	-	-	अमलबोटे डाँडा	-	-	-	-	-			
			३	काङ्वा डाँडा	-	-	खोल्मागाउँ	-	-	-	-	-			
			४	रादुम, दुषिम, लर्खु	-	-	लर्खुखोला क्षेत्र	-	-	-	-	-	-	-	
			५	छापगाउँ चिलाउने	-	-	चाउखर्क	-	-	-	-	-	-	-	
			६	विर्ता लिखु	-	-	खिम्ती	-	-	ज्यामिरे	-	-	-	-	
			७	मुल पधेरो	-	-	कमेरे पहोरो	-	-	राम्चे पहोरो	-	-	-	-	
		बाढी	१	फेदी खहरे खोला	-	-	चिउरीडाँडा गहिरी साब्रा खोलामाडी	-	-	-	-	-	-	-	
			४	कल्लेरी रातमाटा,	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	वडा नं	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									प्रभावित		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
				कोटगाउँ											
			६	सिवालय	-	-	रातुखोला क्षेत्र	-	-	-	-	-	-	-	
			७	तिल्पुङ खोला	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		डढेलो	१	-	-	-	पिङ्गती	-	-	-	-	-	-	-	
			६	मकैबारी											
			७	हलेदेवेसी	-	-	तिल्पुङ्ग बेसी, कठहरे	-	-	-	-	-	-	-	
जम्मा															
७	दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका	बाढी /पहिरो	१	मझुवा सल्लेटार पात्ले	-	-	तिनधारे मंसिरे			बालुवा गढीगाउँ			२५०	१०००	
			३	लेखर्क भिरमुनी निगुरे गैराघर सरेटौर साल्मे किम्लापानी	-	-	ढापसोती दुम्जाखोरे बाटोघरटोल टोकरपुर			गुन्साल बिकटोल चैनाखोला			१६५	९२५	
			४	बर्सुनी खर्सुबथान टेक्सिङ	-	-	भोर्ले पार्सा छ्यार्पा						४६	१९६	
			५	कल्लेरी पुन्चेत	-	-	काभ्रेचौर						१७	७९	
			६	लखनपुरटोल	-	-	ग्रेग्रेनी रिष्टे						१४२	४०३	

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
				देवकोटाटोल जागु खानीगाउँ किटिप्पा र			लप्सिबोट								
		पहिरो	२	ढोइगाउँ सिस्नेरी बोदल माने बर्खुवा भडारे	-	-	-	-	-	-	-	-	१५९	९२०	
		बाढी पहिरो डढेलो	६	डोरखानी डोब्ला राङ्चा डाँडागाउँ घट्टेखोला, थापागाउँ खापु पाङ्चेत पुँडीटार लोङ्गा काफलडाँडा									४३	२४३	
		चट्याङ/ हिमपात/ डढेलो	१	भोटनागी कुखुरेआहाल निगालाबास खोलाखर्क			-			-			१५०	६००	
		चट्याङ	३	डाडाँटोल मेलडाडाँ चिलाउनेबथान									४५	२२०	
			४	पासेबन									२५	९०	

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
जम्मा													११४२	४६७६	
८	सुनापति गाउँपालिका	पहिरो	१	ठूलीबेसी, चौरीखोला क्षेत्र ढोडिनी माझीटोल,			तावीजाड			मृथली पहरी बस्ती, दुवारेटोल			४५		
			२	मन्दरवेशी, मैरे, मानपुर राम्चे			कार्यालयक्षेत्र						१२१		
			३	साउने, नागसिवा, क्यौरिनी, भलायखर्क			खोटपा, स्वाँरा स्थित जनजागृत आ.वि. आसपास, कामा,			आरूखर्क, मगभस्मे, हुलाक कार्यालय आसपास			२२६		
			४	च्याडीटार, सिन्दुरेटार, भलवाडी, केउरेनी,			घरगोठ (घारकोट), लोफ्राङ क्षेत्र						२३		
			५	भिरकोट, लोफ्रा, देसारगाउँ,			डाँसे, होन्दल, पारिङगाल,						९९		

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
				छापटोल			सिमपानी क्षेत्र								
		बाढी	१	ढोडीनी, मलवेसी, सिम्लेदेउराली, टोकीबादक्षेत्र खानीखोला, घट्टेखेत			चौरीखोला क्षेत्र								
			२	खानीखोला र दिमिखोला किनारक्षेत्र			खानीखोला र दिमीखोला किनारक्षेत्र								
			३	-	-	-	कामाखोला क्षेत्र टुनीबोट, पुलिस बगर कलवारी क्षेत्र	-	-	-	-	-	-	-	-
			४	च्याडी, सिन्दुरेटार, चौरीखोला,खा									४३		

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
				नी खोलाको किनारक्षेत्र खाँडादेवी गाउँपालिकाको सिमाना लुभुबजार आसपासको क्षेत्र											
		डढेलो	१	ततल्लो भाग सबै									१६		
			३	ततल्लो भाग सबै			भलायखर्क मगरभस्मे						१५		
			४	ततल्लो भाग सबै			भ्वाँसा, पिप्लेखाङ्गा ।						१५		
			५	ततल्लो भाग सबै ।			रूपाकोट खनियापानी , डाँसे ।						१५		
		चटयाङ	५	फलामपोखरी हत्तीखोला लाफ्रा सुर्के			देसारगाउँ भिरकोट भुमेस्थान जल्किनी			भिरडाँडा हानदल च्यान्द्रा लिङ्गेडाँडा टुनीडाँडा			५८		

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को प्रकार	**वडा नं**	जोखिमक्षेत्रको अवस्था									**प्रभावित**		कैफियत
				उच्च			मध्यम			न्यून			घरधुरी	जनसंख्या	
				क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या	क्षेत्र	घरधुरी	जनसंख्या			
							सेल्सीङपा नी			मिजारथोकक्षेत्र कालीमर्याङ कटुन्जे डाँसे आहालडाँडा छापडाँडा					
जम्मा													६७६		

स्रोत: स्थानीय तहहरू र मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य जिल्ला कार्ययोजना २०८२

४.२. नदी तथा खोलाको तटीय स्थानमा हुनसक्ने जोखिम क्षेत्रहरू:

रामेछाप पहाडी एमव् हिमाली भू-बनोटभएको जिल्ला रहेको । अव्यवस्थित शहरीकरणका कारणसमेतले जोखिमयूक्त अवस्थामा रहेको छ। वन विनाश, अव्यवस्थित उत्खनन, बसोबास, विकास निर्माणका कार्यहरू, नदी नालाको अतिक्रमण एवम् उचित व्यवस्थापन हुन नसक्दा प्रत्येक वर्ष वर्षातको समयमा पहिरो जाने, नदी तथा खोलामा आएको बाढी बस्ती तथा खेतीयोग्य जमिनमा प्रवेश गरी बस्ती नै बगाउने गरेको छ ।यस्ता घटनाहरूबाट व्यापक धनजनको क्षति हुने गर्दछ। नदी किनारमा रहेका बस्ती र खेतीपातीहरू समेत वर्षातको समयमा डुवानमा परी वर्षेनी ठूलो धनजनको क्षति हुने गरेको छ। नदी तथा खोलाको धारमा प्रभावित हुनसक्ने जोखिमयुक्त क्षेत्रहरू निम्न रहेका छन्।

तालिका ४.२बाढी तथा डुवानको र भूक्षयको जोखिमक्षेत्र

नदी/खोला	प्रभावित हुने क्षेत्र
तामाकोशी	हातिटार, रजगाउँ, कुनौरी, हाटेचौर, आकाशे, करम्बोट, पन्थली, हलेदे, खिम्ती, मिल्ती, देवीटार
सुनकोशी	लुभुघाट, च्याडीटार, बेलघारी, सिन्धुरेटार, दोभानटार, सेलेघाट, नबुघाट, सिल्लीबजार, सित्खा, डप्खा, रजगाउँ, माडीमुहान, पुच्छीघाट सिम्लाडी,त्रिवणी ।
लिखु	कोरेम, बोक्से, पेकनास, ठाडोखोला, नेका, ढाँडे, ढुररे, बोक्से, साँघुटार,फ्यामे, जाडाटार, सिरिसे, सिसन्दु, कोलन्जोरघाट
खिम्ती खोला	साँघुटार, फर्पु, फलाटे, ठोसेको तल्लोबजार, एकाङफेदी, शिवालय, गर्जाङ, खारिटार।

स्रोत: सम्बन्धित स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त जानकारी।

नोट:सुनकोशी, तामाकोशी, खिम्ती, लिखुखोला भू-क्षयको दृष्टिले बढी जोखिम देखिएका छन्।

४.३. प्रकोपको मौषमी पात्रो विश्लेषण

Governance and Social Development Research Centre मा सन् २०१६ मा प्रकाशित Brigitte Rohwerder को Seasonal vulnerability and risk calendar in Nepal लेखमा समग्र नेपालको भौगोलिकक्षेत्र तथा हिमाली भागमा हुने विपद्जन्य घटनाको क्यालेन्डरको विषयमा पनि उल्लेख भएको देखिन्छ । सोही आलेखलाई आधार लिएर विगतका वर्षहरूमा भैरहेको विपद्जन्य घटनाहरूसमेतलाई विश्लेक्षण गरी रामेछाप जिल्लाको मौषमी अवस्थामा आएको परिवर्तन र सोको आधारमा हुनसक्ने विपद्जन्य घटनाहरू जानकारी लिनपरिमार्जितरूपमा तहको मोटामोटी पात्रो तयार गरिएको छ । यसले विपद्जन्यको सम्बन्धमा पूर्वतयारी रहनमा सहयोगगर्नसक्छ । जलवायु परिवर्तनको असरले मौषमी चक्रानुसारसमयमा प्रयाप्तरूपमा वर्षा, हिमपात, नहुनु अधिक वर्षा हुनु, खण्डवृष्टि हुनु र सोको कारण बाढीपहिरोको घटनामा बृद्धि हुँदैगएको पाइन्छ ।त्यस्तैगरी सुख्खाको समयावधि र प्रकोप बढ्दै गएको कारण हावाहुरी तथा आगलागीको घटनालाई बढोत्तरी भएको देखिन्छ। मौषमी पात्रोकोसम्बन्धमा योजना तयारीको बखत छलफल गरी रामेछाप जिल्लाको मोटामोटी प्रकोप मौषमी पात्रो तालिका संलग्न गरिएको छ।

तालिका नं ४.२ प्रकोप विश्लेषण पात्रो

मौसम		बैसाख				जेष्ठ				असार				श्रावण				भाद्र				असोज				कार्तिक				मङ्सिर				पौष				माघ				फाल्गुन				चैत्र			
आगलागी	पहिले	■	■	■	■	■	■																																					■	■	■	■
	अहिले	■	■	■	■	■	■	■	■	■																																	■	■	■	■	■	■	■
बाढी	पहिले												■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																										
	अहिले													■	■	■	■	■	■	■	■																												
पहिरो	पहिले													■	■	■	■	■	■	■	■	■																											
	अहिले														■	■	■	■	■	■	■																												
महामारी	पहिले	■	■	■	■	■	■	■	■																																					■	■	■	■
	अहिले	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
चट्याङ्ग	पहिले	■	■	■	■	■	■	■	■																																					■	■	■	■
	अहिले	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																																	■	■	■
खडेरी	पहिले	■	■	■	■	■	■	■	■																																					■	■	■	■
	अहिले	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																																	■	■	■	■	■	■
हावाहुरी वतास	पहिले	■	■	■	■	■	■	■	■																																							■	■
	अहिले	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■																														■	■	■	■	■	■	■	■

स्रोतःजिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८१, रामेछाप।

नोटः माथिको तालिकालाई मनन गर्दा विगतका तुलनामा पछिल्ला वर्षहरूमा बर्षातका दिनहरू घटेको, वर्षात हुने समय धकेलिएको, खडेरीर गर्मी समय बढ्दै गएको देखिन्छ । हावाहुरी चट्याङ्ग,असिना आदिको असर बढ्दै गएको । हिउँदमा पर्ने हिमपातको मात्रा विगतको समयभन्दा धेरैनै घटिसकेको।

४.४. विगतका विपद्जन्य घट्नाहरूको विश्लेषण:-

विगतमारामेछाप जिल्लामा भएका विपदजन्य घट्नाहरूको विश्लेषण गर्दा क्रमस आगलागी, बाढिपहिरो, चटयाङ तथा हावाहुरीका घट्ना बढी रहेकोपाइन्छ। विगत पाँच आर्थिक वर्षमा उल्लेखित विपदहरूबाट निम्नानुसारको जनधनको क्षति भएको थियो ।

४.४.१. आगलागी

जिल्लाभित्र विगत २०७६/७७ देखि २०८१/८२ को समयावधिमा आगलागीको घटनाबाट भएको क्षतिलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । उक्त समयअवधिमा आगलागीको घटनामा परी १० जना व्यक्तिले ज्यान गुमाएको १३ जना घाइते भएको पाइयो ।गत आब मा १ जना व्यक्तिले आगलागीमा परी ज्यान गुमाएको देखियो भने २ जना घाइते भएको पाइयो। सोसमयमा आगलागीबाट लगभग १ करोड २८ लाखभन्दा बढी आर्थिक क्षति भएको देखिन्छ। पछिल्ला वर्षहरूमा आगलागीका घटना र सोबाट हुने मानवीय र अन्य क्षतिहरू बढ्दैगएको पाइन्छ ।

तालिका ४.३.१ विगत ६ वर्षको आगलागी घटना विवरण

बिबरण		आर्थिक बर्ष						जम्मा	कै
		२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२		
मानिस	मृत्यु	०	२	२	२	३	१	१०	
	घाइते	०	३	१	१	६	२	१३	
चौपाय /पन्छी	चौपाय मृत्यु	०	६	०	०	११८	३६	१५४	
	पन्छी मृत्यु	०	६५०	०	०	०	१	६५१	
	चौपाय घाइते	०	४	०	०	९	२	१५	
भौतिक क्षति	घर	५	१५	१६	१६	४५	४	१०१	
	गोठ	०	७	५	१३	५५	४	८४	
	अन्य	०	१	१	०	१६		१८	
क्षतिको अनुमानित मूल्य		७७८०००	७३६६३८०	३२९५५००	१३८०६२५	०	०	१२८२०५०५	

स्रोतः जिल्ला प्रहरी कार्यालय,रामेछाप ।

४.३.२ बाढीपहिरो

जिल्लामा विगत छ वर्षको समयमा भएको बाढीपहिरोको घटनालाई तलको तालिका देखाइएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ र २०७८/७९ मा २/२ जना व्यक्तिहरूले बाढीपहिरोमा परी ज्यान गुमाएको पाइयो भने सोही आर्थिक वर्षहरूमा २ जाना घाइते भएको देखियो। बाढीपहिरोबाट गत आ.ब. २०८१/८२ मा सबैभन्दा मानवीय र भौतिक क्षति भएको छ। उक्त समयमा १३ व्यक्तिले ज्यान गुमाएका छन् । सोबाट भएको आर्थिक क्षति बढ्दो रहेको तलको तालिकाबाट प्रष्ट देखिन्छ । विगत छ वर्षको समयावधिमा जिल्लाभित्र बाढीपहिरोको घटनाबाट लगभग ५ करोडको आर्थिक क्षति भएको पाइयो ।

तालिका४.३.२ नं बाढीपहिरोको घटना

विवरण		आर्थिक बर्ष						जम्मा	कै
		२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२		
मानिस	मृत्यु	२	०	२	०	०	१३	१७	
	घाइते	१	०	१	०	०	२	४	

विवरण		आर्थिक बर्ष						जम्मा	कै
		२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२		
चौपाय /पन्छी	चौपाया मृत्यु	०	५	२	०	०	३४	४१	
	चौपाय घाइते	०	०	०	०	०		०	
	पन्छी मृत्यु	०	०	११८	०	०	३४	१५२	
भौतिक क्षति	घर	८०	३	२०	१९	१५	३५	१७२	
	गोठ	४	२	५	११	२	१३	३७	
	अन्य	०	४	०	३	२		९	
क्षतिकोअनुमानित मूल्य (रु हजारमा)		३८६०	५०००	१५९१	१७८१२	१७८९३.१०७	०	४६१५६.१०७	

स्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय,रामेछाप ।

४.३.३चटयाङ्ग

जिल्लामा विगत छ वर्षको अवधिमा घटेका चटयाङ्गका घटनाहरूलाई नियाल्दा आ.ब.२०७७/७८ र २०७९/८० गरी दुई आ.ब. चटयाङ्गको घटनामा परी २ जनाको मृत्यु भएको पाइयो भने ५ जना मानिसहरू घाइते भएको देखियो ।सो अवधिमा पहिचान भएको आर्थिक क्षति रु ८० हजारभन्दा बढी पाइयो ।

तालिका ४.३.३नं: चटयाङ्गको घटना

विवरण		आर्थिक बर्ष							कैफियत
		२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०	२०८०/०८१	२०८१/०८२	जम्मा	
मानिस	मृत्यु	०	१	०	१	०	०	२	
	घाइते	०	१	२	२	०	३	८	
चौपाय /पन्छी	चौपाया मृत्यु	०	३	०	०	०	०	३	
	चौपाया घाइते	०	३	०	०	०	०	३	
	पन्छी मृत्यु	०	०	०	०	०	०	०	
भौतिक क्षति	घर	१	१	४	०	०	०	६	
	गोठ	०	१	०	०	०	०	१	
	अन्य	०	०	०	०	१	०	१	विद्यालय
क्षतिको अनुमानित मूल्य (रु हजारमा)		८०.५		०	०		०	८०.५	

स्रोत; जिल्ला प्रहरी कार्यालय रामेछाप।

४.३.४हावाहुरी/बतास

विगत छ वर्षको समयावधिमा जिल्लामा हावाहुरीको घटनाबाट कुनै किसिमको मानवीय क्षति नभएपनि सोबाट भौतिक क्षति भएको देखियो ।आ.ब.२०७८/७९ र २०८०/८१ गरी करिव रु ६० लाख आर्थिक क्षति भएको पाइयो ।

४.३.४ हावाहुरी/बतासको घटना

विवरण		आर्थिक बर्ष							कैफियत
		२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८०	२०८०/०८१	२०८१/०८२	जम्मा	

मानिस	मृत्यु	०	०	०	०	०	०	०	
	घाइते	०	०	०	०	०	०	०	
चौपाय /पन्छी	चौपाय मृत्यु	०	०	०	०	०	०	०	
	चौपाय घाइते	०	०	०	०	०	०	०	
	पन्छी मृत्यु	०	०	०	०	०	०	०	
भौतिक क्षति	घर	०	०	२१	१	१	०	२३	
	गोठ	०	०	०	०	१	०	१	
	अन्य	०	०	०	०	१	०	१	
क्षतिको अनुमानित मूल्य (रु हजारमा)		०	०	५८५०.५	०	१०२.५	०	५९५३	

स्रोत जिल्ला प्रहरी कार्यालय रामेछाप ।

४.३.५ डढेलो

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ ले डढेलोलाई प्राकृतिक एवम् गैरप्राकृतिक दुवै विपद्को रूपमा उल्लेख गरेको छ। वन डढेलोलाई प्राकृतिक, नियन्त्रित, आकस्मिक, जानाजानी लगाइने गरी चार भागमा विभाजन गरेको पाइन्छ (गौतम २०७६) ।

<u>वन डढेलो प्राकृतिक तथा नियन्त्रित नभई आकस्मिक र जानाजानी लगाएको देखिन्छ।</u>रामेछाप जिल्लामा वन डढेलोको घटना वर्षेनी भयाभय हुँदै गएको देखिन्छ। यसबाट वनजंगल एवम् वन्यजन्तुको विनास भै जैविकविविधतामा गम्भीर असर पर्ने र मानवीय स्वास्थ्यमा संटक उत्पन्न हुने देखिन्छ।यस्को नियन्त्रणको लागि विशेष पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

वन डढेलोबाट विगत छ आर्थिक वर्षहरूमा भएको क्षतिको विवरणलाई तहको तालिकामा देखाइएको छ।शरूको पाँच वर्ष अवधिमा वन डढेलोबाट वन विनास हुँने क्रम बढ्दो देखिन्छ भने आ ब २०८१/८२ घटेको पाइयो । विगत छ वर्षको अवधिमा लगभग ३८ हजार ४ सय १९ हेक्टर वन ठडेलोको कारण विनासनजिक पुगेको देखिन्छ ।यस्को मौद्रिक मूल्य लगभग रु ३५ करोड हाराहारी भएको पाइन्छ ।मानवीय तथा भौतिकलगायतको क्षति पछिल्लो भएको पाइन्छ।

तालिका ४.३.५ वन डढेलोको घटना

क्षतिको विवरण		आर्थिक वर्ष							कैफियत
		२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/०८२	जम्मा	
मानवीय क्षति	मृत्यु	०	०	०	०	२	०	२	
	घाइते	०	०	०	०	०	१	१	
भौतिक क्षति	घर	०	०	०	०	१०२	१	१०३	
	गोठ	०	०	०	०	०	८	८	
	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	
पशु चौपाय क्षति	मृत्यु	०	०	०	०	१५३	३	१५६	
	घाइते	०	०	०	०	०	४	४	
वनमा क्षति हेक्टर		७६५४.९	६६५८.३	६४५३.४	८३५६.७	८३५६.७	९३९	३८४१९	
वन्यजन्तु	मृत्यु	०	०	०	०	०		०	
	घाइते	०	०	०	०	०		०	
वनक्षेत्रको अनुमानित		७६७५	६६५८	६४५३	८३५६	८३५६	३११५००	३४८९९८	

क्षतिको विवरण	आर्थिक वर्ष							कैफियत
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/०८२	जम्मा	
क्षति मूल्य (हजारमा)								

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, रामेछाप ।

४.५.६. सवारी दुर्घटनाबाट भएको मानवीय क्षतिको अवस्था

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ लेसडक दुर्घटनालाई गैरप्राकृतिक विपद्को रूपमा उल्लेख गरेको छ। विगत एघार वर्षको अवधिमा रामछाप जिल्लाभित्र भएका सवारी साधन दुर्घटना र सोबाट भएको मानवीय क्षतिलाई तलको तालिकामा देखाइएको छ। प्रत्येक वर्ष सवारी दुर्घटना बढ्दै गएको सो अनुपातमा मानवीय क्षति बढेको पाइन्छ। विगत बाह्र वर्षमा २५४ वटा सवारी दुर्घटनाको घटना भएको पाइयो। उक्त घटनाहरूबाट ७५२ जना मानिस घाइते भएको र १५८ जनाले ज्यान गुमाएको देखियो। बाह्र वर्षको औषतलाई विश्लेषण गर्दा प्रत्येक वर्ष औषत २१ वटाभन्दा सवारी दुर्घटना हुनेगरेको पाइयो। सोबाट औषत करिव ६२ जना घाइते हुनेगरेको दर्खियो । लगभत वार्षिक औषत १३ जनाभन्दा बढी मानिसले सवारी दुर्घटनाकै कारण ज्यान गुमाएको देखियो।

तालिका ४.५.६. सवारी दुर्घटनाको माननीय क्षति

आ.ब.	सवारी दुर्घटनासंख्या	घाइते	मृत्यु	कैफियत
२०७०/७१	६	०	१७	
२०७१/७२	४	०	४	
२०७२/७३	७	४९	१२	
२०७३/७४	१०	०	१७	
२०७४/७५	१०	६९	१०	
२०७५/७६	१६	६१	२१	
२०७६/७७	२०	६६	१२	
२०७७/७८	३६	८८	९	
२०७८/७९	३३	९८	२२	
२०७९/८०	३०	९४	१३	
२०८०/८१	४१	१०६	९	
२०८१/८२	४१	१२१	१२	
जम्मा	२५४	७५२	१५८	

स्रोत जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय रामेछाप ।

परिच्छेद- ५

क्षमता विश्लेषण, विषयगतक्षेत्र र जिम्मेवारी

५.१विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनका लागि खुल्ला क्षेत्रहरू:

सि. नं.	स्थानीय तह	खुला स्थानको नाम	ठेगाना	खुला स्थान वा भौतिक संरचना रहेको (भौतिक संरचनाः सामुदायिक भवन, विद्यालय तथा अन्य)	कैफियत
१	मन्थली नगरपालिका	बादी चौर तथा सामुदायिक भवन, सानीमदौ खेल मैदान	वडा नं. १	सामुदायकि भवन रहेको	प्रायः वडाका पक्की वडा कार्यालय भवनहरू तथा सामुदायिक विद्यालयहरू का भवनहरू प्रयोग गर्न सकिने ।
		करमबोट खेल मैदान तथा वडा कार्यालय	वडा नं. २	खुला चौर रहेको ।	
		ठाँटीचउर	वडा नं .३	खुला चउर रहेको	
		च्याउकेठाटी डाँडा विद्यालय	वडा नं. ४	खुला चउर रहेको	
		विद्यालय तथा आसपासको क्षेत्र	वडा नं. ५	विद्यालय भवन तथा खुला चउर	
		कुनौरी खेल मैदान	वडा नं .६	खुला चउर रहेको ।	
		विद्यालय तथा मुगिटार बजार	वडा नं. ७	विद्यालय भवन तथा खुला चउर	
		गढी तथा भिमसेन मन्दिर	वडा नं .८	विद्यालय भवन रहेको	
		आलेटार खेल मैदान	वडा नं. ९	पक्की विद्यालय भवन समेत रहेको	
		सरस्वती मा.वि.	वडा नं. १०	विद्यालय भवन रहेको	
		नाटिलाडाँडा चउर	वडा नं. ११	विद्यालय भवन रहेको	
		सावाडाँडा	वडा नं. १२	खुलाक्षेत्र रहेको	
		चिन्डे मा.वि.	वडा नं. १३	विद्यालय भवन रहेको	
		पोखरी बजार	वडा नं. १४	चउर तथा विद्यालय भवन रहेको	
२	रामेछाप नगरपालिका	सबै वडा कार्यालय परिसर, सामुदायिक विद्यालय क्षेत्र	सबै वडाहरू	खुला स्थान तथा विद्यालय भवनहरू	
		टुडिखेल	वडा नं. ८	खुला स्थान	
३	उमाकुण्ड गाउँपालिका	महालङ्कुर मा.वि., तेछिम गुम्बा, क्यामा गुम्बा	वडा नं. १	गुम्बा र विद्यालय भवन रहेको	
		सिद्देश्वर मावि, जनकल्याण आ.वि.,	वडा नं. २	विद्यालय भवन रहेको	
		जनज्योति आ.वि., एकाङ चउर	वडा नं. ३	विद्यालय भवन तथा सामुदायिक भवन रहेको	
		चण्डेश्वरी मावि प्रिति, चण्डीथान, च्यादलु खेलमैदान, अफिसडाँडा	वडा नं.४	विद्यालय भवन, खुला क्षेत्र, चर्चका भवन र सामुदायिक भवन रहेको	
		सरस्वती मावि, डाँडाखर्क खेलमैदान, कालिका देवी आ.वि	वडा नं. ५	विद्यालय भवन तथा खुला क्षेत्र रहेको	

सि. नं.	स्थानीय तह	खुला स्थानको नाम	ठेगाना	खुला स्थान वा भौतिक संरचना रहेको (भौतिक संरचनाः सामुदायिक भवन, विद्यालय तथा अन्य)	कैफियत
		कैलेश्वर मावि, तामेडाँडा	वडा नं. ६	विद्यालय भवन, खुला क्षेत्र साथै संरचना निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको	
		वडा कार्यालय भवन क्षेत्र, कास्थेम मावि, ठिन्केपु आ.वि.	वडा नं. ७	विद्यालय भवन र वडा कार्यालय भवन रहेको ।	
४	खाँडादेवी गाउँपालिका	हाटेचौर, माकादुम	वडा नं. ६	आईसोलेसन भवन रहेको	
		सामुदायिक भवन भिरपानी,आँपचौर	वडा नं. ३	सामुदायिक भवन रहेको	
		टिमु कार्कीटोल	वडा नं.७	सामुदायिक भवन रहेको	
		राम्चे	वडा नं. ४	सामुदायिक भवन रहेको	
		चोप्राङ	वडा नं ७	सामुदायिक भवन रहेको	
		गागल महाकालीथान	वडा नं. ८	सामुदायिक भवन रहेको	
५	गोकुलगंगा गाउँपालिका	मेहेले र खरानेटार	वडा नं.१	खुला स्थान चौरमात्र रहेको	
		सारदा मावि	वडा नं. २	विद्यालय भवन रहेको	
		रस्नालु खेल मैदान	वडा नं. ३	खुला स्थान मात्र रहेको	
		जनजागृती मावि	वडा नं. ४	विद्यालय भवन रहेको	
		नामाडी खेलमैदान	वडा नं. ५	खुला स्थान मात्र रहेको	
		फर्पू खेलमैदान	वडा नं. ६	खुला स्थान मात्र रहेको	
६	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	साउने पानी ग्राउन, थापाडाँडा, नागी चउर	वडा नं. १	थापा डाँडामा सामुदायिक भवन रहेको अन्य स्थानमा खुला क्षेत्र मात्र	
		फेदी वडा कार्यालय	वडा नं. २	वडा कार्यालय भवन तथा खुला क्षेत्र	
		चित्रेवारी, काँडवाडाडा क्षेत्र,	वडा नं. ३	चित्रेवारीमा सामुदायिक भवन तथा अन्य स्थान खुलाक्षेत्र मात्र	
		नागीडाँडा, कोटगाउँ, रातमाटा, कल्लेरी, महतगाउँ	वडा नं. ४	कल्लेरी र महतगाउँमा सामुदायिक भवन रहेको अन्य स्थान खुलाक्षेत्र मात्र	
		गिदान चौर, धोबी एरिया	वडा नं. ५	धोबी एरियामा सामुदायिक विद्यालय भवन रहेको अन्य स्थान खुला क्षेत्र मात्र	
		लाकुरीडाँडा	वडा नं. ६	खुलाक्षेत्र	
		राम्चेडाँडा, तिल्पुङबेसी, हलेदेवेसी	वडा नं. ७	खुलाक्षेत्र	
७	दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका	गुरासे डाँडा	वडा नं. ५ र ६	खुला स्थान	
		कुखुरे आहाल	वडा नं. १	टहरा बस्ती	
		पसेवाना चउर	वडा नं. ४	खुला क्षेत्र	
		शहिद रंगशाला	वडा नं. २	केही टहरा बस्ती	
		गाउँपालिका परिसर	वडा नं. ३	केहि टहरा बस्ती	
		भिमेश्वर पुरानो विद्यालय चौर	वडा नं. ७	भौतिक संरचना भएको	

सि. नं.	स्थानीय तह	खुला स्थानको नाम	ठेगाना	खुला स्थान वा भौतिक संरचना रहेको (भौतिक संरचनाः सामुदायिक भवन, विद्यालय तथा अन्य)	कैफियत
८	सुनापति गाउँपालिका	अर्चले चउर, माने चौर, नागेडाँडा	वडा नं. १	सामान्य ट्रस सहितको भौतिक संरचान र चौतारा	
		पोखरी खेल मैदान, रैरूङ खेल मैदान	वडा नं. २	खुला स्थान	
		हिलेचौर, खेलमैदान, सुनापति पिकनिक स्थल	वडा नं. ३	हिलेचौरमा महिला समुह भवन, पिकनिक स्थलमा ट्रस समेत रहेको	
		बेथान स्वास्थ्य चौकीक्षेत्र, जोरधार सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई रहेको क्षेत्र, वडा कार्यालय आसपास	वडा नं. ४	जोरधारसामुदायिक स्वास्थ्य इकाई क्षेत्रमा बन्द भएको विद्यालयको ट्रस रहेको	
		वडा कार्यालयको आसपास क्षेत्र, नार्ककाटे पार्क	वडा नं. ५	भिरकोट महिला भवन रहेको	

स्रोतः सम्बन्धित स्थानीय तह।

५.२ स्वास्थ्य संस्थाहरू

जिल्लामा देहाय संख्यामा स्वास्थ्य संस्थाहरू रहेका छन् । स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १.३स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

क्र.सं	स्वास्थ्य संस्था	संख्या	कार्यरत जनशक्तिको अवस्था
१.	जिल्ला अस्पताल (रामेछाप)	१	४०
२.	सामुदायिक अस्पताल/ निजी	३	४०
३.	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	२	३७४ जना ८ वटै स्थानीय तहअन्तर्गत रहेका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत जनशक्तिको संख्या हो । खोप केन्द्र र गाउँघर क्लिनिक तोकिएको मितिमा स्थानीय तहमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीबाट खटिई सञ्चालन हुने ।
४.	प्राथमिक अस्पताल	३	
५.	स्वास्थ्य चौकी	५१	
६.	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	१५	
७.	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई	१५	
८.	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	७	
९.	खोप केन्द्र	२०१	
१०.	गाउँघर क्लिनिक	१४६	
११.	सामुदायिक आँखा उपचार केन्द्र	३	
१२.	आयुर्वेदिक तथा बैकल्पिक चिकित्सालय	१	१६
१३.	नागरिक आरोग्य केन्द्र	४	११
१४.	आयुर्वेद औषधालय	१	५
जम्मा			

स्रोतः जनस्वास्थ्य कार्यालय, रामेछाप र आयुर्वेदिक तथा बैकल्पिक चिकित्सालय,रामेछाप

५.३. जिल्लाको क्षमता विश्लेषण

जिल्लामा ठूलो विपद् परेमा परिचालन गर्न सकिने मानव संसाधन सहित अन्य साधन स्रोत निम्नासुसार छ।

सि.नं.	विवरण	उपलब्धता	स्थिति	उपलब्ध हुने स्रोत

सि.नं.	विवरण	उपलब्धता	स्थिति	उपलब्ध हुने स्रोत
१	बारूण यन्त्र	भएको	अपर्याप्त	मन्थली नगरपालिकामा मात्र १
२	डोजर	भएको	पर्याप्त	
३	एक्स्काभेटर	भएको	पर्याप्त	
४	शव वाहन	भएको	अपर्याप्त	मन्थली नगरपालिकामा मात्र १
५	डाक्टर, नर्स र स्वास्थ्य सहायक	छन्	पर्याप्त	
६	इन्जिनियर र ओभरसियर	छन्	पर्याप्त	
७	स्वयसेवक	छन्	पर्याप्त	
८	आपतकालीन दक्ष चालक	छन्	पर्याप्त	
९	विपद्को समयमा सामानको सुरक्षा भण्डारण	जिल्लामा उपलब्ध छ।	पालिकाहरूमा पर्याप्त नभएको।	
१०	यातायातको साधन ट्रक, बस, जिप	छन्	पर्याप्त	
११	खाद्य, कपडा र भाँडावर्तन	भण्डारण छैन	छैन	
१२	उद्धारकर्मी र राहत व्यवस्थापन सहयोगी जनशक्ति	छन्	दक्ष र पर्याप्त नभएकोले तालिम आवश्यक	
१३	डुङ्गा(र्‍याप्ट)	छैन	अतिआवश्यक	
१४	स्वच्छ र शुलभ पिउने पानीको व्यवस्था	छ	पर्याप्त	
१५	अस्पताल र स्वास्थ्य केन्द्र	पर्याप्त छ	पर्याप्त	
१६	शैक्षिक संस्थाहरू	निजी र सार्वजनिक समेत		

५.४.स्थानीय तहहरूको जोखिम तथा संकटासन्नता विश्लेषणः-

विपद् जोखिम व्यवस्थापनभित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यमध्ये प्रथम कार्य विपद् जोखिम न्यूनीकरणका आधारभूत कार्य हो ।विपद्को घटना भएलगतै स्थिति सामान्य नभएसम्म पूर्वतयारी,प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी र तत्काल पुनर्लाभका लागि कार्य गरिने भएकोले यस योजनाबाट विपद् प्रभावित मानिसको अधिकारको रक्षा, आपत्कालीन जीविकोपार्जनमा सहयोगका पुग्नेछ ।यसले विपद् जोखिम व्यवस्थापनका क्षेत्रसमेतमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। यस योजनाका केही अपेक्षित नतिजा निम्नानुसार हुने अपेक्षालिएको छः-

- विपद्पूर्व गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्य हुनेछन।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ।
- विपद् जोखिम न्यून गर्न सरोकारवाला र समुदायबिच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ।
- पीडितलाई आफ्नो अधिकार र दायित्व बारेमा सचेत हुने मौका हुनेछ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडितलाई समुदायको समान पहुचको प्रत्याभूति हुनेछ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भएर विपद्को सामनामा एकजुट हुनेवातावरण सृजना हुनेछ।
- विपद् व्यवस्थापनका सबै चरणमा संवेदनशील समुह (भलनरएवल ग्रुप) लाई प्राथमिकताकासाथ व्यवहार गरिनेछ।
- क्षेत्रगतरूपमा कार्यविभाजन गरिने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थितहुनुको साथै सेवा

प्रदायकमा जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वको बोध हुनेछ।

जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनको लागि ३वटै चरणहरूमा पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापना तथापुनर्निमाणका क्षेत्रमा सरकारी र गैरसरकारी निकायहरूले कार्यहरू गर्दै आइरहेका छन्।जिल्लास्तरीय विपद् व्यवस्थापन तथाप्रतिकार्य योजनाअनुसार पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका कार्यहरू भैरहेको छन्।

५.५. निकायगत भूमिका र जिम्मेवारी

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी एवम् अध्यक्ष जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• जिल्ला विपद् व्यवस्थापनसमितिको समन्वय बैठकआयोजना गर्ने • जानकारीको संकलन रपरिस्थितिको अद्यावधिक गर्ने। • जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई प्रभावकारी बनाउने। • सबैक्षेत्रगतक्षेत्र (cluster)लाई सक्रिय गराई जिम्मवार सम्पने। • खोजतथा उद्धार कार्यमासुरक्षा निकायको समन्वयमापरिचालन गर्ने। • आवश्यकता अनुसार प्रदेश तथा संघ स्तरमा सहयोग (मानवीय) आर्थिक, भौतिकको लागिसमन्वय) गर्ने।
२	जिल्ला समन्वय समिति	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने। • आवास तथा पुनः स्थापना कार्य गर्ने। • स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानवीय श्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने।
३	सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल)	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• मुख्यतः खोज तथा उद्धारकार्यको नेतृत्वतथाउद्धारकार्य गर्ने। • सुरक्षा व्यवस्था गर्ने। • विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने ।
४	राजनैतिक दल	दलका प्रमुखहरू	• समन्वय गर्ने । • स्रोत संकलनमा सहयोग गर्ने । • जनपरिचालन गर्ने ।
५	सबै स्थानीय तहहरू	प्रमुख तथा सम्पर्क व्यक्ति	• स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने। • आवश्यकताअनुसार संघ तथा प्रदेशस्तरमा मानवीय, आर्थिक, भौतिक सहयोगकोलागिसमन्वय एवम् सहकार्य गर्ने । • सूचना संचारका लागि स्थानीय आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र स्थापना गरी संचालनमा ल्याउने ।
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापती	• प्रबन्धकारी भूमिका निर्वाह गर्ने । • खाद्य गैरखाद्य सामग्री तथा अस्थायी आवासको व्यवस्थापन । • सूचना संकलन तथा सर्भेक्षण कार्यमा स्वयंसेवक

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
			परिचालन गर्ने । • प्रकोपको समयमा आपत्कालीन आवास तथा बन्दोबस्ती स्थापनामा सहयोग गर्ने।
७	विषयगत सरकारी कार्यालयहरू	कार्यालय प्रमुखहरू	• विषयगत समितिमा क्षेत्रगत अगुवाको भूमिका निर्वाह गर्ने । • सम्बन्धित कार्यालयको आपत्कालीन योजना निर्माण गर्ने।
८	उद्योग बाणिज्य संघ	अध्यक्ष	• सुख्खा तथा तयारी खाना RTE जस्तैः चिउरा,भुजा, बिस्कुट आदि खाद्यसामग्री संकलन वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने।
९	यातायात व्यवसायी संघ	अध्यक्ष	• राहत तथा उद्दार कार्यका लागि यातायातका साधनहरू र जनशक्ति उपलब्ध गराउने।
१०	सञ्चार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ र सञ्चारकर्मीहरू	• सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण गर्ने ।
११	नागरिक समाज	संयोजक	• राहत तथा उद्दार कार्यमा सहयोग तथा समन्वय गर्ने । • मानव अधिकारको संरक्षण तथा सम्वर्धनमा सहयोग गर्ने।
१२	पेशागत व्यवसायी (निर्माण व्यवसायी, काष्ठ व्यवसायी तथा जल उपभोक्ता महासंघ, समितिहरू, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ र समितिहरू)	अध्यक्ष	• राहत, उद्दार कार्यमा सहयोग तथा समन्वय
१३	गैरसरकारी संस्था सहासंघ, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	• मानव स्रोत परिचालन गर्ने । • स्रोत संकलनमा सहयोग गर्ने । • गैरसरकारी संस्थाबीच समन्वय गर्ने । • क्षमता विकासमा सहजीकरण कार्य गर्ने।
१४	जिल्ला अगुवाई सहयोगी संस्था		• सबै निकायहरूको सहकार्यमाजिल्ला विपद् पूर्वतयारी योजनातर्जुमा गर्न सहयोग गर्ने। • प्रभावकारीप्रतिकार्यपूर्वतयारीका लागिन्यूनतम मापदण्डका बारेमा समन्वय गर्ने। • विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबैविषयगत क्षेत्रका अगुवा सदस्य संस्थालगायतका सरोकारवालाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने। • जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरीविपद्का सबै चरणका सूचना प्राप्त गर्ने निकायकोरूपमा कार्य गर्ने र प्राप्तसूचनाहरूसमितिलाई

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
			समयमैजानकारी गराउने। • जिल्लामा कार्यरत मानवीयसहायतासँग सम्बध्द निकायहरूमा सूचना प्रवाह गर्ने। • जिल्लास्तरमाजिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, विपद् जोखिम न्यूनीकरणनीति तथा रणनीतिबनाउने कार्यमाजिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्ने।

५.६. आपत्कालीन परिस्थितिमा पूर्वतयारी गतिविधि

सि.नं.	पूर्वतायारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	समयावधि
१	सबै क्षेत्रगत समुहको समन्वय बैंठक आयोजना गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	• बाढीः- बैशाखको पहिलो हप्ता • शितलहरः- मंसिर • आगलागीः- फागुनको पहिलो हप्ता • भूकम्प/अन्यः- जुनसुकै समयमा
२	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाअध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	वार्षिकरुपमा प्रत्येक वर्षको श्रावण १५ गतेभित्र ।
३	अध्यावधिक भएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	श्रावणदेखि आषाढ मसान्तभित्र
४	जिल्ला आपत्कालीन सूचना केन्द्रलाईप्रभावकारी बनाउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्रोतसाधन सम्पन्न बनाउने।
५	समीक्षा एवम् अन्तरक्रियामार्फतअनुभव एवम् सिकाई आदानप्रदान गरी नयाँ योजनामा सुधार गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	बाढीः- असोजको पहिलो हप्ता शितलहरः- फागुनको पहिलो हप्ता आगलागीः- आसार पहिलो हप्ता
६	बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) बारे कार्यसमूह सम्मिलित DDRT समूह गठन गरी क्षमता विकास गर्ने र	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिर DLSA	जेष्ठ
७	सबै कार्यालयका विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति (फोकल पर्सन) को विवरण अध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाअध्यावधिक हुनुअगावै ।
८	बाढीपहिरोको संभावित जोखिमक्षेत्र रहेकोस्थानीय तहहरूसँगसूचना,जानकारी एवम् तथ्याङ्क संकलन गरी सङ्कटासन्नक्षेत्रको नक्सा तयार गर्ने ।	विषयक्षेत्रगत समुह (कलस्टर) मार्फत जिल्ला विपद् व्ययवस्थापन समिति	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिकका बखत ।
९	सबैस्थानीय तहहरूमा आपत्कालीन कोष स्थापना गर्न लगाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना तर्जुमा अवधि
१०	विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पोष्टर पम्प्लेट आदि तयार गरी वितरण गर्ने।स्थानीय एफ.एम. र पत्रपत्रिकाबाट प्रकोषसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिका सूचना तथा जानकारी प्रसारण गराउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिDEOC सूचना कार्यसमूहमार्फत	आवश्यकतानुसार निरन्तर

५.७ सूचना व्यवस्थापन

आपत्कालीन पूर्वतयारीकालागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिअन्तर्गत ७ वटा विषयगत कार्यसमूह(कलस्टर) रहेका छन्। सोअन्तर्गत पहिलो प्राथमिकतामा खोज तथा उद्धार, समन्वय र सूचना कार्युसमूह (कलस्टर) रहेको छ। यस कार्यसमुहले सूचना समन्वयको कार्य गर्ने छ। यसको नेतृत्व जिल्ला प्रशासन कार्यालयका विपद् व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्तिले गर्नेछ। यस समितिले निकायगत स्रोत साधनको आंकलन, उक्त निकायको पहिचान र आवश्यक सामाग्रीहरूको भण्डारण भए नभएको सुनिश्चित गर्ने छ। प्रत्येक स्थानीय तहमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति (विपद् फोकल पर्सन) तोकिएको छ । साथै, तत्कालीन विपद्का घटनाको सूचना एवम् अध्यावधिक सूचना संकलनमा स्थानीय तहका विपद् सम्पर्क व्यक्ति, स्थानीय प्रहरी इकाइ, जिल्ला प्रहरी परिसर, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखाहरू, जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्थाहरूले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई उपलव्ध गराउने छन् । उपलब्ध सूचनाहरूलाई अभिलेखीकरण गरी थप स्रोत, क्षमता, संकटासन्नताका सूचनासमेत प्राप्त गरी विपद् व्यवस्थापन स्रोत केन्द्रमा राखिने छन्।

५.८. आवश्यकताको लेखाजोखा र अन्तराल (ग्याप) पहिचानः-

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरालावलोकन कार्यशालाका सहभागीहरू बीच समूह निर्माण गरी २०८१/०८२ को लागि तयार भएको योजनामाथि अघिल्लो बर्षको प्रयोगबाट प्राप्त अनुभवकाआधारमा आवश्यकताको लेखाजोखा कमीकमजोरी अर्थात अन्तराल (ग्याप)पहिचान निम्नानुसार गरिएको छ।

(क) आवश्यकता लेखाजोखा

- सूचना सङ्कलन एवम् संप्रेशणका विषयमा आवश्यक अभिमूखिकरण/तालिम सञ्चालन गर्ने ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रयोगबारे वार्षिकरूपमा कृतिम अभ्यास (Simulatio) गर्ने गराउने ।
- वार्षिकरूपमा आगलागी र बाढी तथा पहिरोका कारण भौतिक संरचनामा हुनसक्ने क्षतीकालागि तत्काल कार्य संचालन गराउन आवश्यक बजेटको पूर्वानुमान गर्ने।
- विपद्का समयमा तत्काल यातायात सेवा सुचारू गर्न आवश्यक यन्त्र उपकरणलगायका साधनको व्यवस्थाहुनुपर्ने।
- पुननिर्माण र पुनस्थापनाका लागि क्षेत्रगत जिम्मेवारी वाडफाड गर्ने ।
- जिल्लाको भौगोलिक ईलाका वा क्षेत्रगतरूपमा सामाग्री भण्डारणको व्यवस्था मिलाउने ।
- जिल्लाको विपद् व्यवस्थापन योजनाको निर्माण सोअनुरूप सबै कार्यालयले विपद् द्रूत प्रतिकार्यलाई मूल प्रवाहीकरण गर्ने।
- सबै स्थानीय तह आपत्कालीन कोष स्थापना र परिचालन ।

(ख) अन्तराल (ग्याप) पहिचान

- विपद्को प्रतिकार्यपश्चात समीक्षा गर्ने।
- संस्थागत जिम्मेवारी एवम् कार्यलाईविशिष्टीकृतगर्दै लैजानुपर्ने।
- विपद्का समयमा प्रतिकार्यकालागि आवश्यक पर्याप्त सामग्री भण्डारणको व्यवस्था ।
- स्थानीय तहले आपतकालीन कोष परिचालन निर्देशिकाको व्यवस्था ।
- सबै विषयगतक्षेत्र (कलस्टर) को नियमित बैठक बसी प्रगति पेश गर्ने व्यवस्था ।
- सबै कार्यालय तथा स्थानीय तहहरूमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्पर्क व्यक्ति (DRR Focal Person) को व्यवस्था ।
- स्थानीय तहस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्यबारे अभिमूखिकरणको व्यवस्था ।

५.९ मानवीय सहायताको मापदण्ड

(क) आर्थिकः

विपद्जन्य घटनाबाट प्रवाहित परिवारका सदस्यहरूलाई प्रतिकार्यका निमित्त नेपाल सरकार सम्बन्धित प्रदेश सरकार र जिल्लाभित्रका स्थानीय तहहरूले मापदण्ड निर्धारण गरेको छ। नेपाल सरकार तथा वागमती प्रदेश सरकारले क्रमशः विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१ र प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन कार्यविधि, २०८० बमोजिम विपदबाट पीडित व्यक्तिलाई देहायअनुरुप राहत तथा क्षतिपूर्ति उपलव्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ ।स्थानीय तहहरूले मापदण्ड निर्धारण गरी प्रतिकार्य गरेको पाइन्छ।

तालिका नं ४२ सङ्घीय सरकारको मानवीय सहयोगको आर्थिक तथा अन्य सहायता मापदण्ड

सिंनं	विपद्को घटना	राहत तथा थप वस्तुगत	कैफियत
१.	विपदको घटनामा परी कुनै परिवारमा एकजनाको मृत्यु भएमा प्रतिव्यक्ति	रू २,००,०००/	एउटै परिवारमा अन्य व्यक्तिको समेत मृत्यु भएमा प्रति व्यक्ति थप रू १,००,०००/
२.	मृतको कागकिरिया खर्चमात्र	५००००	एकाघरका परिवारका सबै सदस्यहरूको मृत्यु भएमा।
३.	उपचार खर्च	रकम भुक्तानी दिने	सरकारी अस्पतालमा उपचार गर्दा लागेकोखर्च
४.	यातायात खर्च र आर्थिक सहयोग	रू १०००/	अस्पतालबाट घर जान
५.	प्रतिपरिवार अस्थायी आवासकोलागि	रू ५०,०००/	घर पूर्णरूपमा नष्ट भएमा वा सम्भावित खतराबाट जोगिन अन्यत्र सार्नुपर्ने भएमा।
६.	निजी आवास प्रवलीकरणकालागि	१०००००	
निजी आवास पुनःनिर्माण तथा पुनर्स्थापनाकालागि			
७.	हिमालीक्षेत्रका जिल्ला	५०००००	
८.	काठमाडौं उपत्यकासहित र पहाडीक्षेत्रका जिल्ला	४०००००	
९.	तराई तथा भित्री मधेशक्षेत्रका जिल्ला	३०००००	
१०.	जीविकोपार्जन पुनर्लाभ सहायता		
११.	थप वस्तुगत सहायता अत्यावश्य भएमा		स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले निर्णय गरेबमोजिम एकपटकको लागि।

स्रोतः विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१

तालिका नं ४३ वन्यजन्तुबाट हुने मानवीय तथा गैरमानवीय क्षतिको राहत सहयोग

वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग निर्देशिका २०६९ (दोस्रो संशोधन २०७४)

सि.नं	विपद्को घटना	राहत रकम रु	कैफियत
(क)	**मानवीय क्षती**		
	(अ) मृत्यु	१०,००,०००/	आश्रित परिवार वा हकवाला
	(आ) सख्त घाइते	२,००,०००/	
	(इ) सामान्य घाइते	२०,०००/	
(ख)	**पशुधनको क्षति**		

सिं.नं	विपद्को घटना	राहत रकम रु	कैफियत
	(अ) वयस्क भैंसी वा जोत्ने उमेरको राँगो वा गोरु वा उन्नतजातको गाई वा साँढको मृत्यु भएमा।	३०,०००/	
	(आ) अन्य पशुलागि वस्तुभाउको प्रकार हेरी।	१०,०००/	विमा गरेको भएमा विमा रकम कटाएरमात्र।
ग	**घरगोठको क्षति**		
	(अ) घरगोठको क्षति	१०,०००/	उपभोक्ता समिति र कार्यालयका प्रतिनिधिसमेतको प्रतिवेदनको आधारमा।
	(आ) भकारीमा भण्डारण गरिएको अन्नको क्षति।	१०,०००/	
घ	खाद्यवालीको क्षति	१०,०००/	सम्बन्धित उपभोक्ता समिति, स्थानीय तह तथा कार्यालयका प्रतिनिधिसमेतको प्रतिवेदनको आधारमा।

स्रोत: वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग निर्देशिका २०६९ (दोस्रो संशोधन २०७४) नेपाल सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय

तालिका नं: ४४ वागमतीप्रदेश सरकारको मानवीय सहयोगको आर्थिक मापदण्ड

नेपाल सरकार र स्थानीय तहबाट प्रदान गरिने राहतको अतिरिक्त राहत तथा क्षतिपूर्ति

सिं.नं	विपद्को घटना	राहत (बस्तु /सेवा/रकम)	कैफियत
क	प्रदेशभित्र विपद्को घटनामा परी कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा प्रतिमृतक।	१,००,०००/	
ख	विपद्मा परी कुनै व्यक्ति वेपत्ता भई खोजी कार्य गर्दा घटना भएको मितिले नब्बे दिनसम्म फेला नपरेमा । clear garau	१,००,०००/	सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस र प्रहरी प्रतिवेदनको आधारमा एकाघर परिवारको नजिकैको अकवाला।
ग	विपद्बाट भएको क्षतिको तत्काल राहतस्वरूप प्रतिपरिवार ।	१०,०००	
घ	घर क्षतिको अवस्था हेरी क्षतिको अनुपातमा ।	२५,०००	निर्माण सामग्रीको व्यवस्थापनकालागि बढीमा पच्चीस हजार वा सोबराबरको जिन्सी सामग्री ।
ङ	घाइतेको उपचार खर्च	१५,०००	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा सरकारी अस्पतालमा उपचार गर्दा लागेको खर्च नेपाल सरकारले उपलव्ध गराउने रकमको अधिकतम सीमाले अपुग हुने भएमा ।

स्रोत:प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन कार्यविधि, २०८०(दफा ३ ग २)

तालिका नं: ४४ स्थानीय तहबाट प्रदान गरिने राहत एवम् क्षतिपूर्ति

१	**मन्थली नगरपालिका**		
सिं. नं	**विपद्को घटना**	**राहत (बस्तु /सेवा/रकम)**	**कैफियत**
क	प्राकृतिक प्रकोप वा घटनाबाट मृत्यु भएमा प्रतिमृतक ।	१०,०००/	काजकिरिया खर्च ।
ख	वेवारिसे मानिस (बाहिरबाट आएको वा नगरपालिकाभित्रको) भएमा ।	२०००	काजकिरिया खर्च ।
ग	नगरपालिकाको स्थायी बासिन्दा अन्यत्र गरी मृत्यु भएमा ।	३०००	काजकिरिया खर्च ।
घ	नगरपालिकाको स्थायी बासिन्दा वैदेशिक रोजगारको क्रममा मृत्यु भएमा ।	१०,०००/	काजकिरिया खर्च ।
ङ	मानवीय र दैविकप्रकोप तथा प्राकृतिक विपत्तिका कारण गम्भीर घाइते	१०,०००/	

१	**मन्थली नगरपालिका**		
सिं. नं	**विपद्को घटना**	**राहत (बस्तु /सेवा/रकम)**	**कैफियत**
	भएमा।		
च	विपद्का कारण बालीनाली गम्भीर/सामान्य क्षति भएमा।	५,०००/ ३,०००/	क्षतिको आधारमा
छ	विपद्का कारण जग्गाजमिन गम्भीर/ सामान्य क्षति भएमा।	१०,०००/ ५,०००/	क्षतिको आधारमा
ज	आवास गम्भीर सामान्य क्षति भएमा ।	२०,००० ७,०००/	

स्रोत:आर्थिक सहायतासम्बन्धी कार्यविधि, २०७९(बुँदा नं १२)

२	**रामेछाप नगरपालिका**		
सिं.नं	**विपद्को घटना**	**राहत (बस्तु /सेवा/रकम)**	**कैफियत**
	विपद्को घटना	राहत रकम	कैफियत
क	बाढीपहिरो पीडित, सवारी दुर्घटना र आगलागी भई मृत्यु भएमा।	३०,०००/	आर्थिकरूपले विपन्न भएको प्रमाणित कागजातका आधारमा।
ख	घर तथा पशुचौपाया क्षति भएमा ।	१०,०००	

स्रोत:रामेछाप नगरपालिका विपन्न सहायता कोष स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६(बुँदा नं ७.१)

३	उमाकुण्ड गाउँपालिका	रकम रु	कैफियत
क	घर जलेर/ बगेर/ पुरिएर सम्पूर्ण सामग्रीसमेत नष्ट भएमा ।	१०,०००/देखि २०,०००/	
ख	घर जलेर सम्पूर्ण सामग्रीसमेत नष्ट भएमा र मानिसको समेत मृत्यु भएमा	३०,०००/देखि ५०,०००/	
ग	गोठ जलेर सम्पूर्ण सामग्रीसमेत नष्ट भएमा र पशुकोसमेत मृत्यु भएमा	५,०००/देखि १५,०००/	
घ	प्राकृतिक प्रकोष तथा दुर्घटनामा परी घाइते भएका व्यक्तिकोलागि अस्पताल गई उपचार गर्न ।	१०,०००/देखि ३०,०००/	
ङ	बाढी पहिरोबाट जग्गा जमिनसहित खेतीपाती नष्ट भएमा	५,०००/देखि १०,०००/	
च	प्राकृतिक प्रकोषमा परी मृत्यु भएमा	१५,०००/	

स्रोत: आर्थिक सहायता कोष संचालन तथा व्यवस्थापनकार्यविधि, २०७६(बुँदा नं ९.२)

४ खाँडादेवी गाउँपालिका: २०८१ को योजना तयार गर्दासम्म कुनै कानून नरहेको ।

	विवरण	**रकम रु**	**कैफियत**
क			

५	गोकुलगंगा गाउँपालिका:*प्राकृतिक विपद् वा गैरप्राकृतिक विपद्बाट*		
	विवरण	**रकम रु**	**कैफियत**
क	मृत्यु भएमाप्रतिमृतक ।	५०,०००/	हकवालालाई
ख	गाउँपालिकाबाहिर उपचार खर्च	१५,०००/	हकवालालाई
ग	गाउँपालिकाभित्र उपचार खर्च।	५,०००/	
घ	पूर्णरूपमा घर क्षति भएमा प्रतिपरिवार	५,०००/	

ङ	आंशिकरूपमा घर क्षति भएमा ।	२,०००/	
च	व्यवसायिकरूपमा तीनवटाभन्दा बढी गाई भैसीको मृत्यु भएमा वा घर आगलागी भई सम्पूर्ण नष्ट भएमा प्रतिपरिवार ।	५,०००/	
छ	फर्म दर्ता भई बाख्रा बंगुर १० वटाभन्दा बढीको मृत्यु भएमा	२०,०००/	

स्रोत: विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०७४(बुँदा नं ७.१)

६ दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका: ।**२०८२ को योजना तयार गर्दासम्म कुनै कानून नरहेको ।**

५			
	विवरण	**रकम रु**	**कैफियत**
क			हकवालालाई

७	**लिखु तामाकोशी गाउँपालिका:**		
	विवरण	**रकम रु**	**कैफियत**
क	कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा प्रतिमृतक	३५,०००/	
ख	घर पूर्णरूपमा क्षति वा खाद्यान्न बाली वा जग्गाजमिनमा क्षति भएमा प्रतिपरिवार	२०,०००/	
ग	घर आंशिकरूपमा क्षति	१०,०००/	
घ	विपद्को घटनामा परी घाइते भएमा सरकारी अस्पतालमा उपचार गरी घर फिर्न प्रतिव्यक्ति	१०,०००/	
ङ	घर गोठ सामग्रीसमेत नष्ट भएमा प्रतिपरिवार	१०,०००/	
च	घर गोठ सामग्री पूर्णरूपमा नष्ट भई पशुसमेतको मृत्यु भएमा प्रतिपरिवार	२५,०००/	
छ	उच्च जोखिममा रहेको घर गोठ खेतीबारीलाई तत्काल रोकथाम गर्न प्रतिपरिवार	१०,०००/	

स्रोत:विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन (संशोधित) कार्यविधि,२०८० (बुँदा नं ७ क)

८	**सुनापति गाउँपालिका:**		
	विवरण	**रकम रु**	**कैफियत**
क	भूकम्प बाढीपहिरो आगलागी महामारी पशु तथा चराहरूमा हुने जनावर आतङ्कबाट सामान्य क्षति भएमा प्रतिपरिवार	१०,०००/	वडा सिफारिस
ख	आंशिक क्षति भएमा प्रतिपरिवार	१५,०००/	
ग	विपद्मा परी परिवारका सदस्यको मृत्यु भएमा प्रतिपरिवार	१००,०००/	
घ	विपद्मा परी अङ्गभङ्ग भएमा अङ्गभङ्ग भएका प्रतिपरिवार	२०,०००/	
ङ	विपद्मा परी घरवारबिहीन भएका परिवारलाई प्रतिपरिवार	३०,०००/	
च	विपद्मा परी शारीरिकरूपमा घाइते भएका प्रतिव्यक्ति	१०,०००/	
छ	विपद्का कारण बाख्रा बंगुर मरेमा प्रतिगोटा	५,०००-१०,०००/	
ज	विपद्का कारण गाई गोरु मरेमा प्रतिगोटा	१०,०००-१५,०००/	
	विपद्का कारण भैसी राँगा मरेमा प्रतिगोटा	२०,०००-३०,०००/	

स्रोत: सुनापति विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि,२०७८ (बुँदा न २१ र २२)

५.१० गैरमानवीय सहायताको मापदण्ड

प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक विपद्बाट कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्रमा पुगेको क्षतिवापत राहत उपलब्ध गराउने वागमती प्रदेश सरकारले व्यवस्था गरेको छ । कृषिक्षेत्रमा विपद्बाट क्षति पुगेका कृषकलाई राहत वितरण कार्यविधि, २०८० देहायबमोजिम तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं: ४५ विपद्बाट कृषिक्षेत्रमा भएको क्षतिको राहत वितरणसम्बन्धी व्यवस्था

सिं.नं.	क्षेत्र वा उपक्षेत्र	क्षतिको अवस्था	इकाइ	रकम उपलब्ध गराउने आधार	अधिकतम सीमा रु
१.	खाद्यन्न बाली	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिहेक्टर	क्षति र लागत अनुमानका	३००००
२.	क) तरकारी बाली	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिहेक्टर		५००००
	ख) तरकारी विरुवा/बेर्ना	पूर्ण	प्रति विरुवा	क्षति र लागत अनुमान	२
३.	क) फलफूल बाली	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिहेक्टर	क्षति र लागत अनुमान	१०००००
	ख) फलफुल विरुवा/बेर्ना	पूर्ण	प्रति विरुवा	क्षति र लागत अनुमान	५०
४.	च्याउ खेती	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिटनेल	क्षति र लागत अनुमान	१००००
५.	क) मौरीपालन	पूर्ण वा आंशिक	गोला	क्षति र लागत अनुमान	
	ख) मौरीधार		प्रतिघार	क्षति र लागत अनुमान	
६.	रेशम पालन	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिहेक्टर	क्षति र लागत अनुमान	३००००
७.	संरक्षित संरचना/टनेल	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिवर्ग मिटर	क्षति र लागत अनुमान	१४०
८.	गाई भैंसी घोडा खच्चड	मरेमा	प्रतिगोटा	उमेर र लागत अनुमान	
९.	क) वयस्क बंगुर/ माउ बंगुर/ भाले बंगुर (१ वर्षमाथि)	मरेमा	प्रतिगोटा	उमेर र लागत अनुमान	१००००
	ख) ३ महिनासम्मको बंगुरको पाठापाठी	मरेमा	प्रतिगोटा	उमेर र लागत अनुमान	२०००
	ग) ३ देखि ६ महिनासम्म बंगुरको पाठापाठी	मरेमा	प्रतिगोटा	उमेर र लागत अनुमान	४०००
	घ) ६महिनादेखि १ वर्षसम्म बंगुरको पाठापाठी	मरेमा	प्रतिगोटा	उमेर र लागत अनुमान	६०००
१०.	पाडापाडी र बाच्छाबाच्छी १ वर्षमुनि	मरेमा	संख्या	उमेर र लागत अनुमान	५०००
	पाडापाडी र बाच्छाबाच्छी १ वर्षमाथि	मरेमा	संख्या	उमेर र लागत अनुमान	१००००
११.	क) वयस्क भेडा र बाखा १ वर्षमाथि	मरेमा	प्रतिसंख्या	उमेर र लागत अनुमान	५०००
	ख) ३ महिनासम्मको पाठापाठी	मरेमा	प्रतिसंख्या	उमेर र लागत अनुमान	१०००
	ग) ३-६ महिनासम्मको पाठापाठी	मरेमा	प्रतिसंख्या	उमेर र लागत अनुमान	२०००
	घ) ६ महिनादेखि १ वर्षसम्मको पाठापाठी	मरेमा	प्रतिसंख्या	उमेर र लागत अनुमान	४०००
१२.	श्रम गर्ने पशु २ वर्षमाथिका वयस्कमात्र	मरेमा	प्रतिगोटा	क्षति र लागत अनुमान	१००००
१३.	क) माछा भुरा (१ महिनासम्म)	मरेमा	प्रतिगोटा	साइज र लागत अनुमान	१
	ख) माछा भुरा (१-३ महिनासम्म)	मरेमा	प्रतिगोटा	साइज र लागत अनुमान	२
	ग) खाने माछा भुरा (१ महिनामाथि)	मरेमा	प्रतिकिलोग्राम	साइज र लागत अनुमान	५०

सिं.नं.	क्षेत्र वा उपक्षेत्र	क्षतिको अवस्था	इकाइ	रकम उपलब्ध गराउने आधार	अधिकतम सीमा रु
	घ) माछा पोखरी	माछासहित पोखरी नष्ट भएमा	हेक्टर	साइज र लागत अनुमान	१००००
१४.	लोकल कुखुरा गिरीराज	मरेमा	प्रतिगोटा	तौल र लागत अनुमान	२५०
१५.	लेयर्स	मरेमा	प्रतिगोटा	तौल र लागत अनुमान	२००
१६.	ब्रोईलर	मरेमा	प्रतिगोटा	तौल र लागत अनुमान	१००
१७.	अष्ट्रिच	मरेमा	प्रतिगोटा	तौल र लागत अनुमान	३०००
१८.	पशुगोठ	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिवर्ग फिट	क्षति र लागत अनुमान	१००
१९.	बाख्रा खोर	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिवर्ग फिट	क्षति र लागत अनुमान	१००
२०.	कुखुरा खोर	पूर्ण वा आंशिक	प्रतिवर्ग फिट	क्षति र लागत अनुमान	५०
२१.	अन्य पूर्वाधार तथा उत्पादन सामग्री	पूर्ण वा आंशिक	-	क्षति र लागत अनुमान	५०००० सम्म
२२.	अन्य कृषि तथा पशुपन्छी	पूर्ण वा आंशिक	-	क्षति र लागत अनुमान	समितिले तय गर्ने।

स्रोत: वागमती प्रदेश सरकार, कृषि वन पशुपन्छी विकास मन्त्रालय कृषिक्षेत्रमा विपद्‌बाट क्षति पुगेका कृषकलाई राहत वितरण कार्यविधि २०८० (दफा १३)

(ख) खाद्य:

क. प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न बस्तुमा हुनेछ ।

- प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २१०० क्यालोरी प्राप्त हुनेगरी सामन्य खाद्यन्न उपलब्ध गराउन प्रयास गर्ने।
- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (Complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक राशनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
- निश्चित समुहका व्यक्ति (स-साना वालबच्चा, एच.आइ.भी.एड्ससंक्रमित व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू, कोभिड-१९ संक्रमित आदि) को आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामन्य अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था गर्ने|

तालिका नं पाकवान खाद्यान्न (स्फेयर मापदण्ड सन् २०१८ अनुसार) प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति

सि.नं.	सामग्री	इकाई	प्रदान गरिने सामग्री
१.	चामल	ग्राम	४२०
२.	दाल	ग्राम	८०
३.	वनस्पति तेल	ग्राम	३०
४.	नुन	ग्राम	५

तालिका नं सुख्खा खाना प्रतिदिन प्रति परिवार

सि.नं.	सामग्री	इकाई	प्रदान गरिने सामग्री
१.	चिनी वा सख्खर	ग्राम	४००
२.	चाउ चाउ	पाकेट	६
३.	विस्कुट	दर्जन	१
४.	चिउरा	किलो	१
५.	दालमोट	पोका	१

(ग) व्यक्तिगत सरसफाइ:

आपतकालीन परिस्थितिमा विपद् प्रभावितहरूलाई राहत उपलव्ध गराउन प्रयोगमा ल्याइएका अन्तर्राष्ट्रिय निर्देशिका तथा

मापदण्डहरू (स्फियर मापदण्ड तथा सूचकहरू) तल उल्लेख गरिएका छन् । क्षमता तथा श्रोतको आधारमा प्रतिकार्य सञ्चालनको क्रममा यी मापदण्डलाई प्रयोगमा ल्याउने कोसिस गर्नुपर्दछ ।

- लुगा तथा ओछ्याउने सामग्री र सोको ठाउँकालागि उपयुक्त हुनुपर्दछ ।
- हरेक व्यक्तिको पहुँच २५० ग्राम नुहाउने सावन र२०० ग्राम लुगाधुने सावनमा हुनुपर्दछ,
- पकाउन र भान्छाका लागि प्रयाप्त भाडाहरू हुनुपर्दछ।
- पानि संकलनका लागि १०-२० लिटर जाने दुईवटा भाडा र खानाका लागी भाडा हुनुपर्दछ।
- हरेक परिवारका लागि प्रकाशको निमित्त इन्धन अथवा सलाई हुनुपर्दछ ।

(घ) गैरखाद्य

तालिका नं प्रति घरपरिवारलाई (६जना) उपलब्ध हुनुपर्ने न्यूनतम सामग्री

क.स.	सामग्रीको नाम	थान/मिटर	सामग्रीको विवरण
१.	तारपोलिन (त्रिपाल)	१ थान	१२ फिट चौडाई १८ फिट लम्बाई भएको ५ किलोग्राम वजन भएको
२.	कम्बल	२ थान	५०% उनी (उलन)
३.	भाडाकुडा	१ सेट	१. आल्मनियम डेकची ठूलो : १ वटा २. आल्मनियम डेकची सानो : २ वटा ३. स्टिल थल : ३ वटा ४. स्टिल गिलास : २ वटा ५. स्टिल कचौरा : २ वटा ६. डाडु : १ वटा ७. पुन्यु : १वटा
४.	प्लास्टिक वाल्टिन ढकनसहितको वा जेरिक्यान	१ वटा	२० लिटर पानी जाने
५.	सुटिंग कपडा	१ पिस	३.५ मिटर (पाइन्टकोलागि)
६.	बुट्टे कपडा	१ पिस	७ मिटर कटनको
७.	टेरीकटन कपडा	१ पिस	४मिटर शर्टको लागि उपयोगी हुने
८.	सुतीको सादा कपडा	१ पिस	२ मिटर
९.	सुतीको सारी(महिला धोति)	१ पिस	बुट्टे कुनै पनि रंगको
१०.	पुरूष धोति	१ पिस	सुतीको(तराईका जिल्लाहरूको लागि मात्र वितरण गरिन्छ)
११.	प्याकिंग बोरा	१ पिस	

नोट : स्पेयर मापदण्ड २०१८ अनुसार ६ जनाभन्दा बढी परिवार संख्या भएको परिवारलाई थप १ थान त्रिपाल उपलब्ध गराउनुपर्नेछ

५.११ आर्थिक श्रोत र उपलव्ध हुने विधि र संयन्त्र

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को व्यवस्थाबमोजिमजिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषको मौजुदा रकमको स्थितिको विवरण तालिकामा उल्लेख गरिएकोछ ।

तालिका नं ५० विपद् व्यवस्थापन कोषको मौजुदा स्थिति

सिंनं	निकाय/स्थानीय तह	आ.ब. २०८०/८१ मा कोषको अवस्था (रकम)	आ.ब. २०८१/८२ मा कोषको अवस्था (रकम)	आ.ब. २०८२/८३ मा कोषको अवस्था (रकम)	कैफियत
१.	जिल्ला विपद् कोष				जिल्ला प्रशासन कार्यालय
	सङ्घीय सरकार	२७,९०,६०९.६०	१०,६०,६०९.६०	५४,८५,000.६०	
	प्रदेश सरकार	२०,००,०००/	११,६०,०००/	१२,४१,०००	
२.	मन्थली नगरपालिका	९,३२,६६५	११,३२,०००/-		
३.	रामेछाप नगरपालिका	१५,९३,७१९.४६	११,००,०००/-		
४.	उमाकुण्ड गाउँपालिका	१०,००,००००/	२५,०५,०००/-		
५.	खाँडादेवी गाउँपालिका	२३,००,०००/	२,६०,०००/-		
६.	गोकुलगंगा गाउँपालिका	३०,००,०००/	३०,००,०००/		
७.	दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका	४०,००,०००/	४०,००,०००/	६०,००,०००*	६०,००,०००*
८.	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	०/	२५,००,०००/-		
९.	सुनापति गाउँपालिका	८,००,०००/	१,९०,०००/-		
	जम्मा				

स्रोत:जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा स्थानीय तह जानकारीपत्र ।
*वार्षिक बजेट पुस्तिका ।
अन्यको विवरण प्राप्त नभएको।

परिच्छेद-६

विषयगत क्षेत्र, समन्वय तथा लागत अनुमान

६.१. विषयगत क्षेत्रको परिचय

जिल्लामा आपत्कालीन कार्ययोजनाको प्रभावकारिताकालागि राष्ट्रिय र जिल्लास्तरमा विकास भएका क्षेत्रगत समूहहरूलाई आधार मानेर कार्यविभाजन गर्नुपर्ने हुँदा निर्धारित ९ वटा विषयगत क्षेत्रहरूलाई ७ वटा क्षेत्रहरूमा समाहित गरी क्षेत्रहरू निर्धारण गरिएको छ। यस अवधारणाको कार्यान्वयन गर्न क्षेत्रगत अवधारणाअनुरूप योजना तर्जुमा गरिएको छ। अतः विपद्को समयमा प्रभावित तथा पीडितहरूलाई मानवीय सहायता उपलब्ध गराउने विशेषज्ञताबमोजिम कार्यविभाजनको स्वरूपलाई क्षेत्रगत समुह भन्नु उपयुक्त हुनेछ। अन्तराष्ट्रिय/राष्ट्रिय स्तरबाट समेतमान्यता प्राप्त क्षेत्रगत अवधारणाका विशेषता देहायअनुसार रहेका छन्ः-

- विशेष गरी ठूलो विपद्को अवस्थामा सक्रिय रहने भएपनि क्षेत्रगत अवधारणाले समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ।
- विपद् प्रतिकार्य (खोज, उद्धार र राहत) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपभोग गर्ने भूमिका निर्वाह गर्छ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी सोबमोजिम सहयोगको खाका तयार गर्छ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमिकमजोरी पहिचानमार्फत सुधार गरी कार्ययोजनाको समीक्षा गर्दै आवश्यकतानुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ।

सङ्घीय संरचनाबमोजिम विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा विषयगतक्षेत्रमध्ये समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन र खोज तथा उद्धार, शिक्षा तथा संरक्षण विषयगत क्षेत्रलाई समायोजन गरी जिल्लामा विद्यमान ९ वटा विषयगत क्षेत्रहरूलाई निम्न ७ वटा विषयगत क्षेत्रहरू, क्षेत्रगत अगुवा र क्षेत्रगत सदस्य निकाय तोकी सम्पर्क व्यक्तिहरूको विवरणसमेत योजनामा समाविष्ट गरिएको छ।

तालिका ६.१ **विषयगतक्षेत्रहरू (क्लस्टर)**

सि.नं.	विषयगतक्षेत्र	क्षेत्रगत अगुवा	क्षेत्रगत सदस्य
१	समन्वय सूचना, व्यवस्थापन, खोज तथा उद्दार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरक्षा निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा,नेपाल पत्रकार महासंघ,एफ. एम. रेडियो, तथा स्थानीय तहहरू/तालिमप्राप्त कार्यदल,वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापनसमिति/कार्यदल,नेपाल स्काउट,नागरिकसमाज,गैरसरकारी संस्था महासंघ
२	खाद्य सामाग्री तथा कृषि बालिनाली तथा पशु पन्छी।	कृषि विकास कार्यालय/प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना/भेटनरी अस्पताल तथा पशुविज्ञ केन्द्र।	स्थानीय तहहरू, उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रस, गैरसरकारी संस्था महासंघ, स्थानीय तहमातहतको कृषि तथा पशुसेवा शाखा ।
३	आवास तथा गैरखाद्य	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय

सि.नं.	विषयगतक्षेत्र	क्षेत्रगत अगुवा	क्षेत्रगत सदस्य
		शाखा .	समिति, सुरक्षा निकाय, शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना शहरी विकास तथा भवन कार्यालय,स्थानीय तहहरू र मातहतका प्राविधिक शाखा, गैरसरकारी संस्था महासंघ।
४	खानेपानी तथा सरसफाई	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय र सङ्घीय खानेपानी आयोजना	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू र सोमातहका प्राविधिक शाखा,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, गैरसरकारी संस्था महासंघ,खानेपानीउपभोक्ता समितिहरू।
५	स्वास्थ्य तथा पोषण	जनस्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल, स्थानीय तहहरू, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना, खानेपानी संस्था, नेपाल रेडक्रस, आयुर्वेदिक तथा बैकल्पिक चिकित्सालय, गैरसरकारी संस्था महासंघ, स्थानीय तहमातहका स्वास्थ्य शाखा र स्वास्थ्य संस्था।
६	शिक्षा तथा संरक्षण	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू र मातहतका शिक्षा र सामाजिक शाखा,उद्योग वाणिज्य संघ,पत्रकार महासंघ
७	पुनर्स्थापन तथा पुनर्निमाण	जिल्ला समन्वय समिति	स्थानीय तहहरू, डिभिजन सडक कार्यालय, सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना, पूर्वाधार विकास कार्यालय, शहरी विकास तथा भवन कार्यालय,जलश्रोत तथा सिंचाई डिभिजन कार्यालय, विद्युत प्राधिकरण, खानेपानी, नेपाल टेलिकम, निर्माण व्यवसायी, यातायात व्यवसायी, गैरसरकारी संस्था महासंघ।

६.२. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

जुनसुकैप्रकारको विपद्जन्य घटनाहरूमा गर्भवती एवम् सुत्केरी अवस्थाका महिला, बालबालिका,ज्येष्ठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति, विपन्न परिवार बढी प्रभावित हुने । यस्ता संवेदनशीलएवम् जोखिम समुहलाई विशेष किसिमले सम्बोधन गर्नुपर्ने भएकोले यस अवधारणालाई सबै नीतिहरूमा महत्त्व दिइएको छ ।घरायसी काममा महिलाको बढी संलग्नता रहने, वालबालिका, बृद्धबृद्धातथा शारीरिकरूपले फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको हेरचाहको जिम्मवारी सामान्यत महिलाको बढी हुने गर्दछ । यी समुह घरमै रहने भएका कारण विपद्को समयमा यो वर्ग उच्च जोखिममा पर्ने सम्भावना रहन्छ। यसै सन्दर्भमा विपद्को समयमा संवेदनशीलत समुहका व्यक्तिहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी योजनाले समावेशीरूपमा जोखिमलाई सम्बोधन गरी उत्थान्शील समाज निर्माण गर्न सहयोगगर्नेछ | विपद्पश्चात विपदबाट प्रभावित क्षेत्रहरूमा लैंगिक हिंसाका घटनाहरूसमेत घट्नसक्ने विषयलाई मध्यनजर गरी रोकथाम तथा नियन्त्रणलाई प्रभावकारीरूपमा

कार्यान्वयन गरिनेछ ।

जिल्ला तथा स्थानीय तहहरूमाज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका ब्यक्ति, बालबालिका तथा गर्भवती तथा सुत्केरी अवस्थाका महिलाहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिई हाईजिन किट, किशोरी किट तथा अन्य आवश्यक सामग्रीको छुटैव्यवस्थापन र उक्त वर्गको प्राथमिकताका साथ उद्धार तथा संरक्षण गरिनेछ । जिल्लामा संचालित सरकारी तथा गैरसरकारी संघ सस्थाहरूलेसंचालन गर्ने बिभिन्नकार्यक्रमहरूमा यस विषयलाई अन्तरसम्बन्धित विषयकोरूपमा समावेस गरी पहिलो प्राथमिकताका साथयोजनाकार्यान्वयन गर्नेछ ।

तालिका ६.२-स्थानीय तहगत जनसंख्याको संवेदनशील समुहको विवरण

सिं.नं	स्थानीय तह	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू	अनुमानित गर्भवती महिला	सुत्केरी महिला	ज्येष्ठ नागरिक	१० वर्षमुनिका बालबालिका	कैफियत
१	मन्थली नगरपालिका	५६६	८२४	५२४	३७५०	८७१४	
२	रामेछाप नगरपालिका	-	५६५*	-	-	-	
३	उमाकुण्ड गाउँपालिका	३५९	३२४	२०४	१५६२	३६५५	
४	खाँडादेवी गाउँपालिका	-	३१८*	-	-	-	
५	गोकुलगंगा गाउँपालिका	१०४	१२०	९०	३९५	३००	
६	दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका	-	३१४*	-	-	-	
७	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	२५८	१४५	-	२१३२	-	
८	सुनापति गाउँपालिका	२०१	२५६	३८	२३४१	१८५५	
जम्मा							

स्रोत: *जनस्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त जानकारी ।

६.३. जिल्लास्थित सरोकारवालाको स्रोत एवं क्षमता विश्लेषण:-

जिल्लाभित्र विपद्का घटनाबाट हुनसक्ने क्षतिलाई कम गर्न वा विपद्का घटनाहरू भएको अवस्थामा सामना गर्ने क्षमता बढाउँनु आवश्यक देखिन्छ । उपलब्ध स्रोत तथा साधनको लेखाजोखा गरी बन्दोवस्त गर्नु उत्तिकै जरुरी हुन्छ।त्यसर्थ स्थानीयस्तरमा उपलव्ध स्रोतको अधिकतम उपयोगगरी विपद् व्यवस्थापनलाई विकास प्रक्रियमा आन्तरिकीकरण गरी जोखिमउत्थानशील विकासलाई जोड दिंदै जोखिम कम गर्नु एवम् आपकालीन समयमा सोतसाधनको उचितउपयोग गरी प्रभावित वर्गलाईसुरक्षा तथा राहतको न्यायोचित वितरणको व्यवस्था मिलाउँनु तीनै तहका सरकारहरूको सामुहिक प्रमुख दायित्व हुन्छ।

जिल्लामा उपलब्ध स्रोत र क्षमताबाट सानोस्तरको विपद्को सामना गर्न र जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न सकिने स्थिति रहन्छ । ठूला किसिमका घटनाको सामना गर्न मात्र राष्ट्रिय एवम् अन्तराष्ट्रिय सहयोगको आवश्यकता पर्दछ। तसर्थ जोखिम न्यूनीकरण र विपद्पूर्व र पश्चात् उपलब्ध गराईने सहायताका निमित्त जिल्लाको आन्तरिक क्षमता नै महत्वपूर्ण हुनेहुँदा यस अवस्थाको विश्लेषण गर्नु जरूरी छ। जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूनरावलोकन गर्ने क्रममा भएका, छलफल सूचनाको आधारमा जिल्लाको अवस्था निम्नानुसार रहेको छ।

- जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी निकायहरूमा आपतकालीन अवस्थाको लागि पूर्वतयारी रूपमा खाद्यसामाग्रीकोसञ्चिती तथा भण्डारण गर्न सकिएको छैन।
- आवश्यकमात्रमा खोज उद्धारको सामाग्रीहरू सरकारी तथा केही गैरसरकारी संघ संस्थासँगभएतापनिपर्याप्त देखिँदैन

।

- कलस्टर लिड सबै कार्यालयहरूले छुट्टै आपकालीन योजना तर्जुमा गरेको देखिदैन ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा र जिल्लास्थित सबै स्थानीय तहहरुमा आकस्मिक तथा विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिएको छ ।केहीस्थानीय तहहरूले उक्त कोष परिचालन निर्देशिका समेत तयार गरेको पाइदैन।
- आपतकालीन अवस्थामा कार्यालयमा रहेका सवारी साधन उपलब्ध गराउन सकिने अवस्था छ।
- खोज तथा उद्धार (Search and Rescue) कोलागि आवश्यकमात्रमा जनशक्ति परिचालन हुनसक्ने स्थिति रहेको ।
- सबै सरकारी कार्यालय तथा गैरसरकारी संघसस्थाहरूबाट प्राविधिक एवम् सहयोगी जनशक्ति उपलब्ध हुनसक्ने अवस्था छ।
- सबै निकायहरूमाआवश्यकता पहिचान,परामर्श र क्षमता विकास,निर्माण कार्य,अनुगमन र राहत वितरण कार्यसमेतमा अनुभव रहेको छ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिअन्तर्गत सूचना व्यवस्थापनको लागि दक्ष जनशक्ति रभौतिकसामाग्रीको अतिरिक्त आवश्यकता देखिन्छ।
- योजना तर्जुमा गर्दा उच्च जोखिममा रहेको जनसंख्याको पूर्वानुमान गर्ने कोसिस गरिएको छ।
- विपद्पूर्वको एवम् विपद्पश्चातका घटनासम्बन्धी सूचनालाई एकीकृत रूपमा संप्रेषण गर्न तथा खोजर उद्धार कार्यमा सहजीकरण गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयअन्तर्गतसञ्चालित जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र (DEOC)सवलीकरण गर्न पहल गरिनेछ। साथै, स्थानीय तहहरूमा स्थापना गरिन बाँकी रहेको स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (LEOC) को स्थापना गरी सुचारु गरिनु आवश्यक छ।

६.३ विषयगत स्रोत साधनको आङ्कलन

तालिका नं स्रोत साधनको आङ्कलन

सि.नं.	विषयगत क्षेत्र (क्लस्टर)	मानवीय स्रोत (जना)	आर्थिक स्रोत	भौतिक स्रोत	कैफियत
१.	आपतकालीन सूचना, समन्वयतथा व्यवस्थापन	५०	-	-	उपलब्ध भएजतिको स्रोत साधनहरूको विवरण अनूसूचीहरूमा उल्लेख गरिएको छ ।
२.	आपतकालीन खोज तथा उद्धार	३५०	-	-	
३.	खानेपानी तथा सरसफाई	१००	-	-	
४.	खाद्य, कृषि तथा जीविकोपार्जन		-	-	
५.	शिक्षा		-		
६.	स्वास्थ्य र पोषण		-	-	
७.	संरक्षण		-	-	
८.	आपतकालीन आवास तथा गैरखाद्य सामग्री		-	-	
९.	पुनर्निर्माण/पुनस्थापना		-	-	
१०.	स्थानीय तह (८)		-	-	

परिच्छेद-७

कार्यान्वयन योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, जनशक्ति परिचालन र क्षमता विकास

७.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन योजना

जिल्लाभित्र विभिन्न निकायमा मौज्दात रहेका खोज उद्दार सामाग्रीहरू, राहत व्यवस्थापन सामाग्रीहरू तथा जनशक्तिलाई विपद्को पूर्वानुमान एवं घटनाको सूचनाअनुसार तत्काल परिचालन हुनसक्ने गरी तयारी अवस्थामा राख्ने दायित्व विषयगतक्षेत्रको हुनेछ। त्यसमा सहयोगी निकायहरूको दायित्व मौज्दात पर्याप्त रहे/नरहेको एकिन गरी मौज्दात सुनिश्चित गर्ने, विभिन्न स्थानमा ढुवानी एवं भण्डारण (Pre-Positiong)को व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रका जिम्मेवार एवं सहयोगी निकायहरूले आ-आफ्नो जिम्मेवारीप्रति सचेत रही प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गर्नेछन्। साथै एक अर्को विषयगतक्षेत्र एवं सहयोगी निकायहरूबिच आवश्यक समन्वय र सहकार्यको पर्याप्त व्यवस्था गर्नुपर्नेछ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०८१

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
१.	समन्वय, सुचना व्यवस्थापन, खोज उद्दार तथा बन्दोबस्ती।	➢ सममा हुने फेरवदल, सम्भावित जोखिमस्थल रअपनाउनुपर्ने सावधानीको लागि विभिन्न माध्यमबाट सूचना प्रशारण गर्ने ।	➢ मनसुन सुरू हुनुपूर्व र आवश्यकताबमो जिम	➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय ➢ स्थानीय तहहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ संचारमाध्यम ➢ विषयगत कार्यालय	➢ पूर्वसावधानी भई मनसुनबाट हुने क्षति न्यूनीकरण भएको हुने।
		➢ बाढी, पहिरो तथा डुवान तथा आगलागीको जोखिममा रहेको बस्तिहरूको पहिचान गरी पूर्वसूचना दिने र समुदायमा रहेको संचारमाध्यमबाट प्रचारप्रसार गर्ने ।	➢ मनसुनसुरू हुनपूर्व समयदेखि निरन्तर	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ सबै स्थानीय तहरू ➢ विषयगत निकायहरू	➢ स्थानीय तह ➢ सुरक्षा निकायहरू ➢ जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र । ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा	
		➢ सूचनाकोलागि बाढी तथा बर्षा मापन केन्द्रका सम्पर्क व्यक्तिहरू, प्रभावित समुदायलाई सूचना सम्प्रेशण गर्न सम्पर्क	➢ मनसुन सुरूहुनपूर्व समयदेखि निरन्तर	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जिल्ला आपतकालीन	➢ स्थानीय तहहरू ➢ सुरक्षा निकायहरू ➢ जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र	

सि.न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
		व्यक्ति, रेडियो एफ.एम., स्थानीय तह, सुरक्षा निकायहरू, रेडक्रसको सम्पर्क नं. संकलन वा अध्यावधिक गर्ने ।		कार्यसञ्चालन केन्द्र	➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा ➢ अन्य संघसस्थाहरू	
		➢ विपद् प्रतिकार्यका लागि आपतकलीन नमुना अभ्यास गर्ने/गराउने।	➢ पूर्वतयारी	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢ सुरक्षा निकाय ➢ स्थानीय संघसंस्थाह/	
		➢ खोज तथा उद्दार समाग्रीसहित खोज तथा उद्दार योजना तयार गर्ने ।	➢ जेठ महिनाको पहिलो हप्ता	➢ खोज तथा उद्दारमा संलग्न नियकायहरू ➢ सडक डिभिजन कार्यालय ➢ सुरक्षा निकायहरू	➢ सुरक्षा निकायहरू ➢ निर्माण व्यवसायी संघएम्बुलेन्स संचालक , ➢ सडक डिभिजन कार्यालय.स.स.जि ,	
		➢ जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रलाई तयारी अवस्थामा राख्ने।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला आपतकालीन कार्यसचालन केन्द्र । ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢ राष्ट्रिय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र । ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा ।	
		➢ स्थानीय आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई तयारी अवस्थामा राख्ने।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ स्थानीय तहहरू	➢ जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र । ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा ।	
		➢ राहात सामाग्रीहरूको उचित भण्डारण गर्ने तथा जिल्लामा भएको सामाग्रीहरूको भण्डारण अनुगमन गरी अध्यावधिक गर्ने।	➢ जेष्ठ महिनाको पहिलो हप्ता	➢ जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र । ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ स्थानीय तहहरू	➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	
		➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा न्यूनतम रकम राख्ने ।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ स्थानीय तह	➢ नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय । ➢ वागमती प्रदेश सरकार ।	
		➢ स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन कोषमा न्युनतम रकम राख्ने	➢ निरन्तर	➢ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	➢ स्थानीय तह	
		➢ सुरक्षा निकायहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्ने	➢ निरन्तर	➢ नेपाली सेना खड्ग जंग गण ➢ जिल्ला प्रहरीकार्यालय	➢ गृह मन्त्रालय, ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
				➢ सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल आश्रित गुल्म		
		➢ बाढीपूर्व सूचना प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाउने ।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला तथा स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र । ➢ सुरक्षा निकायहरू ।	➢ सुरक्षा निकायहरू ➢ राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चाल केन्द्र ।	
		➢ विपद्को समयमा सूचना व्यवस्थापनमा समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली अपनाउने ।	➢ मनसुनको समयमा	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢ गृह मन्त्रालय ➢ सुरक्षा निकायहरू ➢ राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चाल केन्द्र ।नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा ➢ नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा	
		➢ विपद्सम्बन्धी सम्पर्क व्यक्तितोक्ने । ➢ स्थानीय स्वयम सेवक परिचालन गर्ने।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला व्यवस्थापन समिति ➢ सुरक्षा निकाय ➢ जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चाल केन्द्र ➢ स्थानीय तहहरू	➢ विषयक्षेत्रगत निकायहरू ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरू	
		➢ घटनालगतै द्रूत सर्वेक्षण गरी सूचना संकलन गर्ने ।	➢ मनसुनको समयमा	➢ जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालनकेन्द्र ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ स्थानीय तहहरू	➢ नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी ,शसस्त्र बल नेपाल ➢ जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चाल केन्द्र। ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा ।	
		➢ जिल्ला र स्थानीय तहस्तरमा राहत सामाग्रीहरूको भण्डारणको व्यवस्था मिलाउने ।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ स्थानीय तह ।	➢ उद्योग बाणिज्य संघ	➢
२.	मनसुनको समयमा देखापर्नेरोगव्याधी/हैजा /महामारी तथा अन्य जनस्वास्थ्यजन्य संक्रामण रोगहरूको न्यूनीकरण तथा	➢ जिल्लास्थित स्वास्थ्य संस्थाले आवश्यकता अनुसार सूचना संप्रशण गर्ने, औषधि सहितको स्वास्थ्यकर्मी तयारी अवस्थामा राख्रे तथा सोको रोकथामका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।	➢ तत्कालनिरन्तर /	➢ जिल्लास्थित स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरू ➢ जिल्ला अस्पताल ➢ नेपाल रेडक्रस ➢ स्वास्थ्य चौकी	➢ नेपाल सरकार ➢ प्रदेश सरकार ➢ स्थानीय तह ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ सुरक्षा निकाय	➢ विभिन्न प्रकारका रोग व्याधी र महामारीमा कमी आएको हुने।

सि.न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
	रोकथाम ।					
३.	वन डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य ।	➢ संभावित जोखिम स्थानको पहिचान गर्ने । ➢ आगलागी नियन्त्रणको लागि सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्ने । ➢ आगलागी नियन्त्रणको लागि Fire Fighting Team(FFT)को व्यवस्था गर्ने । ➢ अग्नी रेखाको निमार्ण गर्ने । ➢ पानी पोखरीको निर्माण गर्ने।	➢ तत्काल/ ➢ निरन्तर	➢ स्थानीय तह ➢ सडक पूर्वाधारसम्बन्धी कार्यालयहरू ➢ बन कार्यालय ➢ सुरक्षा निकाय	➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय । ➢ वागमती प्रदेश सरकार ➢ नेपाल सरकार	➢ आगलागीको घटनाहरूमा कमी भएको हुने ।
४.	बाढी, पहिरो, भू-क्षयजस्ता मनसुनजन्य घटनाहरूबाट हुने क्षतिको न्यूनीकरण एवम् रोकथामका लागि सजक रहने ।	➢ नसुनजन्य विपद्ले राजमार्गहरूमा हुनसक्ने एवम् हुने अवरोध हटाउनसम्बन्धित सबै पक्षहरूसँग समन्वयात्मकरूपमा कार्य गरी सडक सुचारु गर्ने । ➢ नसुनबाट क्षति भएको संरचनाहरूको पुनर्निर्माण गर्ने ।	➢ तत्कालनिरन्तर /	➢ स्थानीय तहहरू ➢ सरोकालवाला निकायहरू ➢ सडक/पूर्वाधार सम्बन्धित कार्यालयहरू ➢ सुरक्षा निकायहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢ मनसुनबाट हुने क्षति न्यूनीकरण भएको हुने।
५.	बाढी, पहिरो तथा भू-क्षयजस्ता मनसुनजन्य घटनाहरूबाट राजमार्ग एव सडकहरूमा हुनसक्ने अवरोध हटाउन आवश्यक मेशनरी उपकरणहरूको	➢ सरकारी निकाय,स्थानीय तहहरू तथा निजीस्तमा उपलव्ध सवारी साधान तथा यन्त्र उपकरणहरू तयारी अवस्थामा राखी आवश्यक परेको अवस्थामा तत्काल उपयोग गर्ने ।	➢ तत्कालनिरन्तर /	➢ स्थानीय तहहरू । ➢ सरोकारवाला निकायहरू । ➢ निर्माण व्यवसायीहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ।	➢ मनसुनबाट तथा बाढी पहिरोबाट अवरूद्ध भएको सडक सुचारू भई यातायात संचालनमा आएको हुने।
		➢ बिग्रिएको राजमार्ग एवम् सडकहरूलाई यथासक्य सुचारू गराउने ।	➢ विपद् भएपछिको समयमा	➢ सुरक्षा निकायहरू । ➢ स्थानीय तहहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
	व्यवस्थापन ।					
६.	राहत पुनस्थापना, पूनर्लाभ ।	➢ विपद्पश्चात क्षतिको लेखाजोखा गरी तत्काल राहत वितरणको व्यवस्था मिलाउने ।	➢ निरन्तर	➢ सबै स्थानीय तह ➢ जिल्ला समन्वय समिति ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा । ➢ सरकारी तथा गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू । ➢ सुरक्षा निकायहरू ।	➢ शिघ्र राहत तथा पुनर्स्थापना भएको हुनेछ
		➢ विपद् पूर्वानुमान गरी न्यूनतम बन्दोबस्तीका सामाग्रीहरू व्यवस्थापन गर्ने ।	➢ जेष्ठको दोस्रो हप्ताभित्र	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जिल्ला समन्वय समिति ➢ सबै स्थानीय तह	➢ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ रेडक्रस ➢ अन्य सरकारी तथा गैर सरकारी संघ/संस्था	
७.	गैरखाद्य सामाग्री तथा अस्थायी वासस्थानको व्यवस्थापन ।	✓ अस्थायी बासस्थानकोलागि सुरक्षित स्थानहरूको पहिचान गर्ने ।	➢	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ सबै स्थानीय तहहरू ➢ जिल्ला समन्वय समिति	➢ स्थानीय तहहरू ➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय ➢ सुरक्षा निकायहरू ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा ➢ जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू	➢ गैर खाद्य सामग्री र अस्थायी बासस्थान व्यवस्थित भई शिघ्र राहत वितरण भएको हुनेछ ।
		✓ सामाग्री भण्डारणका सरकारी सार्वजनिक भवनहरू पहिचान गरीआश्रयस्थलको व्यवस्थापन गर्ने ।	➢ जेष्ठ महिनाको पहिलो हप्तासम्म	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जिल्ला समन्वय समिति ➢ सबै स्थानीय तह	➢ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा। ➢ सुरक्षा निकायहरू	
		➢ तत्काल राहत वितरणकालागि गैरखाद्य सामाग्रीहरूको व्यवस्थापन गरी वितरणको प्रवन्ध गर्ने ।	➢ जेष्ठ महिना	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जिल्ला समन्वय समिति ➢ सबै स्थानीय तह	➢ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा । ➢ सुरक्षा निकायहरू	
		➢ प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन गर्ने ।	➢ विपद्पश्चात	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ सबै स्थानीय तह	➢ सुरक्षा निकाय ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ➢ विषयगत कार्यालयहरू	
		➢ अस्थायी बासस्थान एवम् आवास व्यवस्थापनको लागि सरोकारवाला निकायहरूसँगसमन्वय गर्ने ।	➢ जेष्ठको १५भित्र	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जिल्ला समन्वय समिति	➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा । ➢ गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू	

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
				➢ स्थानीयतहहरू		
८.	खाद्य सामाग्री तथा कृषि उपजको मौज्दात विवरण एकिन ।	➢ जिल्लामा रहेको खाद्य सामाग्रीहरूको मौज्दात विवरण अध्यावधिक गर्ने ।	➢ बैशाख मसान्तभित्र	➢ स्थानीय तहहरू ➢ कृषि विकास कार्यालय ➢ उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय	➢ उद्योग वाणिज्य संघ	➢ खाद्य तथा वीउ विजनको Stock रहेको हुनेछ ।
		➢ सम्बन्धितनिकायमातहत रहेका सवारी साधन तथा कृषि प्राविधिकहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय ➢ जिल्ला कृषि विकास कार्यालय ➢ स्थानीय तहहरू	➢ उद्योग वाणिज्य संघ	
		➢ सम्भावित क्षति तथा घटनाको सम्बन्धमा स्थानीय संचार माध्यमबाट प्रचारप्रसार गर्ने ।	➢ निरन्तर	➢ सबै स्थानीय तहहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ स्थानीय संचार माध्यमहरू ➢ सरकारी तथा गैरसरकारी संघ/संस्था	
		➢ अन्न र तरकारीको विउविजनकोआवश्यकमात्रमा मौज्दातको व्यवस्था गर्ने ।	➢ विपद्को समयमा	➢ जिल्ला कृषि विकास कार्यालय ➢ स्थानीय तहमातहतका कृषि शाखाहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
९.	पशुपन्छी तथा चौपाया व्यवस्थापन ।	पशु स्वास्थ्य चिकित्सक एवम् प्राविधिक परिचालन गर्ने ।	➢ नियमित	➢ पशुसेवा विज्ञ केन्द्र ➢ स्थानीय तहमातहका पशुसेवा शाखा।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢ पशुपन्छीबाट उत्पन्न हुने रोग नियन्त्रण भएको हुनेछ ।
		➢ पशुपन्छीबाट हुनसक्ने संक्रमण र रोग नियन्त्रणमा समन्वय गरी आवश्यक कार्य गर्ने ।	➢ नियमित	➢ पशुसेवा विज्ञ केन्द्र ➢ स्थानीय तहमातहतका पशुसेवा शाखा	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
		➢ पशुपन्छीमा लाग्ने विभिन्न किसिमका रोगहरूको पहिचान गरी नियन्त्रण तथा रोकथामको व्यवस्था मिलाउने ।	➢ नियमित	➢ पशुसेवा विज्ञ केन्द्र ➢ स्थानीय तहमातहका पशुसेवा शाखा ➢ पशु प्राविधिक	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
		➢ मरेका पशुपन्छीको व्यवस्थापन गर्ने ।	➢ विपद्को समयमा	➢ पशुसेवा विज्ञ केन्द्र ➢ स्थानीय तहअन्तर्गतका पशु सेवा शाखा ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
१०.	विपदबाट बढी प्रभावित हुने	➢ विपद्बाट बढी प्रभावित हुनसक्ने गर्भवती एवम् सुत्केरी महिला, बालकालिका, ज्येष्ठ	➢ जेष्ठ महिनाभित्र	➢ स्थानीय तहहरू	➢ जिल्लास्थित सरकारी निकाय ➢ गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू	➢ विपदबाट प्रभावित बृद्धवृद्धा, महिला,

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
	संवेदनशील समुहकाज्येष्ठ नागरिक, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, महिला,बालबालिका र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको संरक्षण ।	नागरिक,महिला र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क एकीन गरी संरक्षणकोपूर्वतयारी योजना तर्जुमा गर्ने ।			➢ सहयोगी संस्थाहरू ।	बालबालिका, अपाङ्ग भएका व्यक्तिहरूको संरक्षण भएको हुनेछ ।
		➢ विपद्को समयमा हुनसक्ने लौङ्गिक हिंसा रोकथामकोलागि Gender Basic Violence Standrad Operating Procedure in Emergency तयार गर्ने	➢ विपद्को समयमा	➢ स्थानीय तहहरू	➢ जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैर सरकारी संघ/संस्थाहरू	
		➢ विपद्को समयमा सुत्केरी एवम्गर्भवती महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिकार किशोरीको लागि आवश्यक सामाग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	विपद्को समय तथा विपद् अघिपछि निरन्तर	➢ स्थानीय तह रमातहतका सम्बन्धित शाखाहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
		➢ महिलामैत्रीस्थलको गर्ने र आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था गरी भण्डारण गर्ने ।	विपद्को समयमा	➢ स्थानीय तह तथा अन्तर्गतका सम्बन्धित शाखाहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
		➢ अभिभावक गुमाएका तथा गुमाउँन सक्ने, परिवारबाट विछोडिएका बालबालिकालाई संरक्षण तथा तत्काल राहतकालागि आवश्यक पर्ने रकम र अन्य सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने ।	पूर्वतयारी	➢ स्थानीय तहहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जिल्लास्थित सरकारी निकायहरू ➢ गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू	
		➢ राहत सामाग्री वितरण तथा स्वास्थ्य चेकजाँचको व्यवस्था मिलाउने।	विपद्पश्चात	➢ स्थानीय तहहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जिल्लास्थित सरकारी निकायहरू ➢ गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा	
११.	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता	➢ सुरक्षित खानेपानीको व्यवस्थापन गर्ने	नियमित	➢ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	➢ स्थानीय तहहरू ➢ जिल्ला स्तरको WASH CC ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢ सुरक्षित सरसफाईको व्यवस्थापनभएको हुनेछ ।
		➢ आपतकालीन वासस्थान, खानेपानी तथा शौचालय आदिको व्यवस्थापन गर्ने । (पूर्व तयारी)	विपदपश्चात	➢ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	➢ स्थानीय तहहरू ➢ जिल्ला स्तरको WASH CC ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
		➢ खानेपानीको वैकल्पिक स्रोतको पहिचान गर्ने	बैशाख महिना भित्र	➢ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	➢ जिल्ला समन्वय समिति ➢ स्थानीय तहहरू	
		➢ वि़पद् प्रभावितक्षेत्रमा पानी शुद्धिकरणको विधि अवलम्बन गरी बैकल्पिक स्रोतबाट खानेपानीको व्यवस्था मिलाउने ।	विपद्पश्चात	➢ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय ➢ स्थानीय तहहरू	➢ संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
		➢ पूर्वतयारी बैठक बस्ने ।	जेष्ठ पहिलो हप्ता	➢ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	➢ सरसफाइक्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू ➢	
१२.	विपद्ाबाट प्रभावित विद्यालय तथा विद्यार्थी तथा बालबालिकाको व्यवस्थापन ।	➢ विपद्ाबाट प्रभावित हुनसक्ने सम्भावित विद्यालय तथा विद्यार्थीहरूको विवरण एकीन गरी अध्यावधिक गर्ने ।	बैशाखभित्र	➢ शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाईकार्यालय ,	➢ स्थानीय तहहरू	
		➢ विद्यालय शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकहरूलाई पूर्वसूचनाको अभिमुखिकरण तथा प्रकोप व्यवस्थापन र प्राथमिक उपचार सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	विपदपूर्व	➢ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ ➢ स्थानीय तहमातहका शिक्षा शाखा ।	➢ स्थानीय तह ➢ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा।	
		➢ सरोकारवाला शिक्षक तथा अभिभावक शिक्षक संघ,विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूको विवरण अध्यावधिक गर्ने ।	➢ बैशाखभित्र	➢ शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई, कार्यालय ➢ स्थानीय तह, शिक्षा विकास शाखा ।	➢ स्थानीय तह	
जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरूको जिम्मेवारी /भूमिका						
१.	जिल्लास्थित नेपाली सेना	➢ जिल्लास्थित तैनाथ गणकाज्येष्ठ अधिकृतलाई विपद् सम्पर्क व्यक्तितोकी क्रियाशील बनाउने ।	➢ निरन्तर	➢ जिल्लास्थित गण	➢ जिल्ला विपद्ा् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ विपद्पूर्व तयारीका लागि आवश्यक सामाग्रीहरू तथा औजार उपकरणको व्यवस्था मिलाउने ।	➢ पूर्वतयारी	➢ जिल्लास्थित गण र यूनिटहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ विपद्का घटनाबाट हुनसक्ने सम्भावित जोखिम न्यूनीकरणकालागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद्	➢ विपद्पूर्वपश्चात/	➢ जिल्लास्थित गण तथा यूनिटहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यस्थापन समिति ➢ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू	➢

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
		व्यवस्थापन समितिहरूसँगको समन्वयमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको कार्य गर्ने ।				
		➢ खोज तथा उद्दार कार्यकोलागि आवश्यक दक्ष जनशक्ति, स्वास्थ्यकर्मी तथा सामाग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला स्थित गण तथा यूनिटहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यस्थापन समिति	➢
२.	सशस्त्र प्रहरी बलनेपाल आश्रित गुल्म ।	➢ जिल्लास्थित यूनिटहरूमा रहेका विपद् दक्ष जनशक्ति, औजार उपकरण चालु हालतमा राख्ने ।	➢ निरन्तर	➢ जिल्लास्थित गुल्म/यूनिट	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापना समिति	➢
		➢ जिल्लास्थित अन्य सुरक्षा निकायहरू तथा स्थानीय तहहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा पूर्वतयारी र विपद् प्रतिकार्यको कार्य गर्ने ।	➢ विपद्पूर्व रपश्चात	➢ जिल्लास्थित गुल्म/यूनिट	➢ जिल्ला विपद् व्यस्थापन समिति ➢ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू	➢
३.	नेपाल प्रहरी	➢ सम्भावित जोखिम स्थानको पहिचान गरी जनशक्ति, उपकरण तयारी अवस्थामा राख्ने।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला प्रहरी कार्यालय र अन्तर्गतका इकाईहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूको सम्पर्क नं. अध्यावधिक गरी विपद्को समयमा सुचना संकल गरी परिचालित हुने ।	➢ विपद्पूर्व एवम् पश्चात ।	➢ जिल्ला प्रहरी कार्यालय र प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका इकाईहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ विपद्बाट विस्थापित हुनसक्ने विषयलाई मध्यनजर गरी प्रभावितलाई उद्धार गर्न खुला स्थानहरूको पहिचान एवम्अभिलेखिकरण गर्ने । ➢ आफ्नो जनशक्तिको क्षमता पहिचान र विकासमा सहकार्य गरी तयारी अवस्थामा रहने । ➢ हेलीप्याडको लागि संभावित स्थानहरूको पहिचान गरी अभिलेख राख्ने ।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला प्रहरी कार्यालय र प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका इकाईहरू । ➢ स्थानीय तह एवम् वडा समितिहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ मुख्य नदीहरूमा बढ्नसक्ने बाढीको	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला प्रहरी कार्यालय र	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢

सि.न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
		अनुगमन गरीसोको जानकारी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई गराउनेरपूर्वसूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने ।		प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका इकाईहरू ।		
		➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापनका समिति तथा स्थानीय तहस्तरमा उपलब्ध उद्दार सामग्रीसहित तत्काल खटिनजनशक्ति तयारी हालतमा राख्ने ।	➢ निरन्तर	➢ जिल्ला प्रहरी कार्यालय र प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका इकाईहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ विपद्पछिको क्षतिको विवरण संकलन, अभिलेखिकरण र सिफारिस गर्ने ।	➢ विपद्पश्चात शिघ्र	➢ स्थानीय तहहरू समेतको सहयोगमा अन्तर्गतका इकाईहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
४	राष्ट्रिय अनुसन्धान , जिल्ला कार्यालय	➢ सूचना संकलन, राहत तथा क्षेतिपूर्तिमा समन्वय र सहयोग ।	विपद्पूर्व र पश्चात	➢ जिल्लास्थित कार्यालय	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
विपद् प्रतिकार्यमा स्थानीय तह						
१.	विपद् प्रतिकार्यमा स्थानीय तहको पूर्वतयारी, परिचालन भूमिका	➢ आफ्नो स्थानीय तहक्षेत्रभित्र मनसुनजन्य विपद्को जोखिम क्षेत्रहरूको पहिचान गरी पूर्वतयारी एवम् प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने । ➢ स्थानीय तहक्षेत्रभित्र क्रियाशील सरकारी तथा गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू, विकास साझेदार निकायहरूले स्थानीय तहहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा आवश्यक कार्य गर्ने ।	➢ विपद्पूर्व	➢ सबै स्थानीय तह	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापना समिति	➢
		➢ सबै वडातहको घरधुरी तथा जनसांख्यिक तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने ।	➢ निरन्तर	➢ सबै स्थानीय तह	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
		➢ सबै स्थानीय तहक्षेत्रभित्र रहेका सबै खुलाक्षेत्र, आश्रयस्थलको लगत एकीकृत गरी सो क्षेत्र व्यवस्थित गरी तयारी	➢ विपद्पूर्व	➢ सबै स्थानीय तह	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जनस्वास्थ्य कार्यालय	

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
		अवस्थामा राखे।				
		➢ स्थानीय समुदायलाई विपद्प्रति सचेत बनाई विपदसँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न,घटना हुनसाथ प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुन वडा वा समुदायस्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गरी जिम्मेवारी बाँडफाँड गरेर क्रियाशील तुल्याउने। ➢ प्रतिकार्यका लागि आपतकालीन नमुना अभ्यास गर्ने ।	➢ विपदअघि	➢ सबै स्थानीय तह र मातहतका वडाहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
		➢ स्थानीय विपद् कोष स्थापना र कोषको अभिवृद्धि गर्ने । ➢ विपद्को समयमा प्रयोग हुने सरसामान तथा उपकरणहरको व्यवस्था गरी तयारी अवस्थामा राख्ने । ➢ एम्बुलेन्स, बारूयन्त्र लगायतका साधनहरू चालुहालतमाराखे।	➢ निरन्तर	➢ सबै स्थानीय तह	➢ संघ/प्रदेश सरकार ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापना समिति	➢
		➢ स्थानीय तहमा आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रको स्थापना गरी विपदअघि र पछि नियमितरूपमा प्रतिवेदन र अभिलेखीकरण गर्ने । ➢ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका विषयमा भए गरेका असल अभ्याससहितका कार्यहरूको नियमित समीक्षा गर्ने ।	➢ निरन्तर	➢ सबै स्थानीय तह	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ सुरक्षा निकायका स्थानीय युनिटहरूसँगको समन्वय एवम् सहकार्यमा विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरू गर्ने ।	➢ विपद् पछि	➢ सबै स्थानीय तह ➢ स्थानीय सुरक्षा निकायका यूनिटहरू	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ सुरक्षा निकायहरू	➢

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
२.	जनस्वास्थ्य कार्यालय	➢ औषधी तथा औषधिजन्य सामाग्रीहरूको समयमा नै व्यवस्था गरी प्रयाप्त मौज्दात राख्ने । ➢ मनसुनबाट सम्भावित रोग फैलने स्थानहरूको पहिचान र व्यक्तिको निगरानी गर्ने ।	➢ विपद्अघि / निरन्तर	➢ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय ➢ स्थानीय स्वास्थ्य चौकी	➢ सरकारी अस्पताल ➢ सामुदायिक/निजी अस्पताल ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गरी विपदजन्य घटनाबाट प्रभावित र घाइतेको उपचार गर्ने।	➢ विपद्पश्चात	➢ जनस्वास्थ्य कार्यालय ➢ स्थानीय स्वास्थ्य चौकी ➢ स्थानीय तह ➢ स्थानीय तहमातलका स्वास्थ्य शाखा	➢ सरकारी अस्पताल ➢ सामुदायिक/निजी अस्पताल ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ जिल्लाभरको एम्बुलेन्सको लगत संकलन गरी चालुहालतमा राख्ने र विपद्पछि प्रभावकारीरूपमा उद्दारमा परिचालनको व्यवस्था मिलाउने ।	➢ विपद् अघि र पछि	➢ जनस्वास्थ्य स्वास्थ्य कार्यालय ➢ स्थानीय तह	➢ सरकारी अस्पताल ➢ सामुदायिक निजी/अस्पताल ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ संक्रमणजन्य रोगको जोखिमको आङ्कलन,पहिचान, उपचार र संक्रमण नियन्त्रणमा समन्वय एवम् सहकार्य गर्ने ।	➢ निरन्तर	➢ जनस्वास्थ्य कार्यालय ➢ स्थानीय तह मातहका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरू ।	➢ सरकारी अस्पताल ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय	➢
		➢ जोखिमयुक्त स्थानमा स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गर्ने ।	➢ निरन्तर	➢ जनस्वास्थ्य कार्यालय । ➢ स्थानीय तह अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापना समिति ➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय	➢
संचार तथा विद्युत आपूर्ति संवद्ध निकाय र भूमिका						
१.	नेपाल टेलिकम जिल्ला कार्यालय	➢ विपदमा टेलिफोन सेवाहरू सूचारू राख्ने ➢ नियमित मर्मत संभार गर्ने	➢ निरन्तर	➢ नेपाल टेलिकम जिल्ला कार्यालय	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ टेलिफोन टावर,फाइबर इन्टरनेट आदिको सूरक्षा र नियमित संचालन	विपद्पूर्वर पश्चात	➢ नेपाल टेलिकम जिल्ला कार्यालय	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
२.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	➢ विपद्को समयमा नियमित विद्युत प्रवाहको व्यवस्था मिलाउने ।	➢ विपद्पूर्वपश्चात	➢ नेपाल विद्युत प्राधिकण जिल्ला कार्यालय र अन्तर्गत वितरण	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

सि .न.	मुख्य कार्य	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने समयसीमा	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	उपलब्धी
		➢ नियमित मर्मत संभार गरी उपकरण तयारी हालतमा राख्ने ।		केन्द्रहरू ।		
		➢ विद्युत लाइनको नियमित मर्मत सम्भारगरी विद्युतको कारण हुनसक्ने सम्भावित जोखिमकोन्युनीकरण गर्ने ।	➢ निरन्तर	➢ नेपाल विद्युत प्राधिकरण जिल्ला वितरण केन्द्र एवम् मातहतका वितरण केन्द्रहरू ।	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ➢ स्थानीय तहहरू	➢
जिल्लास्थित गैरसरकारी संघसंस्थाहरूको भूमिका						
१.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा	➢ राहत आपूर्ति तथा वितरणमा समन्वय गर्ने । ➢ आश्रयस्थल रहेका स्थानीय तहहरूमा अभिमुखिकरण गर्ने । ➢ जिल्लास्थित उपशाखाहरूलाई तयारी अवस्थमा राख्ने । ➢ मातहत रहेका एम्बुलेन्सहरूलाई चालुहालमाराख्ने।	➢ निरन्तर	➢ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा ➢ रेडक्रस उपशाखाहरू ।	➢ स्थानीय तह	➢
२.	गैरसरकारी तथा सामुदायिक संघसंस्था ।	➢ खोज उद्दार र राहतमा स्वयसेवक र सामाजिक परिचालनमा सहयोग गर्ने।	➢ विपद्पश्चात	➢ गैरसरकारी संस्था महासंघ जिल्ला शाखा ➢ गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू	➢ स्थानीय तह ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢
		➢ विपद्जन्य घटनाका प्रभावितहरूलाई राहत तथा पुनस्थापनामा सहयोग गर्ने।	➢ निरन्तर	➢ गैरसरकारी संस्था महासंघ जिल्ला शाखा ➢ गैरसरकारी संघ/संस्थाहरू	➢ स्थानीय तह ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	➢

७.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यान्वयन योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनकानिमित्ततल तालिकामा कार्यान्वयन योजना प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ४८ कार्यान्वयन योजना

क्र.स.	क्रियाकलाप	समयावधि	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत
१.	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक/परिमार्जन गर्ने ।	जेष्ठ/असार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, अन्य सरोकारवाला निकायहरू ।	आवश्यकतानुसार
२.	जोखिम नक्साङ्कन तथा क्षतिको सर्वेक्षण गर्ने गराउने।	निरन्तर	स्थानीय तहहरू।	स्थानीय तह, स्थानीय तहहरूमा कार्यरत गैरसरकारी संघसंस्था ।	आवश्यकतानुसार
३.	सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	निरन्तर	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति।	स्थानीय तह, स्थानीय तहमा कार्यरत गैरसरकारी संघसंस्था ।	आवश्यकतानुसार
४.	सामग्री खरिद गर्ने ।	निरन्तर	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति।	स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, स्थानीय तहमा कार्यरत गैरसरकारी संघसंस्था।	आवश्यकतानुसार
५.	जनशक्ति विकासकालागि आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।	आवसश्कता अनुसार	जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समिति।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, स्थानीय तहहरूमा क्रियाशील गैरसरकारी संघसंस्था ।	आवश्यकतानुसार
६.	पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना गर्ने ।	बैसाख,जेष्ठ	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, स्थानीय तह , नेपाल रेडक्रस, स्थानीय तहहरूमा क्रियाशील गैरसरकारी संघसंस्था ।	आवश्यकतानुसार
७.	विपद् उद्धार सामग्री संकलन/वितरण गर्ने ।	बैसाख,जेष्ठ	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति।	स्थानीय तह, सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय तहहरूमा क्रियाशील गैरसरकारी संघसंस्था ।	आवश्यकतानुसार
८.	उद्धार कार्य गर्ने ।	आवश्यकतानुसार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्लास्थितसुरक्षा निकायहरू	स्थानीय तहहरू रगैरसरकारी संघसंस्था ।	आवश्यकतानुसार

क्र.स.	क्रियाकलाप	समयावधि	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत
९.	राहत वितरण गर्ने ।	आवश्यकतानुसार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति. जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा र उपशाखाहरू ।	स्थानीय तहहरू ।	आवश्यकतानुसार
१०.	महामारीजन्य रोगहरूको प्रतिकार्यको कार्य गर्ने ।	आवश्यककतानुसार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जनस्वास्थ्य कार्यालय स्वास्थ्य संस्थाहरू जिल्लास्थित सबै सुरक्षा निकाय, नपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा।	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहहरू	आवश्यकतानुसार
११.	पुनर्स्थापनाका सेवा उपलव्ध गराउने ।	आवश्यकतानुसार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा र उपशाखाहरू ।	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहहरू।	आवश्यकतानुसार
१२.	पुनर्निर्माण कार्यको व्यवस्था मिलाउने ।	आवश्यकतानुसार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्लाका सवै सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ।	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहहरू ।	आवश्यकतानुसार
१३.	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	आवश्यकतानुसार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय तहहरू।	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तहहरू ।	आवश्यकतानुसार

७.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई

यस योजनाले निर्धारण गरेको गतिबिधिहरू र कार्यहरूको प्रभावकारी कार्यान्यवनकालागि सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समिति र विषयगतक्षेत्रका अगुवा निकयाहरूबाट योजना कार्यान्यनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कनका लागि सयन्त्र स्थापना गरी पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका गतिविधिहरूको मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

अनुगमन र मूल्याङ्कनको आधारमा विपद् तयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवधिकरूपम पुनरावलोकन गरी अध्यावधिक गरिनेछ । अनुगमन र मुल्याङ्कन संयन्त्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तोकेबमोजिम रहनेछ ।

तालिका नं अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सूचक

क्र. स.	सूचक	ईकाई	आधार रेखा २०८०/८१	२०८१/८२	लक्ष्य २०८२/८३	कैफियत
१	**विपद् पूर्वतयारी**					
१.१	**स्थानीय तहको विपद ब्यबस्थापन तथा संचालन कार्यविधि**	स्थानीय तह संख्या	७	७	८	
१.२	स्थानीय तहको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	स्थानीय तह संख्या	-		८	
१.३	स्थानीय तहबाट विपद् व्यवस्थापन कोषमा रकमको व्यवस्था	स्थानीय तह संख्या	८	८	निरन्तरता	
१.४	स्थानीय तहबाट विपद् व्यवस्थापनका विषयमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन	स्थानीय तह संख्या				स्थानीय तहसँग समन्वय गर्नुपर्ने ।
१.५	विपद् व्यवस्थापनमा आवश्यक पर्ने सामग्रीहरूको व्यवस्थापन	स्थानीय तह संख्या	८	८	थप गर्ने	
१.६	विपद व्यबस्थापनको विषयमा समुदायस्तरमा खोजताथा उद्धारका विषयमा क्षमता विकासको संचालनगर्ने र तालिमप्राप्त जनशक्तिको विवरण अध्यावधिक गर्ने।	वडा	०	६४		
१.७	आश्रयस्थलहरूको पहिचान	वडा संख्या	६४	६४		निरन्तरता
१.८	उद्धारका निमित्त हेलीप्याडको तयारी	वडा संख्या				
२	**प्रतिकार्य**					
२.१	जिल्ला/गाउँपालिका/नगरपालिकास्तरमा विपद्बाट हुने मृत्युदर उलेख्यमात्रामा कम गर्ने ।	जना		उलेख्यमात्रमा घटाउने		
२.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको बार्षिक औसत संख्या	जना	१४	उलेख्यमात्रमा घटाउने		
२.३	विपदवाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने	परिवार		उलेख्यमात्रमा		

क्र. स.	सूचक	ईकाई	आधार रेखा २०८०/८१	२०८१/८२	लक्ष्य २०८२/८३	कैफियत
	परिवारहरूको बार्षिक औसत संख्या	संख्या		घटाउने		
२.४	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुनेव्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या	संख्या	५८	उलेख्यमात्रमा घटाउने	उलेख्यमात्रमा घटाउने	
२.५	विपदबाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औषत संख्या	परिवार संख्या		उलेख्यमात्रमा घटाउने	उलेख्यमात्रमा घटाउने	
३	**पुनर्स्थापना तथा तत्कालीन पुनर्लाभ**					
	अस्थायी आवास निर्माणकालागि पहिलो किस्ता प्राप्त गर्ने घरधुरी संख्या	घरधुरी		१५३	१५३	तत्कालीन परिस्थितिको आङ्कलनको आधारमा तीनवटै सरकारको समन्वयको आधारमा गरिने ।

स्रोत: प्राप्त तथ्याङ्कहरूको विश्लेषणको आधारमा

७.४ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

विपद् तथा प्रकोप प्रभावहरूमा प्रतिकार्य संचालन गर्ने क्रममा सम्बद्धविषयगत संघ संस्था एवम् समिति सदस्यहरूले हासिल गरेको सिकाई, पृष्ठपोषणलाईमनन गरी प्रत्येक वर्षको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना छलफल चरणमा अघिल्लो वर्ष वा हालसालैको अनुभवबाट सिकेको विषयहरूलाईसमाविष्ट गरी निर्धारित ढाँचामा योजना तर्जुमा गरिनेछ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी पहिल्याउँदै सिकेका कुराहरूको नियमितअनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ। आवश्यकतानुसार, जिल्ला स्थानीय तहस्तरीयतथा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय समुदायका सदस्यहरू सम्मिलितसंयुक्त समितिमार्फत नियमितरूपमा अनुगमन र मूल्याङ्कन गरिनेछन् ।अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तत् तत् निकायहरूबाट समेत गरिनेछ ।

७.५ क्षमता विकास

रामेछाप जिल्लामा हुनसक्ने विपद्को परिस्थितिसँग प्रतिकार्य गर्नसक्नेस्तरको संस्थागत क्षमता तथा दक्ष जनशक्ति तयार पार्नुपर्ने आवश्यकतारहेको छ। सोहिबमोजिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलगायत सरोकारवालाहरूको सम्बन्धित क्षेत्रहरूको दक्षता अभिबृद्धिका साथै दक्ष जनशक्ति विकासका बिभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।संस्थागत क्षमताको उपयोग र दक्ष जनशक्तिको परिचालनबाट विपद्पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको क्षेत्रमा प्रभावकारी कार्य गरिनेछ ।

जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली(Disaster Management Information System-DIMS)लाई सुदृढीकरण गरी स्थानीय तहमा स्थापना भएका र हुने स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई सवलीकरण गरिनेछ । सोकोलागि नेपाल रेडक्रस सोसाईटी रामेछापबाट प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा(Initial Rapid Assessment-IRA) कार्य गर्नतथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह, जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीलगायत अन्य संघ संस्थाहरूवाट विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका विषयमा जिल्ला तथा स्थानीय तहस्तरमा कृत्रिम अभ्यास (DPR Simulation),QRT/RRT)जस्ता क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।सम्बन्धित स्थानीय तहहरूले आफ्नो क्षेत्रभित्र क्षमता विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालयर राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका साथैवागमती प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय र अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्नेछ ।

७.६ विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण

यस योजना कार्यान्वयनको प्रभावकारीता पहिचानका सबै सरोकारवालाहरूको अनुभव र सिकाइहरूसहित पृष्टपोषण लिई योजनालाई समयसापेक्षरूपमा अध्यावधिक गरिनेछ । यस कार्यबाट समय सापेक्षरूपमा व्यावसायिक तबरवाट योजना कार्यान्वयन हुने अवस्थाको सिर्जना हुनेछ ।

अनूसूचीहरू

अनुसूची-१. जिल्लास्थित सरकारी कार्यालय तथा कार्यालय प्रमुखको सम्पर्क नम्बरः-

सि . नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुख नाम दर्जा र सम्पर्क			इमेल ठेगाना	कार्यालयको सम्पर्क नं.
१.	रामेछाप जिल्ला अदालत	श्री राजेन्द्र नेपाल	न्यायाधीस		info.dcramechhap@gmail.com	०४८-५४००७७/३७
२.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री श्याक कृष्ण थापा	प्र.जि.अ.	९८५४०५७७७७	daoramechhap@gmail.com	०४८-५४०१३३/३७०
३.	जिल्ला समन्वय समिति	श्री हरिकृष्ण फुयाल	जि.स.अ.	९८५४०४०१०७	ddcramechhap@gmail.com	०४८-५४०११४
४.	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	श्री हिमलाल शर्मा भण्डारी	प्र.को.नि.	९८५४०४३८८८	ramechhapdtco@gmail.com	०४८-५४०११५
५.	मन्थली नगरपालिका	श्री देवर्षि सापकोटा	प्र.प्र.अ.	९८५४०४८१११	info@manthalimun.gov.np	०४८-५४०११२
६.	रामेछाप नगरपालिका	श्री भोला प्रसाद चापागाईं	प्र.प्र.अ.	९८५४०४९१११	ramechhapmun@gmail.com info@ramechhapmun.gov.np ito.ramechhapmun@gmail.com	०४८-४०००१२
७.	मालपोत कार्यालय	श्री सुमा श्रेष्ठ	मालपोत अधिकृत	९८५४०४३०७३	ramechhap@dolma.gov.np	०४८-५४००७३
८.	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	श्री लोक बहादुर कटवाल	जिल्लान्यायधिवक्ता	९८५४०४०४३४	attorneyrc47@gmail.com	०४८-५४००३४
९.	खड्गदल गण	श्री प्रमोद पौड्याल	प्रमुख सेनानी	९८४१५६२६०५	bn-nayagorakha@nepalarmy.mil.np	०४८-४०००१०/०९
१०.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	श्री भोला कुमार भट्ट	प्र.ना.उ.	९८५४०५५५५५	dporamechhap@nepalpolice.gov.np	०४८-५४०१००/०९९
११.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	श्री लक्ष्मण खड्का	स.प्र.ना.उ.	९८५१२७११४२	apframechhap1@gmail.com	०४८-५४०४७८
१२.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	श्री निर्मल पौडेल	प्र.अ.अ.	९८५४०५५५५६	nidoramechhap@gmail.com	०४८-५४००७८
१३.	सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	श्री सुमन सालिके	आयोजना प्रमुख	९८५४०४०५१८ ९८५१२४००३३	pudbc.ramechhap@gmail.com	०४८-५४०५१२
१४.	कृषि विकास कार्यालय	श्री डम्बर नारायण दहाल	कार्यालय प्रमुख	९८४४६६९२४६	akc.ramechhap2075@gmail.com	०४८-५४००६३/३०८
१५.	पूर्वाधार विकास कार्यालय	श्री ज्यान्द्र प्रसाद पुन	नि.कार्यालय प्रमुख	९८५४०४०३७५	ido.ramechhap@gmail.com	०४८-५४०७११/१२
१६.	जलश्रोत तथा सिंचाई डिभिजन कार्यालय	श्री गोविन्द प्रसाद भूर्तेल	डिभिजन प्रमुख	९८५४०४३१६०	wriddramechhap@bagamati.gov.np	०४८-५४०११८
१७.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन नं. ४	श्री नविन अधिकारी	डिभिजन प्रमुख	९८५४०४०२५३	wssdramechhap@bagamati.gov.np	०४८-५४०११०
१८.	संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	श्री हेराकाजी महर्जन	प्रमुख	९८५४०४०२८५	fwssmpramechhap@gmail.com	०४८-५४०२८५
१९.	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण	श्री थिरलाल गैह्रे	नि.ब.कृ.अ.	९८४५६२०७०२	pmamp.piu.ramechhap@gmail.com	०४८-५४०५६२

सि . नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुख नाम	दर्जा र सम्पर्क		इमेल ठेगाना	कार्यालयको सम्पर्क नं.
	परियोजना					
२०.	डिभिजन वन कार्यालय	श्री उमा शंकर प्रसाद जैसवाल	डिभिजन वन अधिकृत	९८५४०४००६८	dforamechhapp3@gmail.com	०४८-४०००६८
२१.	जनस्वास्थ्य कार्यालय	श्री विभु कुमार झा	कार्यालय प्रमुख	९८५४०४४३५५	dhoramechhap21@gmail.com	०४८-४०००७२
२२.	जिल्ला अस्पताल	डा.अमित कुमार शाह	मे.सु.	९८५४०२३११४	dhramechhap@gmail.com	०४८-४००११४
२३.	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	श्री नारायण लामिछाने	निर्वाचन अधिकारी	९८५४०४०१४६	deo.ramechhap@election.gov.np	०४८-५४०१४६
२४.	नापी कार्यालय	श्री देव कुमार बस्नेत	नाप अधिकृत	९८५४०४०४४३	ramechhap@dos.gov.np	०४८-५४००७४
२५.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	श्री नेत्र प्रसाद गजुरेल	इकाई प्रमुख	९८४४४४१५४४	edcu.ramechhap76@gmail.com	०४८-५४०१३४
२६.	जिल्ला हुलाक कार्यालय	श्री बैकुण्ठ लामिछाने	नि.हुलाक अधिकृत	९८५४०२२०२७ ९७४१०५८९९७	ramechhaphulak@gmail.com	०४८-५४००३५ ०४८-५४०५०४
२७.	कारागार कार्यालय	श्री रूपलाल तामाङ	जेलर	९८५४०७१७७७	djoramechhap@gmail.com	०४८-४०००३९
२८.	इलाका प्रशासन कार्यालय कार्यालय लाप्चने	श्री भीमराज बस्नेत	प्र.अ.	९८५४०४३१३३		
२९.	करदाता सेवा कार्यालय मन्थली	श्री कृष्ण प्रसाद आचार्य	कर अधिकृत	९८६६२९१८६६	tso_manthali@ird.gov.np	०४८-५४००९५ ०४८५९००९५
३०.	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय	डा. पुनम नेपाल	आयुर्वेद चिकित्सक	९८५४०२१३६९	p3mosd.dahcramechhap@gmail.com	
३१.	उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय	श्री खेमराज घिमिरे	उद्योग अधिकृत	९८५४०५५४५५	csidb.ramechhap@gmail.com	०४८-५४००३६
३२.	भू तथा जलधार व्यवस्थापन कार्यालय	श्री सुरेश दहाल	कार्यालय प्रमुख	९८४८८०३३८८		
३३.	उमाकुण्ड गाउँपालिका	श्री अभिजित सुनुवार	प्र.प्र.अ.	९८५४०४३२४०	ito.umakundamun@gmail.com	
३४.	खाँडादेवी गाउँपालिका	श्री शिरिष उपाध्याय	प्र.प्र.अ	९८५४०४३७४० ९८४११९६८९४	ito.khandadevimun@gmail.com	
३५.	गोकुलगंगा गाउँपालिका	श्री दिनेश भट्टराई	प्र.प्र.अ	९८५४०४३६४०	ito.gokulgangamun@gmail.com	
३६.	दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका	श्री नरेन्द्र महत्तो	नि.प्र.प्र.अ	९८५४०६६६००	ito.dorambamun@gmail.com	
३७.	लिखु तामाकोशी गापा	श्री रामसिंह डडाल	प्र.प्र.अ	९८४१२४३४७८	ito.likhuramechhapmun@gmail.com	
३८.	सुनापति गाउँपालिका	श्री सुरेश श्रेष्ठ	प्र.प्र.अ.	९८५४०४३८४०	ito.sunapatimun@gmail.com	
३९.	नेपाल विद्युत प्रधिकरण	श्री दिपेन्द्र	कार्यालय	९८५१२७३७१९	ramechhap@nea.org.np	०४८-५४००५१

सि . नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुख नाम दर्जा र सम्पर्क			इमेल ठेगाना	कार्यालयको सम्पर्क नं.
		बुढाथोकी	प्रमुख			
४०.	नेपाल टेलीकम	श्री विष्णु प्रसाद भण्डारी	कार्यालय प्रमुख	९८५१११३२६६		०४८-५४००००५/०२
४१.	नागरिक उड्डयान प्रधिकरण	श्री हिरण शाह	कार्यालय प्रमुख	९८५४०४३१८७	ramechhap_cao@caanepal.gov.np	०४८-५४०००८७
४२.	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक	श्री मिन बहादुर भुजेल	प्रबन्धक	९८५४०४००५६	manthali@rbb.com.np	०४८-५४००५५
४३.	कृषि विकास बैंक	श्री लुक्षेराम प्रजापति	प्रबन्धक	९८५४०४३३००	ramechhap.branch@adbl.gov.np	०४८-५४००३०/४८७
४४.	हवाइ इन्धन रिफिलिङ्ग स्टेशन	श्री निरन मङ्गराती	कार्यालय प्रमुख	९८४९४३०२१८	manthali@noc.org.np	०४८-५४०४४८
४५.	स्वास्थ्य बीमा बोर्ड	श्री अनिल चन्द्र जोशी	कार्यालय प्रमुख	९८५४०४३७०८	ramechhap@hib.gov.np	०४८-५४०६८१
४६.	खेलकुद विकास समिति	श्री विष्णु कुमार श्रेष्ठ	कार्यालय प्रमुख	९८४९८९७३७३	ramechhapdsdc@gmail.com	०४८-५४००२७
४७.	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन सिन्धुली	श्री प्रमोद चन्द्र पौडेल	कार्यालय प्रमुख	९८५४०४३९८३	stqcdo.sindhuli@gmail.com	०४७-५२१४१३
४८.	डिभिजन सडक कार्यालय खुर्कोट सिन्धुली	श्री पारषमणि हमाल	कार्यालय प्रमुख	९८४१६५७४७७	drokhtdor@gmail.com	
४९.	भेटेनरी अस्पताल सिन्धुली	श्री गौरीमान श्रेष्ठ		९८५४०४१७८५	vhalsecsindhuli@gmail.com	०४७-५२०१८५
५०.	यातायात कार्यालय खुर्कोट	श्री उद्धव बहादुर पुलामी		९८६०००२८१०	tmo.khurkot@gmail.com	
५१.	रामेछाप बहुप्राविधिक शिक्षालय	श्री मनोज कुमार शरण	कार्यालय प्रमुख	९८५४०४३५९२	ramechhappim@gmail.com	
५२.	पुष्पलाल (मध्यपहाडी) लोकमार्ग सित्खा कार्यालय	श्री विदुर पोखरेल	कार्यालय प्रमुख	९८५१३१००२९		
५३.	गौरीशंकर संरक्षणक्षेत्र आयोजना	श्री तुलसी प्रसाद दहाल	आयोजना प्रमुख	९८५४०४५१४३	gcapdolakha@gmail.com	
५४.	सेलेघाट रामेछाप साघुटार सडक आयोजना	श्री इश्वर कार्की	आयोजना प्रमुख	९८५४०४५१७५	ridpltj@gmail.com	

अनुसूची-२. रामेछाप जिल्लाबाट संघीय सांसद तथा प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने सभासदहरूकोविवरणः-

सि.नं.	प्रतिनिधि/प्रदेश सभा	नाम थर	पाटी	सम्पर्क नं.
१.	प्रतिनिधि सभा	माननीय श्री पुर्णबहादुर तामाङ	नेपाली काग्रेस	९८५११४५६३०
२.	प्रदेश सभा	माननीय श्री तारानारायण श्रेष्ठ	नेकपा माओवादी	९८४४४१२५१५
३.	प्रदेश सभा	माननीय श्री युवराज चौलागाई	नेकपा माओवादी	९८५११०१८१४
४.	प्रदेश सभा	माननीय श्री आनन्द श्रेष्ठ	नेकपा एमाले	९८५१०१२३००

५.	प्रदेश सभा	माननीय माया कार्की	नेकपा एमाले	९८५४०४०७३१
६.	प्रदेश सभा	माननीय लक्ष्मी घिमिरे	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	९८५११९८९९९

अनुसूची-३. जिल्ला समन्वय समिति, रामेछापका पदाधिकारी एवं सदस्यहरूको सम्पर्क नम्बरहरू:-

सि.नं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	प्रमुख	श्री चिना खड्का कार्की	उमाकुण्ड गाउँपालिका-२	९८५१०९०५१९
२	उपप्रमुख	श्री प्रेमसागर थापा	सुनापति गाउँपालिका-४	९८५४०८०९८२

अनुसूची-४. रामेछाप जिल्लास्थित स्थानीय तहका प्रमुख तथा उपप्रमुखहरूको विवरण:-

क्र.स.	न.पा./गा.पा.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१	मन्थलीनगरपालिका	प्रमुख	लव श्रेष्ठ	९८५१०४९३६९
		उपप्रमुख	ईश्वरी बस्नेत	९८४४२४७८८२
२	रामेछाप नगरपालिका	प्रमुख	लवश्री न्यौपाने	९८५११५७२४४
		उपप्रमुख	बालकुमारी कार्कीथापा	९८४४१४८१२४
३	उमाकुण्डगाउँपालिका	अध्यक्ष	शेरबहादुर सुनुवार	९८५४०४३२३८
		उपाध्यक्ष	सावित्री सुनुवार	९८५४०४३२३७
४	खाँडादेवी गाउँपालिका	अध्यक्ष	ज्ञान कुमार श्रेष्ठ	९८५१०००७४४
		उपाध्यक्ष	रमा घिसिङ्ग	९८४४२३२३८३
५	गोकुलगंगा गाउँपालिका	अध्यक्ष	काजीबहादुर खड्का	९८४००७३३५२
		उपाध्यक्ष	उषादेवी कार्की	९८४११३६९२१
६	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	अध्यक्ष	केशव महत	९८५४०४०९३२
		उपाध्यक्ष	दिपापाखिन	९८४९२५२११३
७	दोरम्बा शैलुङगाउँपालिका	अध्यक्ष	मैनकुमार मोक्तान	९८६०८३९८६६
		उपाध्यक्ष	खमलाथापा मगर	९८४४३८७१०१
८	सुनापति गाउँपालिका	अध्यक्ष	ठूलो कान्छा तमाङ	९८५१०७५८०८
		उपाध्यक्ष	गिता विष्ट(चौलागाई)	९८५४०४३५२७

अनुसूची-५. स्थानीयतहका वडा अध्यक्षहरूको सम्पर्क नम्बरसहितको विवरण:-

क्र.स.	स्थानीयतह	वडा अध्यक्ष नाम थर	वडा नं.	मोबाइल नम्बर
१.	मन्थलीनगरपालिका	होमप्रसादपौडेल	१	९८४४०४४२२२
		सुरेन्द्रबहादुर कार्की	२	९८४१६४४०७९
		कृष्णगोपाल थापा	३	९८४४२४७९७९
		राजन घिमिरे	४	९८५४०४०१३०
		रविनकार्की	५	९८४३०९३१९२
		अशोक कुमार तामाङ	६	९८५१०४२९५५
		भुवन हरिप्रसाई	७	९८४४०९९७६
		गोपालश्रेष्ठ	८	९८५४०४०४६६
		गोकर्ण राजआरण	९	९८४४४१०९६
		गोपीलाल तामाङ	१०	९८५११७०९४१
		भिम बहादुर थापामगर	११	९८४०१९९५९५
		खिलेन्द्रबहादुर खत्री	१२	९८४१५६४६२३
		नवराज थापामगर	१३	९८४९९३८६९०
		मोति लालतमाङ	१४	९८४०२६२०३०
२.	रामेछाप नगरपालिका	रेख बहादुरखत्री	१	९८५११४६९६४
		निर बहादुरश्रेष्ठ	२	९८४३६६५३३४
		दल बहादुरप्रधान	३	९८६१८३८०८३
		कृपा थापामगर	४	९८५४०४०८४५
		हरिश्चन्द्रश्रेष्ठ	५	९८४४३२६२७४
		राजेशतामाङ	६	९८५१२७७४४९
		समिर कार्की	७	९८४४०६६०११
		सन्तोषकुमार तामाङ	८	९८४११४१११२

क्र.स.	स्थानीयतह	वडा अध्यक्ष नाम थर	वडा नं.	मोबाइल नम्बर
		चन्द्रबहादुर श्रेष्ठ	९	९८४४३१५५७९
३.	उमाकुण्ड गाउँपालिका	ङावातिण्डु शेर्पा	१	९८६१६६२२३०
		खम्ब ध्वजबस्नेत	२	९८५४०४०५६८
		गुण कुमारथापा	३	९८४०५५१८५७
		मान बहादुरसुनुवार	४	९८४४४२६६७
		कुल बहादुरबस्नेत	५	९८१३२०१०२४
		भरतराजखड्का	६	९८६०४४९१०७
		रूद्रमणिनेवार	७	९८५४०४३३६३
४.	खाँडादेवी गाउँपालिका	राम कुमारश्रेष्ठ	१	९८५१०३९९१३
		केशव कुमारप्रधान	२	९८५१११०४५१
		पुस्करकुमार कार्की	३	९८६१३७७२७५
		कृष्णप्रसाद पौडेल	४	९८४४०४३२२१
		मनोज पौडेल	५	९८४१२५६६५७
		नारायणकार्की	६	९८५४०४३०३५
		सिरे तामाङ	७	९८४३०४५०८६
		जङ्ग लालतमाङ	८	९८४४४१२२४४
		अकल बहादुरभण्डारी	९	९८४४०१००४६
५.	गोकुलगङ्गागाउँपालिका	छत्रबहादुर बस्नेत	१	९८५१२४२०९२
		सुन्दरकुमार कार्की	२	९८४९२८७१८०
		नर बिक्रमकार्की	३	९८४०१९९६७२
		का.व.नवराज खड्का	४	९८४१५६४५४७
		दिपककार्की	५	९८५४०४०५२०
		चन्द्रबहादुर सुनुवार	६	९८५१०५५८८३
६.	दोरम्बाशैलुङ्ग गाउँपालिका	प्रेमकुमार लामा	१	९८४४३८७८५४
		मेचमान योन्जन	२	९७४२४६६१०१
		सन्तलाल थापामगर	३	९८६९६३८०३५
		श्यामलाल घिसिङ्ग	४	९८४१०४०३६०
		गंगाबहादुर तामाङ्ग	५	९८५११२१५२५
		टिकाप्रसाद गौतम	६	९८६०१६१०५८
		प्रविनकुमार मोक्तान	७	९८४३५७८४६५
७.	लिखुतामाकोशी गाउँपालिका	प्रदिपकुमार तामाङ	१	९८५११४१४९२
		सन्तोसपौडेल	२	९८५१०७३३९८
		गोपालराजतामाङ्ग	३	९८४४४४१९९९
		दिपकपुलामी मगर	४	९८६०६०६२०८
		रोम बहादुरतामाङ	५	९८४४२५७६२०
		शिव प्रसादन्यौपाने	६	९८५१०९५५५६
		कैलासकुमार दर्लामी	७	९८५१२१६२२२
८.	सुनापतीगाउँपालिका	ध्रुवप्रसाद चौलागाई	१	९८६९२१९४७७
		पदम बहादुरथापा	२	९६१११२५०७३
		कुल बहादुरथिङ	३	९८४९१७२४६५
		डण्डुपलामा	४	९८१८५५८४४५
		चित्रबहादुर मानन्धर	५	९८४४३९३५९७

स्रोत: स्थानीय तहहरू

अनुसूची-६.जिल्ला विपद् सम्पर्क व्यक्ति (फोकल पर्सन) तथा आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

सि.नं.	निकाय	सम्पर्क व्यक्ति नाम	सम्पर्क नं .	इमेल ठेगाना
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय रामेछाप	चुडामणि अर्याल (प्रशासकीय अधिकृत,	९८४१५६०९९०	daoramechhap@gmail.com

		विपद् फोकल पर्सन)		
२.	जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC)	गोविन्द बुढाथोकी स.प्र.स.ह.	९७६५०३७८८८ ०४८-५४००८८	deocramechhap@gmail.com
३.		गीता महत्तो	९८४५६२२४१३	

अनुसूची-७.स्थानीय तहका विपद् फोकल पर्सन/(LEOC) का सम्पर्क व्यक्तिको विवरण:

सि.नं.	स्थानीय तह	फोकल पर्सनको नाम	सम्पर्क नं .	इमेल ठेगाना
१	मन्थली नगरपालिका	होम बहादुर खड्का	९८५४०४३९१३ ९८४४१९९४७५	homkhadka913@gmail.com
२	रामेछाप नगरपालिका	विक्रम हायु	९८६५०८४७७१	
३	उमाकुण्ड गाउँपालिका	निरोज बराल	९८५१३२६८४५	umakundajinsi@gmail.com
४	गोकुलगंगा गाउँपालिका	चेत बहादुर भन्ने बाबुराम घिमिरे	९८४९९९०७५९	Babuchet22@gmail.com
५	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	भुम बहादुर बुढाथोकी	९८४४३०२२३०	bhumbudhathoki89@gmail.com
६	खाँडादेवी गाउँपालिका	ओम प्रकाश श्रेष्ठ	९८४४१४२०७५	omprakashshrestha970@gmail.com
७	दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका	सुरेश सिंह धामी	९८५१२५५३४२	sureshd420a@gmail.com
८	सुनापति गाउँपालिका	कर्ण बहादुर विश्वकर्मा	९८४४२८१७६१	kbtilpumg@gmail.com

अनुसूची-८. जनस्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला अस्पताल/स्थानीय तहका स्वास्थ्य संयोजकहरूको सम्पर्क नम्बरः-

सि.नं.	कार्यालय	संयोजकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	स्वास्थ्य कार्यालय	श्री जितेन्द्र शाह	९८५४४०४४३५५
२	जिल्ला अस्पताल	श्री डा.गगन अधिकारी	९८५४०२३११४
३	मन्थली नगरपालिक	श्री केशव फुयाल	९८५४०४०३४७
४	रामेछाप नगरपालिका	श्री विष्णु कार्की	९८५४०४३४०१
५	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	श्री किशोरी प्रसाद साह	९८४४२३२३९२
६	सुनापति गाउँपालिका	श्री माधव प्रधान	९८५४०४००८५/९८४९३४५६४६
७	उमाकुण्ड गाउँपालिका	श्री अभिजित सुनुवार	९८४९८९०९३७
८	गोकुलगंगा गाउँपालिका	श्री जागीर राय	९८४९८५०३१५
९	दोरम्बा शैलुङ गाउँपालिका	श्री नरेश कुमार महत्तो	९८४४०७६४१७
१०	खाँडादेवी गापा	श्री ओम प्रकाश श्रेष्ठ	९८४४१४२०७५

अनुसूची-.९ भिन्न संघ संस्थाहरू

सि.नं.	कार्यालय	अध्यक्षसभापति/	सम्पर्क नम्बर
१.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	शिवकुमार कार्की	९८४४२३४३४३
२.	पत्रकार महासंघ	बद्री नयाँघरे	९७४४०००२९२
३.	गैर सरकारी महासंघ	रत्न कडेल	९८५४०४०२८७
४.	रामेछाप उद्योग बाणिज्य संघ	नविन कुमार थापा मगर	९८५४०४००४४
५.	नागरिक समाज	रामचन्द्र वियोगी	९७४४०००१२२

अनुसूची-१०. संचार माध्यम, संचारकर्मी तथा प्रतिनिधिहरू

क्र.सं.	रेडियोको नाम	प्रमुखको नाम	ठेगाना	कार्यालयको फोन	मोबाइल नं
१	हजुरको रेडियो	दिपक घिमिरे	रामेछाप	०४८४०००२७	९८५१०००५५६
२	रेडियो तिफदी	तुल्सीदेवी श्रेष्ठ	मन्थली	०४८५४०१३२	९८५४०४०२०७
३	रेडियो तिनलाल	नवराज विश्वकर्मा	मन्थली	०४८५४०१२५	९८४०६८४९५५
४	रेडियो रामेछाप	सौजन्य प्रसाद सत्याल	मन्थली	०४८५४००४९	९८५४०४०४१४
५	रेडियो झंकार	युवराज श्रेष्ठ	मन्थली	०४८५४०३२६	९८५१०६४३१२
६	रेडियो इनर्जी	युनिक विफा घिसिङ	मन्थली	०४८५९००१९	९८५४०४३१२५
७	रेडियो कैरन	कर्मीरिन्जी शेर्पा	उमाकुण्ड		९८६२३७७३१०
८	रेडियो तामे	होम बहादुर तामाङ	गोकुलगं		९८४०२३१८१८
क्र.सं.	**पत्रिकाको नाम**	**प्रमुखको नाम**	**ठेगाना**	**कार्यालयको फोन**	
१	पुष्पवृष्टि साप्ताहिक	बेद बहादुर श्रेष्ठ	मन्थली	०४८५४०१३२	
२	स्मारिका खबर साप्ताहिक	दीपक भट्ट	मन्थली	०४८५४०३००	
३	प्रहार खबर साप्ताहिक	रामचन्द्र वि.क.	मन्थली		
४	पालिका आवाज साप्ताहिक	बद्री नयाँघरे	मन्थली	०४८५४०२००	
५	रामेछाप खबर साप्ताहिक	दिपक घिमिरे	मन्थली		
क्र.सं.	**अनलाइनको नाम**	**प्रमुखको नाम**	**ठेगाना**	**कार्यालयको फोन**	
१	तामाकोशी अनलाइन	युनिक बिफा घिसिङ	मन्थली		
२	हाम्रो अनलाइन न्यूज	सुमित श्रेष्ठ	मन्थली	०४८५४०७३१	
३	नेपाल अभियान डटकम	रमेश ढुंगेल	मन्थली	०४८५४०३२७	
४	जनता भ्वाइस डटकम	कुमार श्रेष्ठ	मन्थली	०४८५४०२००	
५	हजुरको न्यूज डटकम	सरोज सुवेदी	मन्थली		
६	हाम्रो प्रहार डटकम	कुमार श्रेष्ठ	मन्थली		
७	मेरो प्रदेश डटकम	दिपक भट्ट	मन्थली	०४८५४०३००	
८	इरामेछाप डटकम	राजन महतारा	रामेछाप		
९	कोसिस न्यूज डटकम	ज्ञानु श्रेष्ठ	मन्थली		
१०	रामेछाप टाइम्स डटकम	मिलन विक	मन्थली		

अनुसूची-११. राष्ट्रियस्तरका सञ्चारमाध्यमका जिल्लास्थितसम्वातदाताहरूको विवरणः

क्र.सं.	राष्ट्रिय मिडियाको नाम	रिपोर्टरको नाम	सम्पर्क न	कैफियत
१	रेडियो नेपाल, इमेज टेलिभिजन	बद्री नयाँघरे	९८४०२६२२१२	
२	नेपाल टेलिभिजन, द हिमालयन	हिमाल ढुंगेल	९८५४०४०३५१	
३	एभिन्यूज खबर	नवराज पथिक	९८५४०४३०१७	

४	कारोबार दैनिक, हिमालय टेलिभिजन	रमेश ढुंगेल	९८५४०४००८३	
५	कान्तिपुर टेलिभिजन, नयाँ पत्रिका	दिपक भट्ट	९८५४०४०५००	
६	जनता टेलिभिजन	सुमित श्रेष्ठ	९८५४०४३३२५	
७	अन्नपुर्ण दैनिक, एपि वान टेलिभिजन	सन्तोष ढुंगेल	९८५११३५२६५	
८	प्राइम टाइम्स टेलिभिजन	रामचन्द्र विक	९८४४४४३४१०	
९	Earth News	युवराज श्रेष्ठ	९८५१०६४३१२	
१०	राजधानी दैनिक, माउन्टेन टेलिभिजन	कुमार श्रेष्ठ	९८५४०४०५८६	
११	नागरिक दैनिक	मन्जु उप्रेती	९८४४०६०४०६	
१२	गोरखापत्र दैनिक, ग्यालेक्सी फोर के टेलिभिजन	नवराज श्रेष्ठ	९८४४२७८८४०	
१३	NEWS 24	अनिता थापामगर	९८४४२६४११०	

अनुसूची-१२.सुरक्षा निकायहरूको विवरणः

सि.नं.	कार्यालय	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१.	खड्गदल गण	रामेछाप	०४८-	
२.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल आश्रीत गुल्म रामेछाप	मन्थली, रामेछाप	०४८-५४०४७८	
३.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	मन्थली,	०४८-५४००७८	

अनुसूची-१३ नेपाल प्रहरी र जिल्लाका विभिन्न स्थानमा रहेका यूनिटहरू

सि.नं	निकाय	दर्जा	नाम,थर	कार्यरत जनशक्ति	कार्यालय CUG नं.
१	जि.प्र.का.रामेछाप	प्र.ना.उ	भोलाकुमारभट्ट	९७	९८५४०५५५५५
२	इ.प्र.का. टोकरपुर रामेछाप	प्र.नि.	विशाल सिंह	१०	९८५४०४३०४६
३	इ.प्र.का.धोविडाँडा रामेछाप	प्र.नि.	बिक्रम खड्कामगर	१२	९८५४०२२०९०
४	इ.प्र.का.चोप्राङ रामेछाप	प्र.नि.	गम्भिर प्रसादउप्रेती	१८	९८५४०९००९४
५	इ.प्र.का.बेथान रामेछाप	प्र.ह.	सन्चलाल तितुङ	५	९८५४०२२०९४
६	इ.प्र.का.प्रिती रामेछाप	प्र.स.नि.	सितारामसुवेदी	५	९८६३३३२०१५
७	का.सु.गार्डरामेछाप	प्र.नि	जगतनारायणश्रेष्ठ	१६	९८५४०२२०८४
८	जि.ट्रा.प्र.का.रामेछाप	प्र.स.नि.	सुभासचन्द्रमण्डल	१०	९८५४०२२२५६
९	प्र.चौ. भुजिरामेछाप	प्र.स.नि.	भक्त बहादुरहमाल	४	९८६३३३२०१६
१०	वि.सु.गार्डमन्थली रामेछाप	प्र.व.ह.	राम बिनेशप्रसाद यादव	७	९८५४०२२०८५
११	प्र.चौ.लुभुघाट रामेछाप	प्र.स.नि.	बोल बहादुरकार्की	६	९८५४०२२०९५
१२	प्र.चौ.खिम्ती रामेछाप	प्र.स.नि.	ललित कुमारसाह	५	९८५४०४३१६४
१३	प्र.चौ.बाम्ती रामेछाप	प्र.स.नि.	महेश्वरदाहाल	४	९८६३३३२००९
१४	प्र.चौ.शिवालय रामेछाप	प्र.स.नि.	प्रदीप कुमारयादव	५	९८६३३३२०१७
१५	प्र.चौ. ठोसेरामेछाप	प्र.ना.नि.	राधाकृष्णके.सी.	४	९८६३३३२०१०
१६	प्र.चौ.साँघुटार रामेछाप	प्र.ह.	रामविश्वासराउत कुर्मी	६	९८४६१३०६९६
१७	प्र.चौ.फुलासी रामेछाप	प्र.स.नि.	विष्णु देवयादव	४	९८६३३३२०१८
१८	प्र.चौ.गुन्सी रामेछाप	प्र.स.नि.	सतेन्द्रप्रसाद यादव	४	९८५४०४३०४९
१९	प्र.चौ.दोरम्बा रामेछाप	प्र.स.नि.	प्रकाशयाक्पाङ्गदेन	४	९८५४०४३०४७

सि.नं.	निकाय	दर्जा	नाम,थर	कार्यरत जनशक्ति	कार्यालय CUG नं.
२०	प्र.चौ.गौश्वारा रामेछाप	प्र.ब.ह.	धन बहादुरअधिकारी	४	९८५४०४३०४८
२१	प्र.चौ.बेताली (गोकुलगंगा) रामेछाप	प्र.स.नि.	श्रीप्रसादयादव	५	९८४६१३०५८९
२२	प्र.चौ. सालुरामेछाप	प्र.ह.	फिरोज खान	४	९८५४०२२०८६
२३	प्र.चौ.रामेछापडाँडा रामेछाप	प्र.ना.नि.	दिनेश प्रसादचौलागाई	६	९८५४०४३४१७
२४	प्र.चौ.सेलेघाट रामेछाप	प्र.स.नि.	बिनोदमान सिंह	६	९८५४०२२०८३
२५	प्र.चौ.शिरिषेढाडे सैपु रामेछाप	प्र.स.नि.	राजन ठाकुर	६	९८४६१३०६१९
२६	प्र.चौ. बेथानसित्खा रामेछाप	प्र.स.नि.	बरुण कु. रायभुमिहार	५	९८५४०२२०९६
२७	प्र.जि.अ.नि.गार्डरामेछाप	प्र.ह.	उमेशबुढाथोकी	७	
२८	जि.अ.स.तथासु.प्र.ई.रामेछाप	प्र.ह.	भक्त बहादुरठकुरी	७	
२९	अ.प्र. चौकीवेताली रामेछाप	प्र.ह.	धन बहादुरबराल	४	९८४६१३०५८७
३०	अ.प्र.चौकीगुम्देल रामेछाप	प्र.ना.नि.	बहादुर प्रसादयादव	७	
३१	अ.प्र.विटसादीडाँडा	प्र.स.नि.	शेर बहादुरबाराकोटी	४	९८५४०२२०९३
३२	अ.प्र.विटगाल्पा, रामेछाप	प्र.ह.	राजेश राम	५	९८५४०२२०९७
३३	पिकेट डियुटी(P1+P3)	प्र.ह.	राम रतनप्रसाद मण्डल+राम दिनेश प्रसाद यादव	८	
३४	आपतकालिन कार्य संचालन+अस्पताल			२	

स्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रामेछाप।

अनुसूची -१४.विपदसम्बन्धी तालिमप्राप्त जनशक्तिको विवरण

सि.नं.	SWSAR	TLSAR	Fire Fighting	सामुदायिक विपद्‌ प्रतिकार्य	Waterman ship	Dart	प्रि.न.अ.	CSR/CSSR
१	-	१९	६	६	११	५	३८	१

स्रोत: , रामेछाप।

अनुसूची -१५नयाँ गोरख गण रामेछाप तथा अन्तर्गत गुल्माहरूमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरूको विवरण

सि.नं.	सामग्रिको नाम	इकाइ	परिमाण	प्रयोजन	सामाग्री रहेको स्थान
१	Seat Harness	थान	१	रेस्क्यु	गण हे.क्वा.
२	Static Rope	रोल	१००		
३	Dynamic Rope	रोल	२००		
४	Carabineer (Manual)	थान	५		
५	Rescue Pulley (Double)	थान	१		
६	Water Proof Life Jacket	थान	२२		
७	Pinch Point Pray Bars (60")	थान	१		
८	Hacksaw (heavy Duty) Blades	थान	१		
९	Nails	थान	१		
१०	Crescent Wrench	थान	१		
११	Key hole Saw 15 cm Blade Min	थान	१		
१२	Bull Dog Grip	थान	१		
१३	Flotting Rope	रोल	१		
१४	Webbing Kit	थान	१		
१५	Headlamp	थान	१		
१६	Hard Knuncle Gloves	जोडी	५		
१७	Medical First Aid Bag	थान	१		
१८	Luminous Jacket, Vest	थान	२		
१९	Flash Hood	थान	४		
२०	Harness	थान	१		

सि.नं.	सामग्रिको नाम	इकाइ	परिमाण	प्रयोजन	सामाग्री रहेको स्थान
२१	Steel Wire Rope ½ Inch	रोल	१		
२२	Safety Helmet Working	थान	१५		
२३	Rappeling Helmet	थान	१		सुरक्षा गुल्म मन्थली
२४	Crampons	थान	१		
२५	Chimecal Light Stick	थान	१		
२६	Folding Shovel (Short)	थान	१		
२७	Concrete Cutter (Angle Grinder)	थान	२		
२८	Body Bag	थान	१		
२९	Lifting Sling	थान	१		
३०	Fire Beater	थान	५		
३१	Safety Vest	थान	११		
३२	Tin Bucket	थान	३	आगलागी नियन्त्रण	
३३	Chainsaw (gas or electric 18")	थान	१		
३४	Chainsaw Blade R	थान	१		
३५	Reciprocating Saw Replacement	थान	१		
३६	Demolition Hammer (10kg Capacity)	थान	१		
३७	Chipping Hammer Drill Bits Pointed	थान	१		
३८	Fire Boots	थान	४		
३९	Fire Proximity Suit	थान	३		गण हे.क्वा.
४०	Scene Tape (100m)	रोल	१		
४१	Eye Protection Goggles	थान	३	CSSR PPE	
४२	Rescue Gloves (with Grip)	थान	१		
४३	Knee Pad	थान	६		
४४	Safty Helmet with Headlamp	थान	१		
४५	Dust Mask	थान	२		
४६	Ear Protection Bud	थान	१		
४७	Bolt-Cutter (24"/42")	थान	२	CSSRMANUAL AND POWER TOOLS	
४८	Crowbar (24")	थान	३		
४९	Sledge Hammer (4.5kg-6 kg)	थान	१		
५०	Handsaw (60cm Blade)	थान	१		
५१	Shovel	थान	१		
५२	Screwdriver (Slot and Philips Head	थान	१		
५३	Measuring Tape (5 m)	रोल	१		
५४	Carpenter's Square (30 cm)	थान	१		
५५	Lighting Equipment(Helogen Spot	थान	१		
५६	Extension Cord (30M-30 Ampere)	थान	२		
५७	Reciprocating Saw (220 v with	थान	१		
५८	Rotary Hammer Drill (220v-6.2 kg	थान	१		
५९	Rotary Rescue Saw Concrete Cutting	थान	१		
६०	Rotary Rescue Saw Formetal Cutting	थान	१		
६१	Rubber Tube	थान	१		गण हे.क्वा.
६२	Rescue Back Board	थान	२		
६३	Safety Water Rescue Helmet	थान	१		
६४	Rescue Throw Bags	थान	३		
६५	Safety Water Rescue Whistle	थान	६		
६६	Lifebuoy Ring	थान	१०		
६७	Life Line rope (14mm-12m)	रोल	१		

अनुसूची -१६जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रामेछापमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरूको विवरण

सि.नं.	सामाग्रिको नाम	इकाइ	परिमाण	सामाग्री रहेको स्थान
१	साबेल थान	थान	३१	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
२	पिग थान	थान	१८	
३	खन्ती	थान	१५	
४	नायलन डोरी	मिटर	४००	
५	लाईफ ज्याकेट	थान	३१	
६	स्ट्रेचर	थान	१८	
७	First aid Box	थान	१	
८	स्टिलको बाल्टिन	थान	२२	
९	रबरको ट्युब थान	थान	३	
१०	Hand Mikeथान	थान	१	
११	Leather Gloves	जोर	९	
१२	Pully(घिर्लिङ)	थान	२	
१३	ABC Fire	थान	२२	
१४	Fire extinguisher ball	थान	३	
१५	Full Body Seat Harness	थान	२	
१६	Life Ring	थान	१	
१७	Safety Belt	थान	२	
१८	प्लाष्टिकको हेल्मेट	थान	३९	
१९	Rake (माटो खन्ने)	थान	१२	
२०	Shatter	थान	२२	
२१	कोदालो	थान	३	
२२	Jet shotter E.v	थान	१	

अनुसूची-१७ सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल, आश्रित गुल्म, रामेछापमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरूको विवरणः

सि.नं.	सामाग्रिको नाम	इकाइ	परिमाण	सामाग्री रहेको स्थान
१	पुल्ली	वटा	१	सशस्त्र प्रहरी बलनेपाल आश्रित , गुल्म रामेछाप
२	ABC fire Extinguisher2 kg	वटा	२	
३	वाटर ब्याक	वटा	१	
४	लाईप रिङ	वटा	२	
५	लाईफ ज्याकेट	वटा	४	
६	Safety Belt	वटा	२	
७	नाइलन डोरी	मुठा	१	
८	ABC fire Extinguisher 4 Kg	थान	४	
९	Fire Blankets	थान	३	
१०	Fire Gloves	जोर	२	
११	Fire Mask	थान	२	
१२	प्लाष्टिक हेलमेट	वटा	२०	
१३	स्ट्रेचर	थान	२	
१४	पानी बुट	वटा	१०	
१५	पिक	वटा	२	

सि.नं.	सामाग्रिको नाम	इकाइ	परिमाण	सामाग्री रहेको स्थान
१६	सावेल	वटा	२	
१७	गल	वटा	१	
१८	फायर सुटर	वटा	२०	
१९	फलाम बाल्टी	वटा	२	

अनुसूची -१८. **जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रामेछापमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरूको विवरणः**

सि.नं.	सामाग्रिको नाम	इकाइ	परिमाण	सामाग्री रहेको स्थान
१	Back Pack Pump (with 20L)	थान	६	
२	Carabineer auto luck		१०	
३	Carabineer Figs Carabineer	थान	२	
४	Crow Bar	थान	४	
५	Chest Harness(with 11mm)	थान	४	
६	Dynamic Rope (10.5mm)	रोल		
७	Fire Swatter	थान	१०	
८	Fire Rack	थान	१०	
९	Fire Rack –hoe	थान	१०	
१०	Fire-Axe-hoe	थान	१०	
११	First Aid Kit	बक्स	३	
१२	Fire Boot	जोडी	१०	
१३	Face Mask	थान	१०	
१४	Fire Blanket	थान	१०	
१५	Fire Ball	थान	१०	
१६	Gloves	जोडी	१०	
१७	Helmet	थान	१०	
१८	Head Torch	थान	१०	
१९	Head Lamp	थान	१५	
२०	Hack Saw	थान	१०	
२१	Hammer	थान	४	
२२	Hose	थान	१०	
२३	Jump-Suit (Fire Fighiting Protecting Cloth)	थान	१०	
२४	Life Jacket	थान	२५	
२५	Life Boug Ring	थान	६	
२६	Megaphone	थान	१	
२७	Mitton	जोडी	८	
२८	Portable Fire Fighting Pump (4 stroke)	थान	२	
२९	Portable Fire Pump	थान	१	
३०	Pick	थान	४	
३१	Pry Bar	थान	४	
३२	Pully Singic (12mm)	थान	६	
३३	Safety Helmate	थान	१०	

सि.नं.	सामाग्रिको नाम	इकाइ	परिमाण	सामाग्री रहेको स्थान
३४	Seat Harnness	थान	४	
३५	Shovel	थान	१०	
३६	Socks	जोडी	१०	
३७	Static Rope(with 10.5mm)	रोल	२	
३८	Throw Bag	थान	८	
३९	Trunk	थान	१	
४०	Water Bottle	थान	१०	
४१	Whistle	थान	१०	
४२	Wire Cutter	थान	२	
४३	टेण्ट	थान	४०	
४४	त्रिपाल	थान	४००	
४५	भाडाकुडा	सेट	५	

स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रामेछाप।

अनूसूची -१९ डिभिजन बन कार्यालयमातहत रहेका (आगलागी एवम् डढेलो नियन्त्रण)सामाग्रीहरूको विवरण:

सि.नं.	निकाय	सामग्रीको विवरण	परिमाण		कैफियत
			इकाई	संख्या	
१	डिभिजन वन कार्यालय	Fir Fighting Equipments	थान	४	
२	हिमगंगा सवडिभिजन वन कार्यालय	Safety Helmet	थान	११	
		Fire Swatter	थान	१२	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
३	चिसापानी सवडिभिजन वन कार्यालय	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
४	खाँडादेवी सवडिभिजन वन कार्यालय	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake	थान	१	
५	धोवी सव डिभिजन वन कार्यालय	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake	थान	१	
६	तामे सव डिभिजन वन कार्यालय ठोसे	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake	थान	१	
७	दोरम्बा सवडिभिजन वन कार्यालय दोरम्बा	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake	थान	१	

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, रामेछाप

अनूसूची -२० प्रहरी चौकीहरूमा (आगलागी एवम् डढेलो नियन्त्रण) रहेका सामाग्रीहरूको विवरण:

सि.नं.	निकाय	सामग्रीको विवरण	परिमाण		कैफियत
			इकाई	संख्या	
१	प्रहरी चौकी सालु मन्थली ०४	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake Hoe	थान	१	

सि.नं.	निकाय	सामग्रीको विवरण	परिमाण		कैफियत
			इकाई	संख्या	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
		Whistle	थान	२	
		Head Lamp	थान	१	
		First Aid Kits	बक्स	१	
२	साँघुटार प्रहरी चौकी	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake Hoe	थान	१	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
		Whistle	थान	२	
		Head Lamp	थान	१	
		First Aid Kits	बक्स	१	
३	अस्थायी प्रहरी चौकी बेताली गोकुलगंगा ४	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake Hoe	थान	१	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
		Whistle	थान	२	
		Head Lamp	थान	१	
		First Aid Kits	बक्स	१	
४	इलाका प्रहरी कार्यालय उमाकुण्ड ४ च्यादलु	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake Hoe	थान	१	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
		Whistle	थान	२	
		Head Lamp	थान	१	
		First Aid Kits	बक्स	१	
५	इलाका प्रहरी कार्यालय माकाथुम खाँडादेवी ४	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake Hoe	थान	१	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
		Whistle	थान	२	
		Head Lamp	थान	१	
		First Aid Kits	बक्स	१	
६	इलाका प्रहरी कार्यालय बेथान सुनापति ४	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake Hoe	थान	१	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
		Whistle	थान	२	
		Head Lamp	थान	१	
		First Aid Kits	बक्स	१	
७	इलाका प्रहरी कार्यालय टोकरपुर दोरम्बा शैलुङ ४	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake Hoe	थान	१	

सि.नं.	निकाय	सामग्रीको विवरण	परिमाण		कैफियत
			इकाई	संख्या	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
		Whistle	थान	२	
		Head Lamp	थान	१	
		First Aid Kits	बक्स	१	
८	प्रहरी चौकी खिम्ती लिखु तामाकोशी ४	Safety Helmet	थान	५	
		Fire Swatter	थान	८	
		Fire Rake Hoe	थान	१	
		Fire Rake	थान	२	
		Back Pack Sprayer	थान	१	
		Whistle	थान	२	
		First Aid Kits	बक्स	१	

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय, रामेछापबाट हस्तान्तरण।

अनूसूची -२१ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, रामेछापमा रहेका राहत सामाग्रीहरूको विवरण:

सि.न.	राहात तथा उद्धार सामाग्रीको नाम/विवरण	परिमाण		कैफियत
		इकाई	परिमाण	
१	त्रिपाल	थान	४०	• एक सेटमा यस बमोजिमका सामाग्रीहरू रहेको सेट ४० (चालीस) परिवारको लागि स्टक रहेको।
२	मण्डी	थान	५०	
३	भाडाकुँटा	सेट	४०	क्रमश: डेक्ची ३, थाल २, गिलास २, कचौरा २ र पुनौं १ थानलाई एकसेट कायम ।
४	म्याट	थान	४०	
५	डोरी	मुठा	४०	
उद्धार सामग्री				
१	उद्धार ज्याकेट हाफ	वटा	१०	
२	सुरक्षा हेलमेट	थान	१५	
३	गम बुट	जोर	१०	
४	पञ्जा	जोर	१०	
५	झोला	थान	१	
६	हाते माइक	वटा	१	
७	हम्बर	वटा	२	
८	टिनको वाकस	वटा	१	
९	गैती	वटा	४	

सि.न.	राहात तथा उद्धार सामाग्रीको नाम/विवरण	परिमाण		कैफियत
		इकाई	परिमाण	
१०	वायर कटर	वटा	१	
११	सावेल	वटा	४	
१२	गल	वटा	३	
१३	डोरी (उद्धार)	मुठा	२	
१४	ह्याक्सो	वटा	५	
१५	लाइफ ज्याकेट	थान	५	
१६	ट्युव तथा पम्प	वटा	१	
१७	सेफ्टि भेस्ट	थान	२	
१८	सुरक्षा चश्मा	वटा	१०	
१९	बाल्टिन (आल्मुनियम)	वटा	१०	

स्रोत: नेपाल रेडक्रस सोसाईटी रामेछाप जिल्ला शाखाको च.नं. १ मिति २०८२/०४/१३ को पत्र अनुसार ।

अनुसूची -२२. रामेछाप जिल्लाभित्र स्थानीय तहहरूमा रहेका उद्दार सामाग्रीहरू तथा कोषमा रहेका विवरण:

स्थानीय तह	सिनं	सामग्रीको नाम	इकाइ	परिमाण	सामग्री रहेको स्थान
मन्थली नगरपालिका	१.	दमकल		२	मन्थली नगरपालिका नगरकार्यापालिकाको कार्यालय मन्थली
	२.	ठेला गाडा		१०	
	३.	Potable Fire fighting Pump		१०	
	४.	Fore Swatter		१०	
	५.	Fire Rack		१०	
	६.	Fire Rack Hoe		१०	
	७.	Shovel		१०	
	८.	Fire Axe Hoe		१०	
	९.	First Aid Kit		१०	
	१०.	Jump Suit (Fire Fighting)		१०	
	११.	Fire Boots		१०	
	१२.	Socks/Gloves/Helmet/Head Torch		१०	
	१३.	Back Pack Pump		१	
	१४.	Fire Blanket/Fire Ball		१	
	१५.	Backhoe Loader		१	
	१६.	Fire Bridge		१	
	१७.	Ambulance		१	
	१८.	Mini Tiffer			
रामेछाप नगरपालिका	१.	खन्ती	थान	२	रामेछाप नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, रामेछाप
	२.	वेल्चा सेट	थान	५	
	३.	प्लाष्टिक रोल	थान	२	
	४.	कोदालो	थान	५	

स्थानीय तह	सिनं	सामग्रीको नाम	इकाइ	परिमाण	सामग्री रहेको स्थान
	५.	गैती	थान	५	
	६.	सिठी	थान	५	
	७.	हातेआरो	थान	५	
	८.	प्लाष्टिक बाल्टिन	थान	१०	
	९.	त्रिपाल	थान	१०	
	१०.	फायर सेफ्टी कपडा	थान	२	
	११.	सेफ्टी बुट	थान	५	
	१२.	प्राथमिक उपचार किट	सेट	२	
	१३.	रवरको पञ्जा	जोर	१२	
	१४.	क्लाईम्विङ्ग डोरी	रोल	२	
	१५.	सेफ्टी हेलमेट	थान	१०	
	१६.	स्ट्रेचर	थान	१	
	१७.	ह्विलचियर	थान	१	
	१८.	बैशाखी ठुलो-सानो	थान	२	
	१९.	सेतो छडी	थान	२	
	२०.	ब्याकुलोडर	थान	१	
	२१.	सव वहान	वटा	१	
	२२.	स्काभेटर	वटा	१	
	२३.	एम्बुलेन्स	वटा	३	
	२४.	खन्ती	वटा		वडा नं. १,७ र ५
उमाकुण्ड गाउँपालिका,	१	बेल्चा		२	उमाकुण्ड गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, प्रिति रामेछाप
	२	घन		१	
	३	गैती		२	
	४	खन्ती		२	
	५	माइकर सेफ्टी टोपी		२	
	६	त्रिपाल		२०	
	७	ग्यावीन जाली		२८	
	८	स्टेचर आकस्मिक उपचार	बक्स		
खाँडादेवी गाउँपालिका	१	इमर्जेन्सी किस्ट	थान	१	
	२	त्रिपाल	थान	१५	
	३	पोर्टेवल ग्यास चुलो	वटा	२०	
	४	सावेल	वटा	२	
	५	वेल्चा	वटा	२	
	६	गैंची	वटा	२	
	७	छिनो	वटा	१०	
	८	घन/गल	वटा	५	
	९	एम्बुलेन्स	वटा	१	
गोकुलगंगा गाउँपालिका	१	स्टेचर	वटा	९	गोकुलगंगा गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय रस्नालु रामेछाप
	२	पौडी ज्याकेट	थान	६	
	३	त्रिपाल	थान	३६	

स्थानीय तह	सिनं	सामग्रीको नाम	इकाइ	परिमाण	सामग्री रहेको स्थान
	४	डेरी	मिटर	२०	
	५	प्लाष्टिक बुट	जोर	६	
	६	हातेआरा	थान	१	
	७	माइक	थान	१	
	८	ग्यासचुलो	थान	२२	
दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका	१	गल	थान	३०	दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, टोकरपुर, रामेछाप ।
	२	Pick Axe	थान	४	
	३	Sabel	थान	४	
	४	Hammer	थान	४	
	५	Stretcher	थान	२	
	६	Hand saw	थान	४	
	७	helmet	थान	३०	
	८	Hand torch	थान	४	
लिखु तामाकोशी गाउँपालिका,		त्रिपाल	थान	१०५	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, धोवी रामेछाप
सुनापति गाउँपालिका	१	त्रिपाल	थान	२०	सुनापति गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,हिलेदेवी, रामेछाप
	२	सावेल	वटा	८	
	३	पिक	वटा	१५	
	४	बुट/जुत्ता	जोर	१०	
	५	लाईफ ज्याकेट	थान	८	
	६	मेटो डोरी	मुठा	२०	
	७	स्ट्रेचर	वटा	१	
	८	Fire extinguisher	वटा	४	

नोटः स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त विवरणअनुसार तयार गरिएको ।

अनुसूची: २३ डिभिजन वन कार्यालयबाट सामुदायिक वनमा पोखरी निर्माण

	एक वन एक पुनर्भरण पोखरी निर्माण	परिमाण	सञ्चालन भएको स्थान	स्थानीय तह	वडा नं	सञ्चालन गर्ने निकाय
१	एक वन एक पुनर्भरण पोखरी निर्माण	१	कर्कलो सामुदायिक वन	मन्थली नगरपालिका	७	चिसापानी सवडिभिजन वन कार्यालय
		१	जन्तेचौर सार्वजनिक वन	मन्थली नगरपालिका सुनारपानी	४	चिसापानी सवडिभिजन वन कार्यालय
		१	महादेवस्थान सामुदायिक वन	रामेछाप नगरपालिका हिमगंगा	४	हिमगंगा सवडिभिजन वन कार्यालय
		१	गोले गेर्सु भिल्केघारी सामुदायिक वन	उमाकुण्ड गाउँपालिका गुसेश्वर	६	तामे सवडिभिजन वन कार्यालय
		१	बरबोटे सामुदायिक वन	लिखुतामाकोशी	४	धोवी सवडिभिजन वन कार्यालय

	एक वन एक पुनर्भरण पोखरी निर्माण	परिमाण	सञ्चालन भएको स्थान	स्थानीय तह	वडा नं	सञ्चालन गर्ने निकाय
		१	बासीगिता सामुदायिक वन	सुनापति गाउँपालिका	१	खाँडादेवी सवडिभिजन वन कार्यालय
२	सिमसारक्षेत्र संरक्षण तथा व्यवस्थापन पुराना पोखरीहरूको स्तरोन्नतिसमेत	१	भालुखोपडाँडा	रामेछाप नगरपालिका	७	हिमगंगा सवडिभिजन वन कार्यालय
३	संरक्षण पोखरी निर्माण तथा व्यव्थापन	२	सानिमदौ सामुदायिक वन बरबोटे खण्ड र केराबारी खण्ड	मन्थली नगरपालिका	१	चिसापानी सवडिभिजन वन कार्यालय
३	जैविक पोखरी निर्माण	३	लाफ्का ठूलो वन सामुदायिक वन र सल्लेरी सामुदायिक वन	खाँडादेवी	३,४,५	खाँडादेवी सवडिभिजन वन कार्यालय
जम्मा पोखरी		१२				

स्रोत: डिभिजन वन कार्यालय रामेछाप

अनुसूची २४.जिल्लाभित्रका एम्बुलेन्स सञ्चालक र चालकको विवरण

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	एम्बुलेन्स संचालन गर्ने संघ/संस्था/अस्पताल र सम्पर्क नं.		एम्बुलेन्स नं.	एम्बुलेन्स चालकको नाम र सम्पर्क नं.		कैफियत
१	उमाकुण्ड गाउँपालिका	गुम्देल स्वास्थ्य चौकी	९७६६४ ७११५१	ज १ झ ४१२	सुक वहादुरतामाङ	९७६५५४७५५	
		बाम्ति स्वास्थ्य चौकी	९७६६४ ७११५२	ज १ झ ६१६९	सिवन सुनुवार	९७६५३४५३१३	
		प्रिति स्वास्थ्य चौकी	९७६६४ ७११५५	ज १ झ ४१४	कृष्ण कुमार कार्की	९७६५२०३३७६	
		प्रिती स्वास्थ्य चौकी वडा नं. ४	९८६५२ ०३३७६	ज १ झ ४१४	कुष्णकुमार कार्की	९८६५२०३३७६	सरकारी
२	दोरम्बा शैलुङ्ग गाउँपालिका	प्राथमिक अस्पताल दोरम्बा	९८४२० १८२९०	प्रदेश-०१-००२-झ ५८०३	सुरेश थापा मगर	९८५१३३९२३१	
		स्वास्थ्य चौकी लखनपुर	९८४५९ ७१०७६	प्रदेश ०१-००२ च २१६५	कान्छा तामाङ	९८६१४६०४५०	
		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा रिष्ठे	९८६०१ ६१०५८	बा २ झ ४२७५	मेघनाथ ढुङ्गेल	९८४९४४१९८२	
३	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	लिखु तामाकोशी गा.पा.	९८४४२ ३२३९२	बा २ झ ४०१६	बाबुलाल तामाङ	९८६११८६९७९	
		सैपु स्वास्थ्य	९८६११	बा २ झ	कुबेर बस्नेत	९८६०७९५८७१	

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	एम्बुलेन्स संचालन गर्ने संघ/संस्था/अस्पताल र सम्पर्क नं.		एम्बुलेन्स नं.	एम्बुलेन्स चालकको नाम र सम्पर्क नं		कैफियत
		चौकी	४६३०३	४०१५			
४	गोकुलगंगा गाउँपालिका	चुचुरे स्वास्थ्य चौकी	९८४३९ ८३८९४	बा.१९ च २८३	कर्ण बहादुर कार्की	९८४८९३४५५०	
		ठोसे स्वास्थ्य चौकी	९७४६८ ३८६५९	बा ९ च ३३३	डबल ब.कार्की	९८४३७४४५३७	
		गोकुलगंगा अस्पताल	९८६०२ ९१६३४	ज १ झ ४१३	लिला बहादुर कार्की	९८४३०१९३४८	
		बेताली स्वास्थ्य चौकी	९८४३० ११३४८	बा.२ झ. १०५७	रुद्र बहादुर कार्की		
५	रामेछाप नगरपालिका	रामपुरहेल्थ पोष्ट	९८४४३ ८९७५३	प्रदेश ३-०१-झ ००९४	दलवीर तामाङ	९८४६८२६४६५	
		रामेछाप नगरपालिका	९८५४० ४३६१२	बा.प्र.०७-००१-०००३	कृष्ण बहादुर कार्की	९८४०१७९०९०	
		रामेछाप अस्पताल	०४८५४ ०११४	प्रदेश३-०१झ०१४६	नर बहादुर तामाङ	९८४४३८८४७३	
		रामेछापअस्पताल	०४८५४ ०११४	बा २ झ१७५२	नर ब.तामाङ	९८४४३८८४७३	
		मालागिरिबिकाश केन्द्र	९८५४० ४०२९२	प्र.३ ०१०२४ झ १७७६	पुरुस्वतमपौडेल	९८४१५०८६१३	
६	खाँडादेवी गाउँपालिका	खाँडादेवी गा.पा	९८५४० २३६००	प्र.३ ०१००२ झ ५०३८	बिमल तामाङ	९८४०००८८०८	
७	सुनापति गाउँपालिका	गुन्सी स्वास्थ्य चौकी		बा २ झ	नारायणचौलागाई	९८४९४३४३७०	
		कान्टीमाया मेमोरियल सामुदायिक अस्पताल	९८४३५ २८४३६	बागमती प्रदेश ०१-०२९ च ९०४९	भिम बहादुर श्रेष्ठ	९८४१९४०२१८	
८	मन्थली नगरपालिका	मन्थली नगरपालिका १	०४८५४ ०५३२	प्र. ३-०१-०२३ च ०४०२	हरिकृष्ण श्रेष्ठ	९८४१६३८९८५	
		नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, रामेछाप	९८४४० ४४३६२	बा. १० च. ४४४२	हरि थापा	९८४४२०३२३८	
		रामेछाप सामुदायिक अस्पताल मन्थली	०४८५४ ०४७६	प्र.०१-०२३ च १८७१	ज्ञान बहादुर तामाङ	९७६१०८०१३८	
		फुलासी हेथपोष्ट	९८६४१ १८९१५	प्र ३ ०१००३ झ ४९४४	प्रेम लामा	९८६१२०५८०३	
		चनखु डडुवा एम्बुलेन्स समिति मन्थली-१४		बा १९ च३९२३	राम कुमार तामाङ	९८४४१४१६२९	

स्रोत: जनस्वास्थ्य कार्यालय, रामेछाप।

अनूसूची-२५ सवबहानको विवरण

सिन.	स्थानियतहको नाम	सबबहान संचालन गर्ने संघ संस्था	सबबहान नं.	सववहान चालकको नाम	चालककोसम्पर्क नं	कैफियत
१	रामेछाप नगरपालिका	रामेछाप नगरपालिका	बा २ झ ४४२२	राजकुमार कार्की	९८४०६६८२५८	
२	सुनापति गाउँपालिका	सुनापति गाउँपालिका	प्र३ ०१ ०२४ च . ७७७८	सागर तामाङ	९८६२९१९११०	

स्रोत: जनस्वास्थ्य कार्यालय, रामेछाप।

अनूसूची-२६. विभिन्न संघ संस्थाहरू

सि.नं.	कार्यालय	अध्यक्षसभापति/	सम्पर्क नम्बर
१.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	शिवकुमार कार्की	९८४४२३४३४३
२.	पत्रकार महासंघ	बद्री घिमिरे	९७४४०००२९२
३.	गैरसरकारी महासंघ	रत्न प्रसाद कडेल	९८५४०४०२८७
४.	रामेछाप उद्योग बाणिज्य संघ	नविन कुमार थापा मगर	९८५४०४००४४
५.	नागरिक समाज	रामचन्द्र वियोगी	९७४४०००१२२

अनूसूची-२७. विपद्मा Hot Line नम्बर

क्र.सं.	कार्यालय	सम्पर्क नं.
१	प्रहरी कार्यालय	१००

अनूसूची २८ उद्दार तथा राहतको लागि नेपाली सेना (फौज) को योजना एवं सेलहरूको भूमिका

सि.नं	समुह परिचालन	कमाण्ड	नफ्री	जिम्मेवारी
१.	फौज परिचालन गण हेडक्वाटर	अधिकृत	१/४	विपद् स्थलको सुपरीवेक्षण गर्ने र आवश्यकताअनुसार माथिल्लो निकायमा
२.	सुरक्षा टोली (Cordon And Security Group)	अधिकृत	१/३४	विपद् स्थलमा सुरक्षा प्रदान।
३.	**खोज तथा उद्दार समूह (Search And Rescue Group)**	जमदार/हुद्दा	१/६	बिपदको दौरान बेपत्ता भएका मानिस तथा पुरिएको सामाग्रीहरूको खोज तथा उद्दार गर्ने।
४.	**औषधी उपचार समूह (Medical Group)**	सुबेदार/जमदार	१/९	• घाइते तथा विरामीलाई प्राथमिक उपचार गर्ने। • घाइते/विरामीको अवस्था हेरी वर्गिकरण गर्ने । • घाइते/विरामीको अवस्था हेरी थप उपचारको लागि अस्पताल पठाउने व्यवस्था गर्ने।
५.	**Casevac Group**	अधिकृत	१/९	घटनास्थलबाट घाइते/विरामीलाई मेडिकल शिविरसम्म ल्याउने।
६.	**Reserve Group**	सुबेदार/जमदार	१/९	विपद् स्थलमा खट्िएका विभिन्न टिमहरूलाई आवश्यकता अनुसार जनशक्ति खटाई सहयोग गर्ने।
७.	**Sniffer Dog Team**	हुद्धा/अमल्दार	१/४	विपद् स्थलमा पुरिएका मानिस तथा सामाग्रीहरूको खोजतलासको लागि Sniffer Dog ह्याडलिङ्ग गर्ने।
८.	**Fire Fighting Group**	•अधिकृत	१/१९	•आगलागी भएको स्थानमा परिचालन भई आगलागी नियन्त्रण गर्ने।

सि.नं	समुह परिचालन	कमाण्ड	नफ्री	जिम्मेवारी
				•अनियन्त्रित आगोलाई फायर लेन बनाई नियन्त्रण गर्ने।

स्रोत: नेपाली सेना खड्ग जंग गण रामेछाप ।

अनुसूची २९ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाले उपलव्ध गराएको बस्तुगत सहायता।

स्थानीय तह/लाभान्विन परिवार	आर्थिक वर्ष					कैफियत
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	
मन्थलीनगरपालिका	७४	१२४	११३	९८		
रामेछापनगरपालिका	१०	२६	१४	३७		
उमाकुण्डनगरपालिका	८	३	४	३		
खाँडादेवीगाउँपालिका	१६	१३	१२	२६		
गोकुलगंगागाउँपालिका	६	४	९	५		
दोरम्भाशैलेङ्ग गाउँपालिका	४	४	४	४		
लिखुतामाकोशी गाउँपालिका	६	४	२३	२१		
सुनापतिगाउँपालिका	४	३	४	४		
जम्मा लाभान्वित परिवार	१२८	१८१	१८३	१९८	३७३*	

स्रोत: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा रामेछाप ।

*स्थानीय तहगत विवरण प्राप्त नभएको । एकमुण्ट विवरण प्राप्त भएको।

अनुसूची: ३० विगतमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाले प्रदान गरेको तालिम विवरण

स्थानीय तह /अन्य निकाय/व्यक्ति	वडा नं	तालिम		२०७७/०७८			कैफियत
		CADRE	DDRT	महिला	पुरुष	जम्मा	
मन्थलीनगरपालका	१	CADRE		४	२	६	
रामेछापनगरपालिका	८	CADRE		१	५	६	
उमाकुण्डगाउँपालिका	4	CADRE		०	६	६	Community Action for D Response
खाँडादेवीगाउँपालका	७	CADRE	DDRT	३	३	६	DDRT-१
गोकुलगंगागाउँपालका		CADRE	DDRT	४	४	८	DDRT-२
दोरम्भाशैलुङ गाउँपालका		CADRE		०	६	६	
लिखुतामाकोशी गाउँपालिका	६	CADRE		१	६	७	
सुनापतिगाउँपालका	1	CADRE		१	४	५	
नेपालीसेना			DDRT	१	१	२	
नेपालप्रहरी			DDRT	१	१	२	
सशस्त्रप्रहरी बल नेपाल			DDRT	१	१	२	
नेपाल रेडक्रससोसाइटी सबच्याप्टर			DDRT	५	३	८	
नेपालरेडक्रस सोसाइटी जिल्ला च्याप्टर			DDRT	२	२	४	
जिल्लाप्रशासन कार्यालय			DDRT	१	०	१	
शिक्षक			DDRT	0	२	२	
जम्मा				२५	४६	७१	

स्रोत: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, रामेछाप ।

अनुसूची:३१ प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम

(विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड २०८१ को दफा ५ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित अनुसूची-२)

१. घटनास्थलको जानकारी:

प्रदेशको नाम:	जिल्लाको नाम:	गाउँ/नगरपालिको नाम:
वडा नम्बर:	सूचना संकलन मिति:	

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति:

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति:	घटना घटेको समय:
मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?:		☐ सामान्य ☐ प्रतिकुल
सदरमुकामबाट अनुमानित दुरी:		

मृतक सङ्ख्या	बेपत्ता सङ्ख्या	घाइते संङ्ख्या	जम्मा प्रभावित (अनुमानित घरधुरी सङ्ख्या):	जम्मा विस्थापित(अनुमानित घरधुरी सङ्ख्या):
(क) महिला: ☐	महिला: ☐	महिला: ☐		
(ख) पुरुष: ☐	पुरुष: ☐	पुरुष: ☐		
(ग) बालबालिका ☐	बालबालिका ☐	बालबालिका ☐		
अन्य: ☐	अन्य: ☐	अन्य: ☐		
जम्मा: ☐	जम्मा: ☐	जम्मा: ☐		

खोज तथा उद्धारको अवस्था	☐ हेको नभएको उ ☐ संख्या ☐

विस्थापितहरु हाल बसिरहेको ठाउँ/संरचना	☐ विद्यालय:संख्या:
	☐ सार्वजनिक भवन संख्या:
	☐ सडक छेउ संख्या:
	☐ वन छेउ संख्या:
	☐ आफन्त/छिमेकी संख्या: .....अन्य ☐ ल्लेख गर्ने) संख्या

अहिले प्रभावित	☐ ठीक छ ☐	सामान्य अवस्थामा	सवारी साधन/यातायात	☐ अवरुद्ध भएको ☐

स्थानसम्म आवत जावतको अवस्था	कठिन छ ☐ बन्द छ	यातायात सेवाको पहुँच ☐ छ ☐ छैन	सेवा	अवरुद्ध नभएको

नजिकै चालु हेलीप्याडको अवस्था	चालु ☐	रुद्ध	छैन ☐ ☐

सञ्चार सेवा	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
विद्युत सेवा उपलब्ध	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
प्रभावित परिवारको संचित खाद्य सामग्री	☐ क्षति भएको (घरधुरी संख्य) ☐ क्षति नभएको (घरधुरी संख्या)
स्वास्थ्य सेवा	☐ संचालनमा भएको (संख्या) ☐ संचालनमा नभएको (संख्या) तत्काल उपचारको लागि उपचार गर्नुपर्ने भएमा संख्या...
संचालित स्वास्थ्य संस्थाका लागि आवश्यक औषधी	☐ उपलब्ध छ ☐ उपलब्ध छैन
विद्यालय	☐ संचालनमा भएको (संख्या) ☐ संचालनमा नभएको (संख्या..................) प्रभावित विद्यार्थीहरुको संख्या................
खानेपानी आपूर्ति	☐ सुचारु (प्रयाप्त) (संख्या) ☐ अप्रयाप्त (संख्या) प्रभावित घरधुरी संख्या
भौतिक संरचना	
निजी घर	☐ पूर्ण क्षति (संख्या) ☐ आंशिक क्षति (संख्या)
सरकारी कार्यालय भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या) ☐ आंशिक क्षति (संख्या)
सामूदायिक भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या) ☐ आंशिक क्षति (संख्या)
कृषि बालीको क्षति	☐ क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल (विघा रोपनी)
पशुचौपाय	☐ अनुमानित संख्या
पन्छी क्षति	☐ अनुमानित संख्या
अन्य क्षति	☐ पूर्ण क्षति (संख्या) ☐ आंशिक क्षति (संख्या)

फोहोरमैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	☐ सामान्य छ

	☐ महामारीको सम्भावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ सामान्य ☐ थप व्यवस्थापन गर्नुपर्ने (घरधुरी संख्या)
विशेष आवश्यकता (Special Requrement) भएका प्रभावितको अनुमानित संख्या	
गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको आवश्यक सामग्री (Dignity Kit) अन्य सेवा आवश्यक	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको ☐ आवश्यक भए अनुमानित संख्या
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामाग्री	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको ☐ आवश्यक भए अनुमानित संख्या
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्री–(जस्तैः शैक्षिक तथा बालमैत्री स्थल (Child friendly space)	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको ☐ आवश्यक भए अनुमानित संख्या
जेष्ठ नागरिकका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको ☐ आवश्यक भए अनुमानित संख्या
अपाङ्गता भएकाका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको ☐ आवश्यक भए अनुमानित संख्या
असहाय अशक्त बिरामीको संख्या	

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने/संघ संस्था/निकायको नामः	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीको नाम र परिणाम(पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाँडकुँडा आदि)	
नगद राहत वितरण गर्ने तह/संघ संस्था/निकायको नामः	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या..............
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या	

राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाउने परिवार संख्या	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	☐ आवश्यक पर्ने संख्या ☐ आवश्यक नपर्ने	
खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री	☐ परिवार(Family) टेन्ट संख्या ☐ त्रिपाल संख्या ☐ ग्रुन्द्री (म्याट्रिस) संख्या ☐ कम्बल संख्या ☐ कपडा संख्या ☐ भाँडाकुडा संख्या ☐ तयारी खाना (दालमोठ चिउरा भुजा चाउचाउ विस्कुट कतिजना)	☐ खाद्यान्न (दाल चामल नून तेल) परिणाम कति जना ☐ पिउने पानी ☐ अन्य
प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
लौङ्गिक हिंसा/यौन हिंसा	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
चोरी लुटपाट	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
राहतका लागि नगद सहयोग गर्न उपयुक्त अवस्था	☐ छ ☐ छैन	

५. सूचना संकलनको विवरण

क्र स	नाम थर	पद/संस्था	सम्पर्क नं	सूचना संकलन गरेको समयवधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१	टोली प्रमुख				
२	सदस्य				
३	सदस्य				

४	सदस्य				
५	सदस्य				

६. टोलीको थप निरीक्षण

<u>**फाराम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराः**</u>

(क) एउटा घटना वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारामको प्रयोग गरिनेछ ।

(ख) विपद् भएको २४ घण्टाभित्र सम्बन्धित वडा गाउँपालिका वा नगरपालिकाका प्रतिनिधि नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फाराम भर्नुपर्ने छ।

(ग) टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी सकेसम्म प्राथमिक सूचना संकलन गर्नु पर्नेछ। द्वितीय सूचनाका लागि घटनाका जानकारसँग अन्तरवार्ता लिई सूचना संकलन गर्नुपर्नेछ। यस टोलीमा तालिम प्राप्त स्वयम् सेवक समावेशसमेत गर्न सकिन्छ।

(घ) प्राप्त सूचनामा द्विविधा भएमा टोलीले छलफल गरी आवश्यकताका आधारमा अनुमानित विवरण फाराममा भर्नुपर्नेछ।

(ङ) उल्लिखित विकल्पबाहेक अन्य थप कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्नेछ।

सन्दर्भ सामग्रीहरू

जिल्ला प्रशासन कार्यालय (२०८१), जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ (छैठौं संशोधन २०७६) अप्रकाशित जिल्ला प्रशासन कार्यालय,रामेछाप ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय (२०७७), जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७, जिल्ला प्रशासन कार्यालय,ओखलढुङ्गा ।

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय(२०८१), रामेछाप जिल्ला पार्श्वचित्र, हाइडल प्रेस प्रालि, काठमाडौं, नेपाल।

संविधानसभा सचिवालय(२०७२), नेपालको संविधान, सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल ।

नेपाल कानून आयोग (२०७४), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४, सिंहदरवार, काठमाडौं।

नेपाल कानून आयोग (२०७६), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६, सिंहदरवार, काठमाडौं।

गृह मन्त्रालय (२०७६), विपद् जोखिम पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा कार्यविधि, २०६७, सिंहदरवार काठमाडौं, नेपाल।

गृह मन्त्रालय (२०७५), विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५, सिंहदरवार, काठमाडौः लेखक।

गृह मन्त्रालय (), विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८- २०३०),सिंहदरवार काठमाडौं नेपाल।

विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा राहत वितरण मापदण्ड, (२०८१) https://www.moha.gov.np/post/disaster-responsive-social-security-and-relief-distribution-standards-२०८१ ।

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (२०८१): विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारलाई अस्थायी आवास निर्माण अनुदान मापदण्ड २०८१ सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल ।

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (२०८१): स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यढाँचा तर्जुमा दिग्दर्शन २०८१ सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल ।

वागमती प्रदेश, सरकार मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय(२०७५), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५, मकवानपुर,हेटौडा, नेपाल।

वागमती प्रदेश सरकार, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय (२०८०), विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन कार्यविधि २०८०,मकवानपुर,हेटौडा नेपाल।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय (२०८२),जिल्लास्तरीय सडक दुर्घटना न्यूनीकरण कार्ययोजना,जिल्ला प्रशासन कार्यालय,रामेछाप ।

गौतम किशोर चन्द्र (२०७६) नेपालमा डढेलो व्यवस्थापन सहयोगी हाते पुस्तक, हिसी अफसेट प्रेस काठमाडौं, नेपाल ।

Web Pages Cited

http://drrportal.gov.np/home
https://npc.gov.np/en/category/periodic_plans
http://manthalimun.gov.np
https://www.ramechhapmun.gov.np/ne/act-law-directives
http://umakundamun.gov.np
https://khandadevimun.gov.np/act-law-directives
https://gokulgangamun.gov.np/act-law-directives
https://dorambamun.gov.np/
https://likhutamakoshimun.gov.np/act-law-directives
https://sunapatimun.gov.np/act-law-directives
https://censusnepal.cbs.gov.np/results/population?province=3&district=32&municipality=1
https://www.preventionweb.net/publication/seasonal-vulnerability-and-risk-calendar-nepa